

ÅRSREDOVISNING 2002

Dnr: 962/02-111

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<u>GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET</u>	4
<u>RESULTATREDOVISNING</u>	5
<u>Verksamhetens totala intäkter och kostnader</u>	5
<u>Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse Kulturrådets verksamhet</u>	5
<u>Bidragsverksamhet</u>	5
<u>Samverkan och dialog</u>	6
<u>Samordning mellan politikområden</u>	6
<u>Utveckling och analys</u>	7
<u>Personal och kompetens</u>	7
<u>Bidragsgivning och andra insatser för teater, dans och musik</u>	8
<u>Intäkter och kostnader</u>	8
<u>Bidragsgivning</u>	8
<u>Resultatanalys</u>	8
<u>Turnéverksamhet</u>	10
<u>Resultatet av utvecklingsbidrag och andra viktigare insatser i syfte att öka tillgängligheten och samverkan mellan institutioner, det fria kulturlivet och amatörlivet</u>	11
<u>Inriktning och omfattning på insatser som syftar till att stärka lokal arrangörsverksamhet</u>	12
<u>Eric Sahlström- institutet</u>	14
<u>Fonogram</u>	14
<u>Bidragsgivning och andra insatser för bibliotek, litteratur, kulturtidskrifter och läsande</u>	15
<u>Intäkter och kostnader</u>	15
<u>Bidragsgivning</u>	15
<u>Resultatanalys</u>	16
<u>Resultatet av utvecklingsbidrag</u>	19
<u>Antalet böcker och kulturtidskrifter som erhållit utgivningsstöd samt hur detta relaterar sig till den totala utgivningen i landet</u>	22
<u>Bidragsgivning och andra insatser för konst, museer och utställningar</u>	24
<u>Intäkter och kostnader</u>	24
<u>Bidragsgivning</u>	25
<u>Resultatanalys</u>	25
<u>Visning och försäljning i kollektiva former</u>	26
<u>Tillgänglighet inom den regionala museiverksamheten</u>	27
<u>Museipedagogik</u>	28
<u>Samlingar i digital form</u>	29
<u>Samtida bild- och formkonst</u>	30
<u>Bidragsgivning och andra insatser för konstområdesövergripande verksamhet</u>	30
<u>Intäkter och kostnader</u>	30
<u>Forskning och utveckling</u>	31
<u>Barn och ungdomars rätt till yttrandefrihet</u>	34
<u>Kultur i skolan</u>	36

KULTURRÅDET

Kulturlivets olika områden	38
Ökad tillgänglighet till kultur för personer med funktionshinder	43
Kulturstatistik och kulturpolitisk statistik	45
Informationsteknik och Internet för att öka tillgänglighet och intresse för kultur	48
Mångkulturellt förhållningssätt	51
Nationella minoriteter	52
Svenskt kulturutbyte med utlandet	53
Övriga mål och återsrapportering	55
Jämställdhet	55
Främjandet av arkitektur-, form- och designområdet	55
Nationella storstadspolitiken	56
Uppdrag enligt regleringsbrev vilken rapportering skall göras i annan ordning	56
FINANSIELL REDOVISNING	57
Sammanställning av väsentliga uppgifter, tkr	57
Resultaträkning, tkr	59
Balansräkning	60
Anslagsredovisning	61
Finansieringsanalys	64
Tilläggsupplysningar och noter	65
Redovisnings- och värderingsprinciper	65
Övrigt	66
Uppgifter om styrelsen och ledande befattningshavare enligt kap 7 §2 FÅB	66
Notförteckning	67

Bilaga 1, Bidragsredovisning, övergripande

Bilaga 2, Bidragsredovisning, detaljerad

Generaldirektören har ordet

Kulturen är en av hörnstenarna i ett demokratiskt samhälle. Ett demokratiskt synsätt som betonar alla människors lika värde, omfattar också tanken på att kulturen är till för alla människor. I praktiken handlar det om tillgänglighet: Fysisk, geografisk, social - kanske också emotionell. Att ge varje människa möjlighet att ta del av och utöva kultur i någon form är den demokratiska kulturpolitikens främsta uppgift.

Genom olika undersökningar vet vi att kulturutbudet är större än någonsin och att människorna i Sverige har blivit alltmera kulturaktiva. Samtidigt vet vi att det fortfarande finns en stor ojämlikhet när det gäller kulturkonsumtion och kulturutövande. Det finns hinder som måste undanröjas för att målet - "kultur för alla" - ska kunna nås.

Men begreppet tillgängligheten kan också gälla hur Kulturrådet förvaltar sitt uppdrag. Hur myndigheten fullgör sina uppgifter och hanterar de allmänna medel som ställs till kulturlivets förfogande måste göras tydligt för alla som är intresserade. Kulturrådet får varje år in ett mycket stort antal bidragsansökningar av olika slag. Varje ansökan hanteras i enlighet med ett särskilt regelsystem, alltifrån registrering till beslut och tillkännagivande. Under 2002 behandlade Kulturrådet närmare 5 500 ansökningar inom ett antal olika bidragskategorier. Var och en av dessa ansökningar krävde ett omfattande beredningsarbete och vart och ett av dessa bidragsbeslut måste redovisas på ett klart och tydligt sätt. De som direkt berörs av ett bifall eller avslag måste förstå orsaken till beslutet och beslutsprocessen måste också vara tydlig för var och en som är intresserad. Denna form av tillgänglighet har Kulturrådet börjat utveckla under 2002. Under 2003 kommer detta arbete att intensifieras ytterligare. I detta ingår också att utveckla formerna för mål- och resultatstyrning.

Kulturrådet har tre huvuduppgifter: att fördela bidrag, att lämna underlag för kulturpolitiska beslut i riksdag och regering samt att informera brett om kulturpolitik. Samtliga dessa uppgifter syftar till att på ett strategiskt och långsiktigt sätt utveckla den nationella kulturpolitiken. Detta sker tillsammans med kulturlivet, med andra politikområden och - i allt högre grad - med landsting/regioner och kommuner. Syftet är att i dialog och samverkan hitta ett dynamiskt och effektivt arbetssätt som gynnar såväl kulturlivets olika aktörer som den kulturintresserade allmänheten.

Kulturrådet har funnit som myndighet i snart 30 år. Mycket har hänt - inte bara i kulturlivet - som påverkar rådets verksamhet. Samhället idag ser radikalt annorlunda ut jämfört med det samhälle och det kulturliv som en gång formade myndigheten. Det är rådets uppgift att i sin verksamhet spegla denna genomgripande samhällsförändring och svara mot de nya behov som finns, både hos kulturlivet och hos den intresserade allmänheten. I det arbetet är tillgänglighet, tydlighet och medborgarperspektiv viktiga ledord.

Kristina Rennerstedt
Generaldirektör

Resultatredovisning

Verksamhetens totala intäkter och kostnader

Tkr	Teater, Dans, Musik	Litt., bibl.	2002 Konst, museer, utställn.	Konst-övergr.	Teater, Dans, Musik	Litt., bibl.	2001 Konst, museer, utställn.	Konst-övergrip.	Teater, Dans, Musik	Litt., bibl.	2000 Konst, museer, utställn.	Konst-övergr.		
Intäkter														
Intäkter av anslag	11 444	14	713	5 449	22 887	11 287	14	878	5 643	19 495	15 203	14	9 318	10 299
Intäkter av avgifter, bidrag m.m.	193	1 527	1 355	411	364	923	1 147	855	560	1 202	1 773	1 075		
Summa intäkter	11 637	240	6 804	23 298	11 651	801	6 791	20 351	15 763	424	11 091	11 374		
Kostnader														
Verksamhetens kostnader	9 423	17	477	5 278	26 085	10 218	18	850	7 768	17 993	13 021	20	579	8 822
Lämnade bidrag	818	151	162 807	264 231	012	779	153	145 941	235 510	801	900	129 248	237 187	
Summa kostnader	827	168	168 085	290 316	230	114	153 710	253 502	822	479	138 070	248 311		

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse Kulturrådets verksamhet

Mål

Riksdagen har beslutat om följande mål för en nationell kulturpolitik:
att värna yttrandefriheten och skapa reella förutsättningar för alla att använda den,
att verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande,
att främja kulturell mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet och därigenom motverka kommersialismens negativa verkningar,
att ge kulturen förutsättningar att vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft i samhället,
att bevara och bruka kulturarvet,
att främja bildningssträvandena samt
att främja internationellt kulturutbyte och möten mellan olika kulturer inom landet.

Kulturrådet skall bidra till att uppfylla de kulturpolitiska målen genom:

- bidragsgivning, information, samverkan och andra åtgärder främja konstnärlig och kulturell förnyelse, främja kulturarvet och bruket av det inom konstarnas, folkbiblioteksväsendet och museerna samt vidga delaktigheten i kulturlivet och stimulera eget skapande,
- bidra till att utveckla samspelet mellan de statliga, regionala och kommunala insatserna i syfte att slå vakt om en nationell kulturpolitik, främja kulturell mångfald och geografiskt jämlik fördelning av kulturutbudet,
- verka för att kulturpolitiska aspekter på utvecklingen beaktas inom andra samhällsområden,
- främja kulturpolitisk utvecklingsverksamhet samt förbättra metoderna för uppföljning och utvärdering av kulturpolitiken i syfte att öka och sprida den samlade kunskapen inom kulturområdet

Bidragsverksamhet

Kulturrådet har under 2002 arbetat såväl inom de skilda konstområdena som övergripande för att uppfylla de kulturpolitiska målen. Inom varje konstområde bidrar rådet på olika sätt till att främja konstnärlig och kulturell förnyelse, vidga delaktigheten och främja eget skapande mm. I bidragsgivningen hanterar Kulturrådet många stödformer, var och en med sina speciella förutsättningar. Viktiga kriterier vid bidragsfördelningen är bedömningar av den konstnärliga kvaliteten likaväl som kulturpolitiska avvägningar. Tillgänglighet ur olika aspekter har också prioriterats. Ett målinriktat arbete med att utveckla bidragsgivningen till ett strategiskt kulturpolitiskt instrument har inletts under året.

KULTURRÅDET

Genom den kulturvaneundersökning som Kulturrådet tillsammans med Statistiska Centralbyrån publicerade under året (Den kulturella välfärden, Svenska folkets kulturvanor 1976-1999) finns nu ett unikt och omfattande material som - efter fördjupad analys - kan bilda en viktig kunskapskälla för fortsatta kulturpolitiska insatser.

När det gäller Kulturrådets bidrag till utveckling inom olika konstområden bör några insatser särskilt nämnas:

Inom *biblioteksområdet* innebär Kulturrådets strategiska och långsiktiga arbete med olika samarbetsparter att den samlade kunskapen och kompetensen kring frågor som rör bibliotekens roll har ökat. Detta gynnar i förlängningen individen och stärker intresset för litteratur och läsande. I arbetet med läsfrämjande insatser har rådet under året bl.a. prioriterat insatser för barn med ett annat hemspråk än svenska och förskolebarns språkutveckling.

Den *museipedagogiska satsningen* är ett viktigt strategiskt instrument som når många barn och ungdomar och har på ett nytt sätt integrerat museernas resurser i skolundervisningen. Många museer har givits möjlighet att pröva idéer som annars inte skulle ha kunnat förverkligas.

Verksamheten med *länskonstnärer* inom olika områden har bidragit till att stärka samverkan mellan institutioner och det fria kulturlivet. Detta är också en verksamhet där långsiktighet och strategisk planering är viktiga inslag.

Ett viktigt medel för att vidga delaktigheten i kulturlivet och stimulera eget skapande är bidraget till *Kultur i arbetslivet*. Under 2002 har en granskning gjorts av verksamheten under åren 1997-2000. Granskningsrapporten ska tillsammans med remissvar från berörda instanser ligga till grund för ett mera långsiktigt och effektivt arbete med stödet. Målsättningen är att såväl kulturinstitutioner som professionella konstutövare i större omfattning ska kunna involveras i projekten, bl.a. för att stimulera det egna skapandet.

Samverkan och dialog

Kulturrådet berörs i hög grad av de riksdagsbeslut med regionalpolitisk inriktning som fattats under de senaste åren, eftersom kulturpolitiken har lyfts fram som ett av de områden som är av särskild betydelse för att uppfylla målet för den regionala utvecklingspolitiken.

Kulturrådet har under 2002 fortsatt sitt arbete med att utveckla nya former för samverkan och dialog med landsting/regioner. Inom musikområdet har exempelvis Kulturrådet genomfört diskussioner med alla landsting/regioner i landet i syfte att åstadkomma en gemensam långsiktig planering av insatserna. Det är också Kulturrådets ambition att pröva detta arbetssätt även inom andra konstområden.

Det finns vidare behov av strukturerade diskussioner med landsting/regioner om kulturfrågor på ett mer övergripande plan, där frågor om t.ex. hinder och möjligheter för deltagande i kulturverksamhet, konstområdesövergripande verksamhet, samverkan över länsgränserna, kulturens roll i den regionala utvecklingen kan behandlas utifrån bl.a. omvärldsanalyser och regionala kulturplaner. Kulturrådet har tidigare fört sådana övergripande diskussioner med ett antal regioner och län och rådet kommer nu att ta initiativ till att diskussionerna genomförs på ett mer systematiskt sätt än vad som skett hittills.

Samordning mellan politikområden

En ökad samordning mellan olika politikområden på nationell nivå har inletts genom regeringsuppdraget i mars 2002 att identifiera potentiella områden för samordning och

KULTURRÅDET

utarbete metoder för effektiv sektorssamordning. Som exempel kan nämnas att Kulturrådet för att stärka sektorssamverkan inom kulturområdet har ingått samverkansavtal med Riksantikvarieämbetet och Skolverket. Kulturrådet deltar också inom ramen för samordningsuppdraget i andra aktiviteter, som inbegriper myndigheter inom andra politikområden.

I första hand har Kulturrådet medverkat i ett tvärsektorieellt samarbetsprojekt om hur de tre dimensionerna på hållbar utveckling – den ekologiska, den ekonomiska och den sociala inkl. kulturella – skall kunna tas tillvara i det regionala tillväxtarbetet.

Utveckling och analys

Under 2002 bildades en ny avdelning på Kulturrådet med namnet Avdelningen för utvecklingsstöd och analys. Bildandet av den nya avdelningen är en tydlig signal att Kulturrådet kommer att prioritera utveckling, analys och uppföljning. Avdelningens verksamhetsmål för 2003 har formulerats på följande sätt: Utvecklingsavdelningen ska vara en kompetent och aktiv part i Kulturrådets utvecklings- och analysarbete med utgångspunkt i ett kunskapsbaserat och problemorienterat synsätt.

Arbetet ska bedrivas genom en samlad forsknings- och utredningsverksamhet, samordnat och utvecklats statistikarbete, ökad kunskap om faktorer utanför kulturpolitiken som är av betydelse för att främja och utveckla kulturen, analys av strukturer och trender som har betydelse för den kulturpolitiska utvecklingen samt utvecklad omvärldsanalys. Avdelningen ska verka för ett helhetsperspektiv på Kulturrådets utvecklingsarbete med utgångspunkt från rådets mål, visioner och strategier och ge ett ökat stöd till avdelningarna i deras utrednings- och utvecklingsverksamhet.

Personal och kompetens

	2002	2001	2000
Antalet årsarbetare	62	49	61
Antalet anställda vid utgången av respektive budgetår	68	61	64

Kategorier anställda december 2002	Kvinnor	Män	Totalt
Generaldirektör	1		1
Avdelningschefer	4	3	7
Handläggare	31	11	42
Assistenter/teknisk personal	16	2	18
Totalt	52	16	68

Den genomsnittliga medarbetaren på Statens kulturråd är kvinna, 45 år med en akademisk examen. Rådets anställda har en hög utbildningsnivå, 65 procent är akademiker, främst med kulturvetenskaplig inriktning.

Året 2002 har präglats av stor rörlighet bland personalen. Personalrörligheten under 2002 var 12 procent, vilket är en ökning jämfört med de senaste åren. Under 2002 har 13 rekryteringar genomförts, av dessa har 2 rekryterats internt övriga externt. Av de externa rekryteringarna kom 5 personer från kommunal sektor, 4 från privat sektor och 2 från den statliga sektorn. Rådet har lätt att rekrytera personal.

En rad vakanser har tillsatts. Personalstyrkan har ökat från 61 till 68 personer. I samband med detta har mycket kraft lagts på att utveckla rådets inre struktur och organisation.

KULTURRÅDET

En personaldag har genomförts i syfte att diskutera och beskriva målen för Kulturrådets verksamhet. Personaldagen resulterade i en åtgärdsplan som skall genomföras under 2002-2003. Exempel på åtgärder som har vidtagits under 2002 är framtagande av rekryteringspolicy, jämställdhetspolicy och lönepolicy. Vidare har kompetensutveckling för ledningsgruppen påbörjats.

Bidragsgivning och andra insatser för teater, dans och musik

Mål

Målet är att bidra till att tillgången till och intresset för teater, dans och musik ökar i hela landet

Åtterrapporering

Statens kulturråd skall redovisa

- Bidragsgivning fördelad på bidragsmottagare och mottaget belopp, fördelat per stödform och kategori, varvid bidragsgivningen till löpande verksamhet och projekt skall redovisas var för sig
- Turnéverksamhetens omfattning i förhållande till den totala verksamheten hos fria grupper som erhåller verksamhetsbidrag,
- Resultatet av utvecklingsbidrag och andra viktigare insatser i syfte att öka tillgängligheten och samverkan mellan institutioner, fria kulturlivet och amatörkulturen
- Inriktning och omfattning på insatser som syftar till att stärka lokal arrangörsverksamhet,
- En analys av hur Eric Sahlström-institutet har utvecklats i fråga om verksamhet och finansiering,
- En analys av effekterna på fonogramutgivningen inom olika genrer, dels av försöksverksamheten med fonogramstöd i friare former, dels av den fria fonogramutgivningen i budgetåret 2001 gällande lägre nivå på de totala fonogramstödet

Statens kulturråd skall bedöma resultatet av sina insatser i förhållande till målet.

Intäkter och kostnader

Tkr	2002	2001	2000
Intäkter			
Intäkter av anslag	11 444	11 287	15 203
Intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter	193	364	560
Summa verksamhetens intäkter	11 637	11 651	15 763
Kostnader			
Verksamhetens kostnader	9 423	10 218	13 021
	818	779	673
Lämnade bidrag	149	012	801
Summa kostnader	827	789	686
	572	230	822

Bidragsgivning

Tabeller över bidragsgivningen återfinns i bilaga 1 och 2.

Resultatanalys

Analysen i årsredogörelsen baserar sig huvudsakligen på inkomna redovisningar och statistik för verksamhetsåret 2001, eftersom Kulturrådets bidragsmottagare inte redovisar verksamhetsåret 2002 förrän tidigast april 2003. För 2002 redovisas utbetalda medel samt de tendenser som Kulturrådet uppmärksammat.

När det gäller institutionerna på teater-, dans- och musikområdet har Statens kulturråd bland annat i de institutionsöversyner som genomförts under senare år visat att framför allt de regionala musik- och dansteatrarna samt de mindre länsteatrarna har särskilt angelägna behov av ekonomiska förstärkningar. Det beror bland annat på att uppräkningsavdelningen av det statliga

KULTURRÅDET

verksamhetsbidraget under de senaste fem åren inte motsvarat kostnadsutvecklingen. I budgeten för 2002 beslutade regering och riksdag om ett tillskott om 20 000 tkr. Av dessa tillfördes 1 000 tkr anslaget för regionala och lokala musikinstitutioner, resterande medel användes för förstärkning av teater- och dansinstitutioner. Anslagsökningen innebar ett välkommet tillskott, men enligt Kulturrådets bedömning är problemen så stora för många teatrar och orkestrar att ytterligare resurser måste tillföras för att skapa en stabil ekonomisk bas. 19 000 tkr fördelades till teaterinstitutionerna, i första hand för att förstärka musikteaterinstitutionerna, Göteborgsoperan, Musikteatern i Värmland, Folkoperan, Malmö Musikteater och Skånes Dansteater. Även de minsta länsteatrarna i Halland och på Gotland, fick extra förstärkning. Genom förstärkningen kunde bidraget till Musica Vitae öka så att orkestern fick möjlighet att utveckla sin repertoar inom den nutida konstmusiken. Vidare fick Norrköpings symfoniorkester, som haft och har en ansträngd ekonomisk situation, del av ökningen.

Regeringen avsatte 2002 medel för ett treårigt försök med regional musikverksamhet i Stockholms län vilket inneburit att denna verksamhet nu finns i samtliga län. Pris- och löneomräkningen har bidragit till att Norrbotten, Jämtland, Västerbotten och Värmland fick en något högre uppräknings av bidraget med hänsyn till musikteaterverksamheten och bidraget till Gävleborgs län ökades något mer i linje med den utjämning av statsbidraget som påbörjades 2001.

Också anslaget till de fria teater-, dans- och musikgrupperna ökade med 20 000 tkr för verksamhetsåret 2002. De översyner som Statens kulturråd låtit göra har visat att situationen för de fria grupperna är ytterst ansträngd. Merparten av ökningen (14 500 tkr) fördelades till fria teatergrupper. Dansgrupperna fick ett tillskott om 4 000 tkr och musikgrupperna 1 500 tkr.

Kulturrådet strävade, i sin bedömning av ansökningarna, efter en tydligare relation mellan den planerade verksamheten och beviljat bidrag i stället för att öka antalet grupper som fick bidrag.

År 2002 innebar på många sätt ett uppsving för dansen i Sverige. Anslaget till fria grupper/koreografer ökade med 4 000 tkr till 17 000 tkr för år 2002, efter att under ett flertal år ha legat på samma nivå. Kulturrådet genomförde en lyckad seminarier på nio seminarier kallad "Danslyssning" som visade sig vara ett bra underlag för den danshearing som Kulturdepartementet och Kulturrådet genomförde tillsammans den 2 september år 2002. Danshearingen kan ses som avstamp för en fortsatt satsning på dansen i Sverige inte bara ekonomiskt utan även verksamhetsmässigt genom att bland annat hitta fler samverkansmöjligheter lokalt, regionalt och nationellt. Vidare har regeringen givit Kulturrådet i uppdrag enligt budgetpropositionen 2002 att utarbeta ett handlingsprogram för den professionella danskonsten i Sverige vilket kan ses som en möjlighet att föreslå insatser för att förbättra dansens situation.

Under 2002 har Kulturrådet genomfört länsvisa överläggningar med företrädare för landsting, regioner och länsmusikorganisationerna kring den regionala musikverksamheten. Utgångspunkten har varit att diskutera den regionala musikplanen för hela musikverksamheten i länet och de uppsatta mål för verksamheten under den kommande ett till treårsperioden som landstingen tagit fram. Syftet med överläggningarna har varit att hitta en modell för en fördjupad mål- och resultatdialog. Erfarenheterna av arbetssättet har varit positiva – från landstingens sida har man uppskattat att få diskutera verksamheten såväl från ett helhetsperspektiv som utifrån de regionala förutsättningarna. Man har uttryckt önskemål om att få motsvarande diskussioner också på andra områden. En av de frågor som funnits med i så gott som samtliga överläggningar är arrangörssituationen.

KULTURRÅDET

Kulturrådet har i dagsläget svårt att ge en bild av hur verksamheterna på regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner har utvecklats. De aktuella uppgifter rådet förfogar över tar sikte på det totala antalet föreställningar, de lokala publiksiffrorna samt utvecklingen av antalet årsverken. Dessa siffror är förstås vanskliga att använda som tydliga riktmärken för att beskriva teaternas utveckling.

En teater måste till exempel kontinuerligt kunna arbeta med nyskriven och mera experimentell dramatik och kunna presentera nyskriven musik. Dessa prioriteringar leder inte automatiskt till fler föreställningar eller ökade publiksiffror, men är nog så viktiga och strategiska utmaningar för en verksamhets konstnärliga utveckling.

Utifrån det material som Kulturrådet förfogar över finns det ändå skäl att redovisa att det på musikteatern har tillkommit ca 40 årsverken mellan 2000 och 2002. Sannolikt har den särskilda satsning som gjorts inom detta område använts för att bland annat öka antalet anställda vilket lett till en positiv utveckling av den konstnärliga nivån och kvalitén på musikteatern. Samtidigt har en ökning av musikteaterns föreställningsverksamhet skett under samma period.

Sammanfattningsvis kan konstateras att ökningen av anslagen för regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner samt fria teater-, dans och musikgrupper under 2002 använts för att förbättra den ekonomiska grundfinansieringen av verksamheten.

Turnéverksamhet

Fria dansgrupper

De flesta grupperna har fortfarande sin hemvist i Stockholm, även om Kulturrådet kunnat notera en ökad spridning. Praktiskt taget alla dansgrupper turnerar. Ett flertal grupper turnerar både i Sverige och utomlands. Ofta har grupperna en eller flera föreställningar på de fria dansscenerna, dvs. Moderna dansteatern i Stockholm, Atalante och nu även Pusterviksteatern i Göteborg och Dansstationen i Malmö, för att sedan åka på turné.

Intresset för dans fortsätter att öka i regionerna. Samverkan mellan institutioner och fria grupper i form av så kallade residens har ökat. Regionala dansgästspel har genomförts bland annat genom medel från Framtidens kultur, Kulturrådet och berörda regioner och kommuner. Med stöd från bland andra Kulturrådet har dansgästspelen på de fria dansscenerna ökat och det genomförs fler dansfestivaler som Göteborg Dans & Teaterfestival, SALTO-festivalen och PRIMO-festivalen i Malmö och DALLA-festivalen och DIP-festivalen (improvisationsdans) i Stockholm, etc.

Fria teatergrupper

Turnéverksamheten (besök utanför hemkommun) år 2001 för fria teatergrupper som erhållit verksamhetsbidrag uppgår till 56 procent vad gäller antalet föreställningar utanför hemkommunen (3 228 föreställningar av 5 764). Publiken för grupper som erhållit verksamhetsbidrag 2001 uppgår totalt till ca 500 000. Av dessa är 57 procent besökare från andra kommuner än hemkommunen. För de grupper som beviljats projektbidrag är siffran lägre. Totalt visar siffrorna på en verksamhet där nästan hälften av alla föreställningar spelas på turné vilket innebär att anslaget utnyttjas maximalt för att öka tillgången på teater i hela Sverige. Det regionala utfallet av bidragsfördelningen beror på hur man definierar gruppernas lokala tillhörighet. Även om de flesta bidrag fördelas till grupper som har sin hemvist i Sveriges tre största städer kommer bidragen övriga landet till del genom turnéverksamheten. 2002 kom 54 procent av ansökningarna från grupper bosatta i Stockholm. Av 75 beviljade

KULTURRÅDET

bidrag gick knappt hälften till Stockholmsgrupper. Det finns en ambition från Kulturrådets sida att få så stor spridning som möjligt på de statliga bidragen.

Fria musikgrupper

Bidraget till fria musikgrupper avser främst yrkesverksamma grupper som bedriver turnéverksamhet i landet. Vid bidragsfördelningen läggs särskild vikt vid grupper vilkas verksamhet kan bedömas vara av stort konstnärligt och kulturpolitiskt värde. Dessa medel är enligt Kulturrådet avgörande för att säkra tillgänglighet, mångfald och genrebredd inom musiklivet.

Totalt har de 90 fria grupper som hade bidrag 2001 genomfört 2 346 konserter varav 456 (19 procent) har varit skolkonserter riktade till barn och ungdom. Som hos de flesta konstarter finns en tydlig koncentration av konstnärer i storstadsregionerna, icke desto mindre sker 63 procent av de genomförda konserterna utanför hemkommunen. Musikerna uppskattar publikantalet totalt till 629 000, varav ca 40 procent under 25 år.

Gruppernas intäkter består huvudsakligen av gager (67 procent) medan bidragen från Kulturrådet utgör en mindre del (20 procent). Eftersom grupperna huvudsakligen turnerar utanför hemkommunen är det endast ett fåtal som uppbär andra offentliga bidrag. Andelen ligger endast på fem procent.

Resultatet av utvecklingsbidrag och andra viktigare insatser i syfte att öka tillgängligheten och samverkan mellan institutioner, det fria kulturlivet och amatörlivet

Sista ansökningsdagen för utvecklingsbidrag är den 1 februari årligen avseende projekt som påbörjats under hösten innan och löper under första halvåret påföljande år. Resultatet av insatser som finansierats av utvecklingsbidrag gäller därför de utvecklingsprojekt som beviljades bidrag våren 2001.

Nedan presenteras exempel på insatser som finansierats av utvecklingsbidrag:

- Smålands Musik & Teater där Länsteatern och länsmusiken samverkar är ett exempel på samverkan mellan institutioner. Detta är en försöksverksamheten där 2002 var det sista av tre försöksår. En utvärdering har gjorts. Samarbetet har bland annat resulterat i mycket uppskattade musikteaterföreställningar. Det har internt varit vissa svårigheter då musik och teater är konstformer med olika arbetssätt. Samarbetet kommer att fortsätta möjligen i en liten annan form.
- Smålands Musik & Teater har också sommaren 2002 gjort projektet Teaterresan, där man samarbetade dels med hembygdsföreningar, dels med Musikskolan och amatörteatergrupper. Föreställningarna uppmärksammades stort i lokalpressen och projektet ledde bland annat till att skolorna på berörda orter aktivt inledde kulturpedagogiskt arbete och bidrog till att sociala nätverk byggts upp.
- Norrköpings Symfoniorkester samarbetade med Kgl. Operan i Lars-Åke Franke-Bloms helaftonsopera om boxaren Harry Persson ("HP"). Föreställningen blev en konstnärlig och publik framgång och ökade förståelsen mellan institutionerna.
- Regionteatern Blekinge Kronoberg genomförde 2001 projektet "Gökboet – amatorsamverkan i Växjö kommun" med amatörteatergruppen Linneateatern och länsregissören. De 17 föreställningarna blev en stor framgång både publikt och mediemässigt. Teatern har upplevt det berikande att gå utanför sina ramar och samarbetet med amatörer kommer att fortsätta.
- Musik i Blekinge har inom ramen för projektet TRIUMFF genomfört ungdomsmusikprojekt vilket inkluderar bland annat musikvideoproduktion,

KULTURRÅDET

integrationsprojekt med musik, dans och teater samt filmkurs för flickor. Projektet har resulterat i kontakter med utövande amatörmusiker och det fria musiklivet samt genomgått starkt kontaktnätet inom ungdomsmusiken.

- Musik i Väst har fått ett treårigt projektbidrag för att utveckla festivaler för amatörmusiker i alla åldrar. Verksamheten har ägt rum på två orter. Man har bland annat sökt samarbete med kulturskolorna, men inte lyckats. Trots detta har projektet engagerat deltagare i åldrar från 4 till 86 år och mottagits positivt. Musik i Väst vill nu fortsätta med verksamhet riktad till amatörer.

Inriktning och omfattning på insatser som syftar till att stärka lokal arrangörsverksamhet

Verksamhetsbidrag till arrangerande musikföreningar

Den mest omfattande insatsen på detta område är verksamhetsbidragen till de arrangerande musikföreningarna. Syftet med bidraget är i första hand att antalet arbetstillfällen för yrkesverksamma frilansmusiker skall kunna öka och att det skall leda till en ökad geografisk spridning av levande musik. Det statliga stödet är endast avsett att fungera som ett komplement till de bidrag som föreningen erhåller från kommun och landsting. Respektive kommun måste prioritera den verksamhet man önskar satsa på och ett mått på kommunens värdering av verksamheten är bland annat föreningens kommunala stöd. Ett riktmärke vid bidragsfördelningen är därför att minst motsvarande bidragsbelopp ställs till föreningens förfogande från kommun och/eller landsting (gäller ej bidrag till riksorganisation).

Arrangerande föreningar 2002 fördelat per län

Län	Föreningar med bidrag	Totalt bidrag tkr
Stockholms län*	17	2 925
Västerbotten	7	825
Norrbottn	2	50
Uppsala	1	40
Södermanland	7	175
Östergötland	5	185
Jönköping	2	45
Kronoberg	4	170
Kalmar*	3	175
Gotland	2	240
Blekinge	3	80
Skåne	11	1 070
Halland	5	230
Örebro	3	60
Västmanland	5	510
Dalarna	5	175
Gävleborg*	1	200
Västernorrland	4	190
Jämtland	0	0

*I Stockholms län finns tre stora arrangörer (Stallet, Re-Orient och Fylkingen) som svarar för ca 1 500 tkr av bidragen. I Kalmar län går 120 tkr till Calmus, en samarbetsorganisation för flera arrangörer. Samrådsgruppen för Kammarmusik i Gävleborgs län (flera arrangörer)

Under 2002 prövade Kulturrådet en ny beredningsmodell för arrangörer i Västra Götaland och Västerbotten. Den innebar att Kulturrådet hade gemensamma diskussioner kring ansökningarna och arrangörsfrågorna i allmänhet med representanter för Västerbottens läns landsting och Västra Götalandsregionen samt kommunerna i länen. Föreningarna i de två försökslänen som normalt får sitt bidrag genom riksorganisationerna (medlemmar i Svenska

KULTURRÅDET

Jazzriksförbundet och Sveriges Orkesterförbund) ansökte direkt hos Kulturrådet. De återfinns i de redovisade sammanställningarna. Övriga medlemmar i dessa båda organisationer ingår inte i statistiken. Utöver direkta bidrag till föreningarna erhöll Kontaktnätet och Musik- och Kulturföreningarnas Samarbetsorganisation medel för subventionering av turnéer. En ny samarbetsorganisation för arrangörer av nutida konstmusik – RANK – bildades och erhöll för första gången bidrag. RANK sökte under året också bidrag hos Framtidens kultur för att utveckla sin verksamhet. Ansökan bifölls.

För 2003 har Kulturrådet valt att återgå till den tidigare modellen att bidragen till jazzklubbar och orkestrar i Västra Götaland och Västerbotten fördelas av riksorganisationerna. Modellen med gemensamma diskussioner kring arrangörsfrågorna har dock fortsatt och utvecklats genom de överläggningar om den regionala musikverksamheten som genomförts under 2002. Arrangörsfrågorna har här varit i fokus i så gott som samtliga län.

Verksamhetsbidrag till organisationer/medlemmar i arrangerande föreningar, organisationsfördelning	Antal ans.	Antal bifall	Bidrag tkr	Procent av totalt anslag
Riksförbundet Sv. Kammarmusikarrangörer	72	60	2 665	14%
Riksföreningen Folkmusik och Dans	18	15	1 640	8,70%
Svenska Jazzriksförbundet*	9	9	6 960	36,80%
Sveriges Orkesterförbund*	5	4	1 160	6,10%
Kontakttnätet**	1	1	1 500	7,90%
MoKS**	1	1	250	1,30%
RANK	1	1	100	0,50%
Musikarrangörer i Samverkan	1	1	75	0,30%
Övriga	41	26	4 530	24%

*Svenska Jazzriksförbundet och Sveriges Orkesterförbund fördelar själva bidrag till sina medlemmar från detta anslag

**Kontakttnätet och MoKS erhåller bidrag för samordning av turnéer

Andelen ”övriga” arrangörer, det vill säga föreningar som inte är medlemmar i någon riksorganisation, tenderar att öka något – antalet ansökningar har ökat från 36 till 41 från föregående år. Även ansökningar från medlemmar i Riksförbundet Sveriges Kammarmusikarrangörer har ökat från 66 till 72, medan ansökningar från medlemmar i Riksföreningen för Folkmusik och Dans visar en sjunkande tendens (från 24 till 18).

Övriga insatser

Arrangörsprojekt inom ramen för utvecklingsbidrag till institutionerna

2001 genomförde Norrbottensteatern arrangörskurser och arbetade med utveckling av nya kontaktnät. Under projekttiden producerades också några så kallade byaföreställningar, det vill säga produktioner som hade storlek för att passa i mycket små spellokaler. Arrangörerna fick nya kunskaper både i tekniskt/sceniska frågor, publikarbete och marknadsföring, vilket kommer inte bara länsteatern utan även andra turnerande grupper till del.

2001 startade Teater Västernorrland ett treårigt projekt för att bygga upp ett arrangörsnät i Västernorrland genom att utbilda arrangörer, anställa publikarbetare och hitta nya samarbetsvägar. Musik i Västernorrland inrättade en folkmusikkonsulent som bland annat arbetar med att få fler folkmusikarrangemang. I Gävleborgs län arbetar Musik Gävleborg med att bygga upp ett nätverk för folk- och världsmusik – en verksamhet som permanentats från 2002. Kalmar läns musikstiftelse erhöll utvecklingsbidrag för utveckling av festivaler och arrangörer, vilket bland annat medfört att man fått igång en folkmusikserie i länet. Projektet fortsatte under 2002.

KULTURRÅDET

Musik i Blekinge startade ett utvecklingsprojekt för kammarmusiken i länet, genom att tillsätta en kammarmusikkonsulent och påbörja ett samarbete med länets kammarmusikföreningar. 2002 påbörjade man också ett utvecklingsarbete för dansarrangörer. Sörmlands Musik & Teater erhöll utvecklingsbidrag för att engagera en arrangörskonsulent som ska arbeta över hela teater-, dans och musikområdet.

Musik i Västs treåriga projekt i Hjo har också som syfte att utveckla det lokala musiklivet. Genom projektet har utbudet av kultur i kommunen ökat väsentligt.

Seminarier

I samverkan med Ungdomsstyrelsen, SR P3 och arrangörgruppen för Popstad 2002 Skellefteå genomfördes ett seminarium om arrangörskap för populärmusik. Vid detta seminarium initierades en ny arrangörssammanslutning.

I september bjöd Kulturrådet in till en samtalsdag kring arrangörsfrågor. Drygt 30 personer från länsteatrarna och Riksteatern deltog i diskussioner kring bland annat teatrarnas samarbeten med teaterföreningar och övriga arrangörer, om arrangörsnät i framtiden etc. Resultatet av den dagen var bland annat att Kulturrådet och representanter för länsteatrarna i en arbetsgrupp ska formulera hur ett fortsatt samarbete kring arrangörsfrågorna ska se ut och vidare bjöd Riksteatern in alla länsteatrar till en diskussion specifikt kring Riksteaterns teaterföreningar.

Eric Sahlström- institutet

Eric Sahlström Institutet har till uppgift i att främja folkmusik, folksång och folkdans. I verksamheten skall samhörigheten mellan musiken, sången och dansen särskilt betonas och stor vikt läggas på nyckelharpanns fortlevnad och utveckling. I Kulturrådets årsredovisning för 2001 gjordes en grundlig presentation och bedömning av verksamheten. Under 2002 har institutet bland annat påbörjat ett inventeringsprojekt i syfte att belysa yrkesverksamt arbete med folkmusik och dans i ett 20-årigt perspektiv. Man har också haft ett samordnings- och samarbetsseminarium med Folkmusikens Hus i Rättvik, Stallet, RfOD och Smålands Musikarkiv. Musikhögskolan i Stockholm samarbetar med Eric Sahlström Institutet kring två kurser, dels distansutbildningen Folkmusik i Norden och dels kring projektet Världens Folkmusik.

Enligt Kulturrådets bedömning är institutets utveckling fortsatt positiv.

Fonogram

Kulturrådet har sedan början av 1980-talet fördelat särskilda bidrag till svenska fonogrambolag. Syftet med stödet är att möjliggöra ett allsidigt utbud av konstnärligt värdefulla fonogram. Bidraget ges i första hand till produktion, men i viss utsträckning också till distributions- och marknadsföringsändamål. Bidraget är avsett för fonogram med svensk musik och/eller med artister som bor och verkar i Sverige.

Efter att Kulturrådet 1999 genomförde en översyn av fonogramstödet tillstyrkte Kulturdepartementet en försöksperiod under åren 2001-2003 där rådet fick möjlighet att pröva differentierade former av stöd till fonogramutgivning.

Under året har totalt 70 ansökningar bifallits varav två verksamhetsstöd, 12 artist- och upphovsmannastöd, tre marknadsföringsstöd och 53 produktionsstöd.

Bidraget till fonogramproduktion baserar sig främst på en bedömning av den konstnärliga kvaliteten. Fördelningen per genre beror på vilka ansökningar som kommit in och förändrar sig också mellan åren. Att konstmusik har så hög procentandel beror dels på att två bolag som

KULTURRÅDET

producerar fonogram inom denna genre uppbär verksamhetsstöd, dels att stöd under året utgått till en konstmusikantologi.

Bidraget till fonogramproduktion

Barn	13%
Elektronisk	3%
Folkmusik	15%
Jazz	15%
Pop	18%
Visa	3%
Konstmusik	31%
Övrigt	2%

Fördelning per genre under 2002.

Antalet ansökningar har under försöksperioden minskat något. En orsak kan vara att fem bolag som normalt gör flera ansökningar per termin uppbär verksamhetsstöd.

Sedan mars 2001 följs arbetet inom Kulturrådets arbetsgrupp för fonogram av en utredare. Parallellt med utvärderingen av de nya formerna för fonogramstöd har Kulturrådets styrelse uppdragit åt samma utredare att undersöka och analysera situationen för fonogramdistributionen. En skriftlig analys ska lämnas till Kulturrådet senast den 1 maj 2003.

Bidragsgivning och andra insatser för bibliotek, litteratur, kulturtidskrifter och läsande

Mål

Målet är att bidra till att utbudet av och tillgången till biblioteksservice, litteratur och kulturtidskrifter förbättras i hela landet samt att intresset för läsning och information ökar

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa

- Antalet bidragsmottagare samt bidragsgivning fördelad på bidragsmottagare och mottaget belopp, fördelat per stödform och kategori
- Resultatet av utvecklingsbidrag inom den regionala biblioteksverksamheten och andra viktigare insatser som syftar till att öka tillgängligheten
- Antalet böcker och kulturtidskrifter som erhållit utgivningsstöd samt hur detta relaterar sig till den totala utgivningen i landet

Statens kulturråd skall bedöma resultatet av sina insatser i förhållande till målet.

Intäkter och kostnader

Tkr	2002	2001	2000
Intäkter			
Intäkter av anslag	14 713	14 878	14 222
Intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter	1 527	923	1 202
Summa verksamhetens intäkter	16 240	15 801	15 424
Kostnader			
Verksamhetens kostnader	17 477	18 850	20 579
Lämnade bidrag	151 283	153 264	146 900
Summa kostnader	168 760	172 114	167 479

Bidragsgivning

Tabeller över bidragsgivningen återfinns i bilaga 1 och 2.

KULTURRÅDET

Resultatanalys

Biblioteksverksamheten

Den regionala biblioteksverksamheten syftar till att ge varje medborgare en god tillgång till böcker och information genom att länsbiblioteken bistår folkbiblioteken med kompletterande medieförsörjning, rådgivning, information, fortbildning samt specialtjänster. Sannolikt bidrar Kulturrådets stöd i sig till att målet om utbud och tillgång till biblioteksservice ökar. Kulturrådets prioritering av ansökningar som syftar till strategiskt utvecklingsarbete avser att stärka folkbibliotekens ställning och att förändra och förnya bibliotekens olika verksamheter.

Ett depåbiblioteks uppgift är att ta emot och bevara, tillgängliggöra och utlåna det material som utgallrats från svenska bibliotek. Det innebär att depåbiblioteken blir folkbibliotekens gemensamma depå och att exemplaren blir unika. Verksamheten har under detta år utvärderats. Böckerna finns allt kortare tid tillgängliga i det lokala biblioteket, vilket innebär ett ökat behov av depåtjänster. En utökning av bibliotekets lokaler kommer inom en snar framtid att behövas.

Lånecentraler och depåbibliotek har en viktig uppgift inom den kompletterande medie- och informationsförsörjningen. De fungerar också som ett stöd för biblioteken när det gäller medieplanering och kvalificerad informationsförsörjning. Deras uppgifter förändras i takt med en förändrad lånestruktur, som bland annat innebär att den så kallade lånekedjan håller på att brytas upp och lånebeställningarna ändrar vägar. Trots detta har lånecentralerna en viktig uppgift att komplettera de övriga biblioteken, då det innebär en standardutjämning av biblioteksservicen och därmed tillgängligheten till litteratur i landet.

Inom ramen för Kulturrådets utvecklingsmedel fördelar rådet bidrag till lokal biblioteksverksamhet. Syftet med bidraget är att stimulera långsiktig utveckling, bland annat när det gäller tillgänglighet och användning av informationsteknik. De anslagna medlen – 2 000 tkr – är ytterst begränsade, och samtidigt den enda fria utvecklingsresurs som är tillgänglig för landets bibliotek. Det är olyckligt, i synnerhet som flertalet folkbibliotek själva saknar ekonomiska möjligheter att bedriva någon form av utvecklingsarbete. Kulturrådet bedömer att behovet av utvecklingsinsatser är stort och att det finns risk för stagnation om inte ytterligare resurser tillskapas.

Det fåtal utvecklingsprojekt som kunnat stödjas har stor betydelse som pilotprojekt. I Stenstorp i Falköpings kommun har ett filialbibliotek integrerats med ett kunskaps- och upplevelsecentrum som tillsammans har till syfte att stimulera det tekniska och naturvetenskapliga intresset hos barn och ungdomar. Projektet är unikt i sitt slag och är ett viktigt inslag i diskussionen om bibliotekens roll i lärandet, samtidigt som det har stor regionalpolitisk betydelse. Ett annat projekt som kan bana väg för en metodutveckling på biblioteken är Stockholms stadsbiblioteks sätt att arbeta med sina prioriterade målgrupper, som barn och ungdomar, personer med funktionshinder, personer med andra modersmål än svenska. Filialbiblioteket i Hemse på södra Gotland har fokuserat på funktionshindrades tillgång till information och ökad delaktighet genom att erbjuda ett IT-café med anpassad utrustning av lokalerna och relevanta hjälpmedel för personer med olika former av handikapp. Projektet syftar till ökad demokrati och ett aktivt och rikare liv för funktionshindrade. Frågan om biblioteket är till för alla kan här prövas konkret.

Kulturrådets strategiska och långsiktiga arbete med olika samarbetsparter inom branschen och med andra myndigheter om biblioteksfrågor bidrar till att fästa uppmärksamheten vid bibliotekens villkor. En effekt av samarbetet mellan myndigheter är en ökad samlad kunskap

KULTURRÅDET

och kompetens inom gemensamma ämnesområden som i förlängningen gynnar individen. I de fall där de statliga insatserna i kommunerna kan samordnas kan effekterna förstärkas.

Litteraturstödet

Anslagen under Litteraturstöd är till största delen destinerade till produktion av litteratur eller åtgärder för att öka intresset för läsandet och garantera tillgången till kvalitetslitteratur. Detta gäller utgivningsstödet som även innefattar distributionsstöd, medel till läsfrämjande verksamhet samt inköpsstödet för barn- och ungdomsböcker till kommunerna. Även litterära evenemang stimulerar intresset för litteratur, inte bara i storstadsområdena utan också på mindre orter och i glesbygden. Det internationella och mångkulturella inslaget är stort, vilket ökar bredden på evenemangen och gör att flera grupper i samhället kan delta.

Antalet ansökningar om litteraturstöd har fortsatt att öka, i år med mer än 10 procent. Eftersom anslaget har under lång tid varit oförändrat har arbetsgrupperna varit tvingats att skärpa kvalitetskraven för att bidragsmedlen ska räcka. Andelen bifall har sjunkit till 42 procent.

En anledning till att ansökningarna fortsatt att öka i antal torde kunna vara att tekniken för att ge ut böcker blivit enklare och billigare. Det innebär att fler kan ge ut böcker. Litteraturstödet innebär också en möjlighet att få ut böckerna till biblioteken, vilket har stor betydelse för de enskilda utgivarna och mindre förlagen som ofta saknar resurser för marknadsföring.

Flera ansökningar innebär att en mindre andel av dem får stöd, och litteraturstödet får minskad betydelse. Det innebär också att varje ansökan kostar mera i kringkostnader (porto för att skicka böckerna till arbetsgrupperna och läsarvode). Kulturrådet avser att anlita en utredare för att undersöka om det är möjligt att finna nya former för litteraturstödet som gör det möjligt att med bibehållen målsättning finna nya och mindre kostnadskrävande former för hanteringen av litteraturstödet.

En påvisbar effekt har den del av litteraturstödet som består av stöd till distribution av de litteraturstödda titlarna. Med detta når den statsstödda kvalitetslitteraturen huvudbiblioteken i varje kommun. Kulturrådets utvärdering av distributionsstödet visar att det finns flera titlar än tidigare på biblioteken och att utlåningen av de litteraturstödda böckerna har ökat. Däremot är det en större andel av de titlarna som inte alls lånas ut. Därmed kan man konstatera att målet om att öka utbudet och tillgången till litteratur är uppfyllt. Vägen till läsaren via marknadsföring och läsfrämjande finns det dock anledning att analysera närmare. Kulturrådet planerar konferenser tillsammans med folkbiblioteken i ämnet under år 2003.

Inköpsstödet till folk- och skolbibliotek

Inköpsstödet fungerar bra som ett stöd för att stärka den läsfrämjande verksamheten i kommunerna och Kulturrådet bedömer att insatser behövs för att främja samverkan omkring barns och ungas läsande på lokal nivå. En utvärdering av inköpsstödet till folk- och skolbibliotek inlämnades till Kulturdepartementet i april 2002. Där konstateras att det stora antalet ansökningar visar att inköpsstödet fyller ett stort behov. Det ger biblioteken möjlighet att arbeta aktivt med sitt bokbestånd. Det ökar chanserna för att alla barn och ungdomar ska kunna hitta en bok som passar och intresserar.

I utvärderingen konstateras också att inköpsstödet fungerar bra som ett stöd för att stärka den egna verksamheten med läsfrämjande. Ett mål med stödet är att främja barns och ungdomars intresse för att läsa böcker. Om detta skett, och om det beror på stödet, är inte möjligt att

KULTURRÅDET

utläsa. Däremot har stödet bidragit till att en plan för det läsfrämjande arbetet upprättats i varje kommun åtminstone en gång under de senaste fem åren då stödet funnits.

Det har också framgått att det funnits problem i samband med inköpsstödet. Ett handlar om att samverkan mellan skola och bibliotek inte alltid är självklar. Ett annat är personalbristen på folkbiblioteken i många kommuner. Kulturrådets bedömning är att det behövs insatser för att främja och utveckla samarbetet när det gäller läsfrämjandet på lokal nivå. Kulturrådet har föreslagit en ändring av reglerna så att kommunerna skulle få använda en mindre del av inköpsstödet till gemensam kompetensutveckling för personal inom förskola, skola och folkbibliotek. Kompetensutvecklingen skulle syfta till att främja samverkan kring barns och ungdomars läsning.

Läsfrämjande verksamhet

Det läsfrämjande bidraget fungerar i många fall som ett startbidrag för att pröva extra insatser som kan stimulera barns läsande. Effekterna hos barnen är dock svåra att påvisa. Att förändra barns läsvanor är ett långsiktigt mål och ett arbete som måste pågå under en lång tid. Samarbete om barns läsande är en nyckelfråga även på nationell nivå. Om en friare användning av bidraget för läsfrämjande verksamhet hade varit möjlig skulle detta ha medgett flera initiativ från Kulturrådet till samverkan och bidraget skulle ha kunnat få en mera strategisk effekt.

Anslaget för läsfrämjande verksamhet på totalt 6 800 tkr innehåller ett villkor att högst 1 800 tkr får användas för produktion och distribution av en barnbokskatalog samt marknadsföring av litteraturstödda titlar. Medlen har under de två senaste åren inte räckt till båda uppgifterna, varför Kulturrådet inte kunnat göra någon särskild marknadsföringsinsats. Kulturrådet har i år upphandlat alla delar i produktionen för att kunna minska kostnaderna för redaktionellt arbete, tryckning och distribution och därmed hålla kostnaderna under 1 800 tkr.

Den genomgripande upphandlingen av barnbokskatalogen har lett till att en större upplaga kunnat tryckas upp. Katalogen har vid årets slut distribuerats i 422 000 exemplar till bibliotek, bokhandlar, skolor, museer och andra platser där barn och litteraturförmedlare kan hitta den. Katalogen syftar till att skapa läslust för barn och unga och att informera om de nyutkomna barn- och ungdomsböckerna. Den används i läsfrämjande projekt på bibliotek och i skolor, i synnerhet i arbetet med Bokjuryn, där barn röstar fram årets bästa böcker. Senast röstade 57 000 barn i Bokjuryn. Kulturrådets insatser med barnbokskatalogen torde göra det lättare för landets alla bokförmedlare att arbeta läsfrämjande. Om intresset för läsning ökar generellt, såsom målet är formulerat, är inte mätbart på något entydigt sätt. Olika mätningar ger olika resultat och intresset för läsning varierar beroende på ålder, kön och utbildningsbakgrund. Målet borde åtminstone vara formulerat så att det önskvärda är att de grupper, som vi vet idag sällan eller aldrig läser, ökar sitt intresse. Priset på böcker torde också vara av betydelse för presumtiva läsare. Därmed spelar sänkningen av bokmomsen en roll som en statlig åtgärd utanför Kulturrådets ansvarsområde.

I bidragsgivningen för läsfrämjande insatser har Kulturrådet definierat följande områden som särskilt viktiga för att öka intresset för läsning: funktionshinderade barns och ungdomars behov för sin språkutveckling, insatser för barn och unga med ett annat hemspråk än svenska samt förskolebarns språkutveckling.

Samverkan mellan samhällets olika aktörer som arbetar läsfrämjande är en nyckelfråga. Länsbiblioteken har under året med stöd från Kulturrådet arrangerat ett riksomfattande utbildningsprogram för personer som är engagerade i läsfrämjande verksamhet. Programmet

KULTURRÅDET

har genomförts på 20 platser i landet. Samarbete om barns läsande är en nyckelfråga även på nationell nivå.

Kulturtidskriftstödet

Det är svårt att ge ett entydigt svar på om Kulturrådets sammanlagda insatser för kulturtidskrifterna bidrar till att bredda utbudet och öka tillgängligheten till kulturtidskrifter i landet. Det statliga stödet till kulturtidskrifter har minskat i realvärde under ett tiotal år. Nya tidskrifter har därmed svårt att komma in i stödsystemet och de som sökt bidrag under ett flertal år har drabbats av sänkta bidrag eller oförändrat bidrag. Samtidigt visar statistiska undersökningar att tidskriftsläsandet har ökat och det finns indikationer på att antalet kulturtidskrifter blir fler. Dyr distribution med ständiga portohöjningar är problematiska för att kulturtidskrifterna ska nå en större allmänhet. Det faktum att bibliotekens prenumerationer minskar är också allvarligt eftersom de är kulturtidskrifternas viktigaste länk till nya läsare. Insatser i form av kulturtidskriftskataloger, diverse utvecklingsprojekt och tidskriftsverkstäderna blir allt viktigare för att bibehålla en fungerande infrastruktur på området. Det statliga stödet till kulturtidskrifter är i sig en förutsättning för många kulturtidskrifters existens.

Resultatet av utvecklingsbidrag

Regionala biblioteksverksamheten

Under 2002 har Kulturrådet valt att inom anslaget till utvecklingsbidrag inom den regionala biblioteksverksamheten särskilt prioritera strategiskt utvecklingsarbete.

Kulturrådet valde år 2002 i samråd med länsbiblioteken att inte räkna upp verksamhetsbidraget till länsbiblioteken för att projektet KULDA skulle kunna få stöd. KULDA, (KonsortieUpphandling av LicensDatabaser) bistår folk- och skolbibliotek i hela landet med att öka utbudet och kunskapen om Internettjänster. Regionbibliotek Västra Götaland har huvudansvaret med ett särskilt samordnings- och upphandlingskontor. Förutom Kulturrådet medverkar även Skolverket i finansieringen.

Länsbiblioteken i Norrland (Norrboten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland, Gävleborg) samt lånecentralen i Umeå samarbetar för att finna nya former för ökad kunskapsförsörjning i Norrlandslänen. Kulturrådet ger bidrag till ett av delprojekten som utbildar kommunbiblioteken i mediaplanering. Syftet är att de lokala biblioteken ska bli mer självförsörjande.

Sex sydlän (Kalmar, Halland, Jönköping, Västra Götaland, Skåne, Sydost) samt lånecentralen i Malmö vill genom en strukturomvandling förbättra och förenkla informations- och mediaförsörjningen i södra Sverige. Projektet sätts genom byggandet av en gemensam användarvänlig informationsportal på webben. Portalen ska samla och integrera länsbibliotekens och lånecentralens samtliga digitala resurser, som till exempel bibliotekskataloger, bibliografiska databaser, fulltextdatabaser, ämneskataloger, länkbibliotek, webbplatser, sökmaskiner, e-böcker, bilddatabaser med mera. Det ska bli möjligt att göra en samtidig och integrerad sökning i dessa resurser.

Internationella biblioteket ska börja bygga upp en svensk nätbaserad samlingsplats för information om litteratur på annat språk än svenska. Portalen ska innehålla länkar till bibliotek, förlag, författare, tidskrifter, inköpskanaler samt litteraturtips och författarporträtt.

Länsbiblioteken i Skåne, Halland och Västra Götaland samverkar i projektet

KULTURRÅDET

Ordbron. Projektet ingår bland annat som en del av Internationella bibliotekets portaluppbyggnad genom att användare och bibliotekets personal tillsammans söker och testar relevant innehåll för portalen. Lärprocessen och den pedagogiska dialogen äger rum i interaktiva möten mellan användare och bibliotekarie/projektledare. Ordbron syftar till att öka tillgängligheten till bibliotekets resurser för personer med annat modersmål än svenska och då särskilt unga vuxna och kvinnor.

Barnbiblioteksconsulenterna på länsbiblioteken i Gävleborg, Stockholm, Sörmland, Uppsala, Västmanland och Örebro har under flera år arbetat strategiskt med att stödja en utveckling av folkbibliotekens verksamhet riktad till barn och ungdomar. Kulturrådet har under 2002 beviljat projektet 250 tkr för det första året av två. Projektet beskrivs närmare under avsnittet om barns och ungdomars rätt till yttrandefrihet.

Effekterna av utvecklingsmedlen 2002 inom den regionala biblioteksverksamheten kan ännu inte utläsas, men projekten syftar till att förbättra och tillgängliggöra biblioteksservicen i olika delar av landet.

Andra viktigare insatser som syftar till att öka tillgängligheten

Biblioteksområdet

Kulturrådet stödjer den regionala biblioteksutvecklingen även med andra insatser, som rådgivning och kompetensutveckling. Sedan 1999 ordnar Kulturrådet årligen en konferens för personalen som arbetar med bibliotek på regional nivå för att diskutera framtidsfrågor. Under 2002 har en särskild arbetsmetod införts för att kunna identifiera de frågor som är relevanta för länsbiblioteken. I öppna diskussionsgrupper – plattformar – har diskuterats kvalitetsarbete, kompetensutveckling, medieförsörjning med mera. Syftet är att hitta nya former för den regionala biblioteksverksamheten där olika specialistkompetenser (inom till exempel barnbibliotek, IT och ledarskap) används samtidigt. Arbetsmetoden uppskattades mycket och man kommer att fortsätta använda den.

Samarbete med Skolverket

Kulturrådet och Skolverket har gjort en överenskommelse om samarbete kring bibliotekens roll i utbildningen med utgångspunkt i respektive myndighets uppdrag. Syftet är att finna former för att ett fortsatt och långsiktigt samarbete kan säkras. Kulturrådet tillför ett folkbiblioteksperspektiv på frågor som rör samarbetet mellan folk- och skolbibliotek samt barns, ungdomars och vuxnas tillgång till litteratur och information. En helhetssyn på individens lärande och samhällets infrastruktur stöds av båda myndigheterna

En del konkreta samarbetsprojekt har definierats. Projektet Leka-språka-lära syftar till att utveckla det språkutvecklande arbetet i förskolan med samarbete bibliotek-förskola i fokus. Gemensamma kompetensutbildningar kommer att ordnas vid tre högskolor med start våren 2003. Diskussioner har inletts om nationella redskap för folk- och skolbibliotek. De fristående skolornas biblioteksresurser har diskuterats. Överenskommelsen och tankar kring samverkan mellan skola och bibliotek har presenterats av myndigheterna tillsammans och var och en för sig vid olika konferenser under året.

Inom ramen för Kulturrådets arbete med biblioteksservice vid folkbiblioteken för vuxenstudier har ett samarbete inletts med Skolverkets enhet för vuxenutbildning under 2002.

KULTURRÅDET

En effekt av samarbetet mellan myndigheterna är en ökad samlad kunskap och kompetens om ämnesområdena. Genom myndigheternas olika perspektiv och uppdrag gynnas helhetssynen på det livslånga lärandet kopplat till biblioteksservice. De statliga insatserna i kommunerna kan samordnas och därmed kan effekterna förstärkas.

Folkbiblioteksservice till vuxenstuderande

Kulturrådets nya uppdrag "att främja tillgången till biblioteksservice vid folkbiblioteken för de vuxenstuderande", utformas utifrån ett tydligt medborgarperspektiv med ett strategiskt och långsiktigt arbetssätt. Folkbiblioteken måste utveckla samarbete med lokala lärcentra likväl som med universitet, kommunal vuxenutbildning och folkbildning för att distansstuderandet ska kunna öka och för att kommunernas målgrupper för vuxenutbildningen ska kunna nås. Kulturrådet har en roll som en aktiv samarbetspartner.

Kulturrådet har därför tagit initiativ till ett nätverk på nationell nivå med berörda myndigheter och organisationer som Skolverket, Nationellt centrum för flexibelt lärande, Glesbygdsverket, Svenska kommunförbundet, Folkbildningsrådet, BIBSAM, Myndigheten för Sveriges Nätuniversitet, Utbildningsradion, Nationellt centrum för vuxnas lärande och Nitus (intresseorganisation för lärcentra). Nätverkets gemensamma fokus är individens lärande.

Sju utvecklingsprojekt har erhållit medel från Kulturrådet för att konkret utveckla folkbibliotekens roll när det gäller metodik och pedagogisk handledning, organisation och kompetens. Utvärdering sker inom ramen för respektive projekt. För att långsiktigt ta till vara och analysera erfarenheter i ljuset av aktuell forskning, har Bibliotekshögskolan i Borås fått ett forskningsuppdrag för att löpande följa verksamheten i projekten och på nationell nivå Länsbiblioteket i Värmland får ett uppdrag att bygga en webbplats för erfarenhetsutbyte och information i syfte att främja den nationella utvecklingen.

En utveckling av biblioteks- och informationsförsörjningen för vuxnas lärande ses som viktig av de myndigheter och organisationer som nu ingår i Kulturrådets nätverk. Intresset för Kulturrådets arbete med uppdraget är därför stort. Trots att arbetet startades så sent som i augusti kan man redan nu se att nya samarbetsformer skapas både på lokal- och på nationell nivå.

Litteraturområdet

Med distributionsstödet når den statsstödda kvalitetslitteraturen alla kommunbibliotek. Utbudet och tillgången till litteratur för medborgarna ökar. Vägen till läsaren via marknadsföring och läsfrämjande finns det dock anledning att analysera närmare. Kulturrådet planerar konferenser tillsammans med folkbiblioteken i ämnet under år 2003.

Kulturrådets produktion och distribution av barnbokskatalogen torde det göra det lättare för landets alla bokförmedlare att arbeta läsfrämjande. Att läsandet ökar är däremot svårt att påvisa. Efterfrågan av katalogen har ökat under åren och vid slutet av år 2002 hade den 422 000 exemplar distribuerats runt om i landet.

Kulturtidskrifter

Kulturrådet trycker årligen en kulturtidskriftskatalog som främst distribueras till landets bibliotek och som bland annat är underlag för bibliotekens prenumerationer. Bidrag fördelas även till en interaktiv webbplats och kulturtidskriftskatalog, www.tidskrift.nu, som administreras av Tidskriftsverkstaden i Stockholm.

En enkätundersökning genomfördes under året där kommunbiblioteken fick komma med synpunkter på prenumerationstödet. Detta har medfört att stödet delvis kommer att fördelas

KULTURRÅDET

efter nya riktlinjer år 2003. Man bör dock fortsätta fundera över vilken effekt som det statliga prenumerationsstödet gett sedan dess införande 1999 mot bakgrund av att folkbibliotekens prenumerationer på tidskrifter minskat med 27 procent under en tioårsperiod .

Antalet böcker och kulturtidskrifter som erhållit utgivningsstöd samt hur detta relaterar sig till den totala utgivningen i landet

Litteratur

UTGIVNINGSSTÖD 2002 (Beslutat stöd/kategori)				
Litteraturkategori	Bidrag, tkr	Antal	Antal	Andel bifall, procent
	(utbetalat stöd)	bifall	ansökningar	
Svensk skönlitteratur	10 178 1)	206	387	53%
Översatt skönlitteratur	3 979 2)	79	208	38%
Facklitteratur	9 498	152	398	38%
Barn- och ungdomslitteratur	5 988	197	420	47%
Bildverk	4 592	41	89	46%
Klassiker	4 317 3)	62	140	44%
Serier	1 021	35	76	46%
Litteratur på invandrarpråk	2 640	55	245	22%
Nationella minoriteter – Litteratur	890	11	23	48%
Elektroniskt publicerad litteratur	910 4)	8	14	57%
SUMMA	44 013	846	2 000	42%
1) varav 80 projektbidrag				
2) varav 793 projektbidrag				
3) varav 739 lagerstöd till klassisk litteratur				
4) varav 505 projektbidrag				

Stödet till litteratur på invandrarpråk skiljer sig från övriga litteraturstödskategorierna. Dels fördelas stöd till utgivna boktitlar, dels till provöversättning av manus eller böcker på invandrarpråk. Stöd fördelas också till projekt som syftar till utgivning av litteratur på invandrarpråk. Därför är den låga bifallsprocenten och det förhållandevis höga bidragsbeloppet för denna kategori inte jämförbar med övriga litteraturkategorier.

Inom kategorin svensk skönlitteratur har antalet ansökningar ökat med 9 procent. Det är särskilt anmärkningsvärt eftersom antalet ansökningar inom kategorin under perioden 1990/91-2000 minskade med 24 procent.

Av det övriga anslaget inom litteraturstödet har 1 495 tkr fördelats till utgivningen av August Strindbergs samlade verk, 600 tkr till Författares bokmaskin, 558 tkr till utgivningen av klassikerserien för skolan – Alla tiders klassiker. Dessutom har 1 919 tkr använts för distributionen av de litteraturstödda titlarna.

För litterära evenemang har 1 735 tkr fördelats som bidrag till 25 mottagare. Mest gick till Föreningen 00-tal som fick 350 tkr för Stockholms poesifestival, Barnpoesifestivalen och övriga evenemang. Stöd om 100 tkr har fördelats för att genomföra exempelvis Rinkeby bokmessa och författarframträdanden under världsbokdagen, samordnade av Sveriges

KULTURRÅDET

författarförbund och Författarcentrum. Mindre stödsummor till poesifestivaler och andra litterära evenemang har fördelats till exempelvis Föreningen Poesi i Bergslagen, Skånes författarsällskap, Strömsunds kommun, bokförlaget Gilgamesh, kulturtidskriften Encuentro och Kurdiska FredsFöreningen.

Det är inte möjligt att relatera antalet böcker som erhållit utgivningsstöd 2002 till den totala utgivningen i landet samma år, beroende på att förteckningen i nationalbiografen över utgivningen under 1990-talet ännu inte är komplett. Se vidare kapitlet Kulturstatistik om bokstatistik.

De siffror som finns att relatera till är från 1998, och de är inte kompletta. Den totala utgivningen av nya verk beräknas då vara 10 644 titlar. För 2000 av dem, eller ca 19 procent, söker förlagen litteraturstöd. 846 av titlarna har beviljats stöd, eller 7,9 procent.

Tidskrifter

För att förbättra utbudet och tillgången till kulturtidskrifter fördelas bidrag främst i form av produktions- och utvecklingsstöd. Dessutom fördelas ett prenumerationsstöd till landets folkbibliotek. Kulturrådet har förbättrat informationen om prenumerationsstödet för att göra det mer attraktivt för biblioteken att utnyttja prenumerationsstödet. Dessutom har rutinerna förenklats.

Sammanlagt inkom 249 ansökningar om produktions- och utvecklingsstöd år 2002. Det är en ökning med 15 procent jämfört med föregående år. Prenumerationsstödet söktes av 156 av 289 kommunbibliotek.

År 2002 fördelade Kulturrådet produktionsstöd till 126 av 202 sökande. Fem av tidskrifterna med stöd kan tillföras de nationella minoriteternas språkområden. Den totala utgivningen av kulturtidskrifter är enligt den senaste utgåvan av svensk Periodicaförteckning 3 932 tidskrifter. Eftersom förordningens (1993:567) definition av kulturtidskrifter är generös väljer Kulturrådet att inte bedöma huruvida enskilda tidskrifter i periodicaförteckningen är kulturtidskrifter eller inte. Den webbaserade kulturtidskriftskatalogen, www.tidskrift.nu, listar för närvarande ca 530 tidskrifter varav ett 80-tal utgörs av webbtidskrifter, en ökning med totalt 60 tidskrifter jämfört med föregående år.

Inom ramen för produktionsstödet fördelas även stöd till utgivning av tidskrifter på kassett för att tillgängliggöra kulturtidskrifter för personer med funktionshinder. Ett samarbete har inletts med Talboks- och Punktskriftsbiblioteket om möjligheterna att med hjälp av talsyntes anpassa tidskrifter för läshandikappade inom ramen för DAISY-standarden. Målet är att tidskrifterna ska kunna läsas med hjälp av den tekniska utrustning som de flesta läshandikappade har tillgång till exempelvis DAISY-spelare och mp3-spelare.

Under 2002 sökte 41 enskilda och sammanslutningar av tidskrifter utvecklingsstöd, Kulturrådet fördelade stöd till 23 av dessa. Utvecklingsstödet fördelades efter nya riktlinjer med fokus på marknadsföring och kompetensutveckling för enskilda och sammanslutningar av tidskrifter. Tidskrifter som arrangerar årligt återkommande evenemang kan också söka stöd inom ramen för utvecklingsstödet. En tidskrift ansökte och fick stöd för detta ändamål under 2002. Föreningen Journal 2002 fick stöd för att anordna den tredje svenska tidskriftsbiennalen på årets Bok & Biblioteksmässa i Göteborg. I mässmontern deltog 200 tidskrifter med försäljning och scenframträdanden för ca 100 000 besökare under fyra dagar. Det är därmed en av de största manifestationerna för svenska kulturtidskrifter och ett utomordentligt sätt att nå en bredare allmänhet. Även Kulturrådet deltog på mässan med tema

KULTURRÅDET

Kulturtidskrifter för att informera om rådets arbete med kulturtidskrifter, främst för avnämarna men också för allmänheten. Det är ännu för tidigt att dra slutsatser om vilka effekter de nya riktlinjerna för utvecklingsstödet kommer att få för tidskrifternas eget utvecklingsarbete och möjligheter att nå nya läsare.

Tidskriftsverkstäderna i Göteborg, Malmö, Luleå och Stockholm får sedan 1997 årligen stöd från Kulturrådet. Av fem ansökningar från tidskriftsverkstäder fick fyra stöd år 2002. Verkstäderna har under de senaste åren utökat verksamheten med inriktning på barn och unga. Tendensen i verkstädernas arbete går alltmer mot mediaverkstäder där man inte bara arbetar med det tryckta ordet utan även beaktar ny teknik och griper in i ett senare skede av en tidskrifts produktion exempelvis med avancerad layout, bildinläsning och bildbearbetning. Samtliga satsar på kompetensutveckling för tidskriftsmedarbetare.

Bidragsgivning och andra insatser för konst, museer och utställningar

Mål

Målet är att bidra till att tillgången till och intresset för samtida bild- och formkonst samt utställningar och övrig museiverksamhet ökar i hela landet samt att tillgängligheten till föremåls- och arkiv samlingarna förbättras

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa

- Bidragsgivning fördelad på bidragsmottagare och mottaget belopp
- Insatser som syftar till att ge konstnärer bättre möjligheter att i kollektiva former framställa, visa och försälja sina verk samt en samlad bedömning av dess effekter,
- Resultatet av utvecklingsbidrag inom den regionala museiverksamheten och andra viktigare insatser som syftar till att öka tillgängligheten,
- Erfarenheter av den museipedagogiska satsningen inklusive en kortfattad redovisning av de projekt som erhållit bidrag
- Andelen av de regionala museernas samlingar som är tillgängliga i digital form och via Internet
- En samlad bedömning av verksamheter med inriktning på samtida bild- och formkonst inom läns museerna i förhållande till målet

Statens kulturråd skall bedöma resultatet av sina insatser i förhållande till målet.

Intäkter och kostnader

Tkr	2002	2001	2000
Intäkter			
Intäkter av anslag	5 449	5 643	9 318
Intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter	1 355	1 147	1 773
Summa verksamhetens intäkter	6 804	6 791	11 091
Kostnader			
Verksamhetens kostnader	5 278	7 768	8 822
Lämnade bidrag	162 807	145 941	129 248
Summa kostnader	168 085	153 710	138 070

Utställningsgarantier, budget enligt regleringsbrevet

	Budget			Utfall		
	Intäkter	Kostnader	Överskott	Intäkter	Kostnader	Överskott
Offentligrättslig verksamhet						
Utställningsgarantier	750	750	0	690	690	0

KULTURRÅDET

Bidragsgivning

Tabeller över bidragsgivningen återfinns i bilaga 1 och 2.

Resultatanalys

Inom bild- och formområdet har insatserna bidragit till att en ökad satsning på kvalitet i utställningsverksamheten. Institutioner och organisationerna har i ökande omfattning arbetat mot målet att nå nya grupper. I det arbetet har insatser på det konstpedagogiska området varit ett viktigt instrument. Några större organisationer, Sveriges konstföreningar och Folkrörelsernas konstfrämjande, har med ekonomiskt stöd från Kulturrådet påbörjat större projekt som just syftar till att nå nya grupper. Bidraget till Vissa utställare har påtagligt stärkt konstens – särskilt samtidskonstens – ställning.

Konstkonsulenternas verksamhet bidrar också till att stärka strukturerna inom området. Kulturrådet har fortsatt att arbeta med konsulenternas fortbildning. Som Kulturrådet har påpekat tidigare bidrar utställningsersättningen till konstnärerna till att arrangörerna kunnat höja kvaliteten och breddat utbudet i sina konstutställningar.

Möjligheterna att på allvar stärka intresset för samtida bild- och formkonst hänger intimt samman med institutionernas konstpedagogiska kompetens. I syfte att stärka konstpedagogikens ställning tog Kulturrådet initiativ till en konstpedagogisk seminarieserie som påbörjades under hösten 2002 och avslutas under våren 2003. Seminarieserien är en fortbildning i sex delar avsedd för yrkesverksamma konstpedagoger på konstmuseer, konsthallar och läns museer.

Museernas utvecklingsarbete, kopplat till det särskilda utvecklingsanslaget, har efter de nivåhöjningar som skett de två senaste åren, kunnat drivas på ett mer aktivt sätt. Flera projekt som syftar till att öka tillgängligheten till samlingarna, bland annat de mycket efterfrågade fotografiska samlingarna, har kunnat påbörjas. Det särskilda stödet för lönebidragsanställda vid regionala museer, som Kulturrådet förmedlar, har en avgörande betydelse för verksamheten vid de museer som får sådant stöd.

Den särskilda treåriga museipedagogiska satsningen, som påbörjades under 2001, har enligt Kulturrådets bedömning stora möjligheter att bli framgångsrik. Det är dock för tidigt att säga om den målsättning som satts upp – att projekten skall leda till att verksamheter permanentas och utvecklas – kommer att uppfyllas. För att stärka museipedagogikens ställning på institutionerna i landet har Kulturrådet fortsatt att driva det s. k. Museipedagogiskt forum, vilket bland annat innebär att förmedla information, arrangera kurser och föreläsningar.

Museerna arbetar successivt med att digitalisera sina samlingar. Syftet är att skapa överblick men också att öka tillgängligheten för besökarna. Kulturrådet har engagerat sig i ett projekt som syftar till att öka tillgängligheten till samlingarna genom att möjliggöra sökningar oavsett vilket system museet valt att använda.

De statliga utställningsgarantierna har bidragit till att tillgången till och intresset för utställningar av hög kvalitet har ökat. Garantierna har gjort det möjligt för lokala och regionala utställningsarrangörer att låna in och visa föremål av hög kvalitet på ett sätt som tidigare varit omöjligt på grund av de höga försäkringskostnaderna. Under 2002 har exempelvis Moderna museets samlingar kunnat visas på regionala museer och konsthallar. För att en statsgaranti ska beviljas av Kulturrådet måste Kammarkollegiet besikta och godkänna säkerheten hos utställaren. Utgångspunkt för Kammarkollegiets bedömningar är de rekommendationer som finns beskrivna i *En strategi för museisäkerhet*, som Kulturrådet och

KULTURRÅDET

de centrala museerna utarbetat. Flera museer har fått göra relativt stora såväl praktiska som ekonomiska insatser för att uppnå den säkerhet som föreskrivs. Rådet arbetar aktivt med att öka museernas kunskap inom säkerhetsområdet genom att arrangera konferenser för säkerhetsansvariga vid museerna.

Visning och försäljning i kollektiva former

De organisationer och institutioner som beviljats bidrag från Kulturrådet är utställningsarrangörer som huvudsakligen utan vinstsyfte bedriver regelbunden utställningsverksamhet.

Bidragen till bild- och formorganisationerna har inneburit ökad satsning på kvalitet i utställningsverksamheten samt ökad programverksamhet. Organisationerna lägger stor vikt vid att nå nya publikgrupper, bland annat genom konstbildning och konstpedagogik. Medlen har också möjliggjort utveckling av organisationernas hemsidor. Dessa är mycket viktiga verktyg för att nå ut med information till både allmänhet, press och media. Antalet besök på organisationernas hemsidor har vuxit och många har gjort en engelsk version av hemsidan för att tillgodose den efterfrågan på information om organisationens verksamhet som kommer från utlandet.

Till de olika organisationer som har fått verksamhetsbidrag hör Sveriges Konstföreningar som bedriver ett omfattande förändringsarbete, främst för att möjliggöra mötet mellan samtidskonsten och konstföreningsrörelsen, bland annat genom projektet "Offensiva strategier". Projektet som startade 2001 drivs med syfte att ge samtidskonsten en ny publik och nya rum för konst samtidigt som konstföreningarna möter unga konstnärers sätt att arbeta. Projektet är ett komplement till nuvarande mer traditionella konstbildning och har resulterat i 5 vandringsutställningar i olika uttrycksformer, som foto, video/film, performance, objekt, måleri etc. med pedagogiska handledningar. Genom projektet har Sveriges Konstföreningar nått ut med information till konstnärer, konsthögskoleelever, lärare, pedagoger och andra aktörer inom konstlivet och därvid fått ett ökat intresse för konstföreningarnas verksamhet. Under året köpte och förmedlade de anslutna föreningarna konst för 120 000 tkr. Ett annat intressant projekt för att nå nya målgrupper och som intensifierats under 2002 är "Kultur i Kvarteret", ett samarbetsprojekt mellan Folkrorelsens Konstfrämjande, Riksskådebanan, Hyresgästernas Riksförbund, SABO, Folkets Hus och Parker med flera. Projektet pågår för närvarande på ett 10-tal orter i landet. Syfte och mål är att genom olika kulturaktiviteter och eget skapande nå barn, ungdomar och vuxna i deras boendemiljö och att detta ska bidra till ett mer levande bostadsområde med ökad livskvalitet, ökat deltagande i samhällsdebatten och därmed en stärkt demokrati. Sammantaget arrangerade de konstföreningar och distrikt anslutna till Sveriges Konstföreningar och Folkrorelsens Konstfrämjande drygt 2 600 utställningar under året. Därtill har de arrangerat föreläsningar av konstvetare, konstnärer och konstkritiker med flera samt övriga kulturarrangemang.

Konsthantverkskooperativens bidrag har täckt en del av verksamhetens kostnader för utställningsverksamhet, marknadsföring och utveckling av hemsida. Marknadsföringen har blivit alltmer viktig i den hårdnande konkurrensen. De ökade insatserna ger dock inte omedelbar effekt, utan kan avläsas först på lite längre sikt. Merparten av kooperativen redovisar att försäljningen under året minskat i förhållande till föregående år med cirka 6-12 procent. Ett par kooperativ har fått en något ökad försäljning. Utställningsverksamheten är den mest centrala delen för att nå ny publik och nya kundkontakter. I utställningarna speglas konsthantverkets möjligheter, skilda uttryckssätt och tekniker och de redovisar den skicklighet och det nytänkande som finns hos de enskilda konsthantverkarna. Utställningsverksamheten har under året också gett utrymme för inbjudna gästers utställningar liksom studenter från

KULTURRÅDET

såväl svenska som internationella högskoleutbildningar. Detta har inneburit ett tillskott av gränsöverskridande verk av installationskaraktär, experimentellt konsthantverk som tydliggör konsthantverkets bredd och möjligheter. Kooperativens utställningar är därmed viktiga arenor också för det "smala" inom konsthantverket. Marknadsföringsinsatserna har även innefattat ökad information till press och media och konstföreningarna har fått ökade möjligheter att se visningar på kvällstid. Hemsidorna har utvecklats och många har översatts till engelska för att möta en internationell förfrågan. Kooperativen är starkt engagerade i att höja konsthantverkets status och att behålla konsthantverksskunnandet i Sverige. För 2003 har 21 konsthantverkskooperativ beviljats verksamhetsbidrag från Kulturrådet.

Vissa utställare 18 organisationer och institutioner har fått bidrag för att visa såväl svensk som internationell samtidskonst. Bidraget är betydelsefullt då det ger konstnärer möjlighet att ställa ut verk av mer experimentell karaktär, samtidigt som verken blir tillgängliga för en publik i hela landet. De organisationer och institutioner som beviljats bidrag under 2002 har genomfört cirka 120 utställningar runt om i landet.

Kollektivverkstäderna i landet, nu 21 stycken, har under året beviljats utrustningsbidrag. Verkstäderna gör det möjligt för konstnärerna att framställa konstverk i ateljéer som har tillfredställande arbetsmiljö och moderna maskiner. Utrustningsbidrag har också fördelats till de digitala bildverkstäderna, vars mål är att ge konstnärer, fotografer, tecknare, författare och tidskriftsredaktörer tillgång till professionell utrustning för digital bildhantering.

Utställningsersättningen som Kulturrådet fördelar bidrag till har stor betydelse både för utställningsarrangörerna och för konstnärskåren. Målet för organisationerna och institutionerna inom bild- och formområdet är att skapa ett möte mellan publik och konstnärer och att öka konstnärernas möjligheter att nå en ny och också yngre publik. Utställningsersättningen har visat sig vara ett effektivt medel till att stimulera och bredda verksamheten med utställningar av bild- och formkonst i dess olika uttrycksformer. I valet av konstnär till en utställning är utställningsersättningen för många konstföreningar ett viktigt instrument. Utställningsersättningen stärker kvaliteten på utställningsverksamheten och arrangörernas ansvarsåtagande. Som exempel kan nämnas att under 2002 har anslutna arbetsplatsföreningar i Sveriges Konstföreningar arrangerat 2 200 utställningar. Folkrörelsernas Konstfrämjande har exempelvis genomfört samtidskonstutställningar inom skola och förskola, med mycket positiva reaktioner från såväl barn, ungdomar, lärare som konstnärer. Ett annat exempel på utställningar i nya miljöer är installationer på byggarbetsplatser, som gett unga konstnärer möjlighet en nå ut till ny ovan konstpublik. Konstnärerna har själva deltagit på visningar och mött sin publik i många spännande samtal. Kulturrådet har i tidigare årsredovisningar förmedlat KRO/KIFs uppfattning att utställningsersättningen är en av de viktigaste kulturpolitiska stödformerna för att stärka bild- och formkonstnärernas ekonomiska villkor i Sverige.

Tillgänglighet inom den regionala museiverksamheten

Medan de regionala museernas verksamhetsbidrag är ämnade att stödja museerna i deras grundläggande uppdrag avser utvecklingsbidraget riktade kulturpolitiska insatser. Bidragsformen har under de fem år den funnits på ett positivt sätt bidragit till att utveckla museernas arbete.

Enligt regleringsbrevet för 2001 års anslag avsågs bidraget i första hand gälla insatser med anknytning till industrisamhällets kulturarv samt insatser för att bevara och förmedla fotografi som kulturarv och konstnärligt uttryck. Av de 23 projekt som fick bidrag omfattade 12 insatser för att bevara och förmedla fotografi. Fotografikonsten är samtida med industrisamhället och är därför i sig ett uttryck för detta, några av projekten hade dessutom en

KULTURRÅDET

specifik inriktning mot ämnet. Ytterligare 7 projekt omfattade insatser för att bevara och förmedla uttryck för industrisamhällets kulturarv. Två utställningsprojekt erhöll stöd för de delar som rör invandrares tillgång till kulturarvet och synliggörande av den kulturella mångfalden.

Även 2002 skulle utvecklingsbidragen i första hand gälla dels riktade insatser för att samla in, bevara och tillgängliggöra icke-fiktiv film, dels insatser med anknytning till industrisamhällets kulturarv samt insatser för att bevara och förmedla fotografi som kulturarv och konstnärligt uttryck.

52 ansökningar från 30 museer samt läns museernas samarbetsråd har behandlats under 2002. 31 ansökningar har beviljats bidrag. Av dessa rörde fem ansökningar fotografi och bildhantering, tre inventering av film och fem industrisamhällets kulturarv. Bidrag har beviljats två museer för vidareutveckling av databassystemen SOFIE och Carlotta. Läns museernas samarbetsråd har fått bidrag till en löne- och personalpolitisk studie. Fyra museer har beviljats bidrag för att ansluta sig till Beeoffs nätverk för visning av samtidskonst. Redovisningar av beviljade utvecklingsbidrag inkommer till Kulturrådet under 2003.

De regionala museerna har visat ett brett intresse för insatser som syftar till att bevara och förmedla det industrihistoriska arvet. Inte minst genom tidigare samtidsdokumentationer inom Samdok finns både metoder och kompetens att utgå från i utvecklingsarbetet. Som exempel på projekt som erhöll stöd under 2001 kan nämnas Huskatalogernas landskap, en dokumentationsinsats i samverkan mellan de tre smålandsläna. Förutom kartläggningen av en viktig småländsk näring speglar projektet de värderingar och ideal som präglat efterkrigstidens villabebyggelse. Projektet kommer att resultera i både en populärvetenskaplig publikation och en utställning. Ytterligare ett projekt som ger kunskap om stora delar av den industriella epoken och som fått stöd är Västerbottens museums uppordning av fotografen Bertil Ekholtz industrihistoriska fotosamling. Samlingen scannas och katalogiseras i museets databas. Genom bilderna och intervjuer med fotografen har museet fått detaljerade beskrivningar av arbetsmetoder och redskap men också kunskap om arbetarnas villkor. Västmanlands läns museum erhöll stöd för ett inventeringsprojekt som syftade till att dels identifiera fotosamlingar i länet, dels dokumentera dessa i en databas och på så vis göra dem tillgängliga för allmänheten. Museet redovisar att projektet lett till att intresset för fotografier som historiska källor har ökat och att ett nätverk för utbyte av erfarenheter kring bevarande frågor påbörjats. För att öka möjligheten för människor med annat hemspråk än svenska erhöll Göteborgs stadsmuseum bidrag till tolkade visningar av sin utställning Det internationella Göteborg. Anställda ungdomar tolkade på 10 olika språk. De följde också med och översatte på museets stadsvandringar.

Museipedagogik

Under 2002 och inom den stora museipedagogiska satsningen har 10 000 tkr fördelats som projektstöd till 28 projekt vid 27 regionala museer. Två tredjedelar av dessa projekt är fleråriga, och det är ännu för tidigt att bedöma utfallet. De flesta av de projekt som hittills fått stöd har skolan som främsta målgrupp, men bland annat IT-projekten vänder sig till en bredare publik än så. Flera projekt syftar uttryckligen till att utveckla samarbeten och stärka museets närvaro i länets alla kommuner. Flertalet arbetar – med en bred mångfald av metoder – med utgångspunkt i kulturmiljö och lokalhistoria, bara fem av de stödda projekten utgår från konstområdet.

Den stora museipedagogiska satsningen (om totalt 45 000 tkr under 2001-2003) syftar främst till att stärka forsknings- och utvecklingsarbetet inom museisektorn. I regeringens kriterier betonar vidare samverkan, både mellan museer och med andra aktörer, och långsiktighet i

KULTURRÅDET

planeringen så att erfarenheterna från projekten kan berika det fortsatta arbetet även efter projekttidens slut. Inga restriktioner har angivits beträffande ämnesinriktning, metoder eller målgrupper. Däremot finns krav på att varje projekt utvärderas – som regel i samråd med universitet, högskola eller annan extern expertis – och slutredovisas i en diskuterande text där projektets idé, problem, genomförande och resultat presenteras på ett sätt som är tillgängligt för en bred publik av intresserade läsare. Dessa rapporter väntas inkomma till Kulturrådet under 2004.

Ännu så länge är det alltså för tidigt att dra några långtgående slutsatser om vilken effekt satsningen haft. Redan nu kan dock några preliminära bedömningar göras. Kulturrådets uppfattning är, efter samtal med flera av de berörda museerna, att:

- Många museer har genom den museipedagogiska satsningen givits möjlighet att pröva pedagogiska idéer som annars aldrig skulle ha förverkligats.
- Många skolor har fått chansen att samverka mer långsiktigt med ett regionalt museum, vilket i sin tur gjort det möjligt att på ett nytt sätt integrera museernas resurser i undervisningen.
- Många elever har genom sådan samverkan fått reell tillgång till de utvecklingsmöjligheter som ligger i extramuralt lärande (lärande utanför skolans väggar), tvärvetenskapliga och tematiska förhållningssätt.
- Många museer och lärarutbildningar har äntligen kunnat mötas i långsiktigt hållfasta samarbeten kring museernas kunskap och material som resurs för skolan.
- Samverkan har också stärkts inom museisektorn generellt. Som exempel kan nämnas de projekt som drivs gemensamt av de regionala museerna i Skåne respektive Västra Götaland.

Betoningen på utvärdering har närmast museerna till den akademiska forskningsvärlden vilket lovar gott inför fortsatta, framtida utvecklingsprojekt

Samlingar i digital form

I den årliga officiella museistatistiken, vilken Kulturrådet ansvarar för, finns uppgifter om museernas IT-användning. Av statistiken för 2001 framgår att 22 av 26 regionala museer har databaser för samlingar. Vid en förfrågan till samtliga regionala museer har framkommit att ett tiotal museer har mer än hälften av sina föremålssamlingar registrerade i databaser och hälften av dem fullständigt eller så gott som fullständigt. Exempel på museer med hela sina föremålssamlingar nåbara i digital form är Kalmar läns museum, Länsmuseet Västernorrland och Upplandsmuseet. Även vad beträffar fotosamlingarna finns mycket registrerat i digital form, men med tanke på samlingarnas i regel stora omfång utgör innehållet i databaserna oftast endast en liten del av den totala volymen. Endast Sörmlands museum uppger att man har hela sin fotosamling liksom sin föremålssamling tillgänglig i databas. Flera museer har också påbörjat arbetet med att lägga in arkivhandlingar eller -förteckningar i databaser. Flertalet regionala museer har hela eller så gott som hela sina boksamlingar sökbara digitalt.

Kulturrådet kan också konstatera att endast ett fåtal regionala museer har sina databaser tillgängliga via Internet. När så är fallet rör det sig oftast om delar av fotosamlingarna, vilket troligen är i linje med allmänhetens intresse. Boksamlingarna är i vissa fall registrerade i Libris och då sökbara över Internet eller via folkbiblioteket. Även om tillgängligheten till samlingarna över Internet ännu inte är särskilt väl utbyggd finns oftast möjligheten att på museet få tillgång till databaserna. På flera håll har man inrättat faktarum där besökaren förutom att kunna söka i museets databaser också kan få personlig service och forskarhjälp. Utvecklingsarbete för att erbjuda denna service pågår på andra museer.

KULTURRÅDET

Utbyggnaden av databaser för att öka tillgängligheten till samlingarna pågår på i stort sett samtliga regionala museer. Kulturrådet har valt att stödja utvecklingen av databaserna SOFIE och Carlotta samt Samsök-projektet, som syftar till att göra museisamlingar, registrerade i olika typer av system, gemensamt sökbara över Internet. En viktig fråga för museerna är hur Personuppgiftslagen och Upphovsrättslagstiftningen begränsar möjligheterna att göra samlingarna tillgängliga.

Samtida bild- och formkonst

Länsmuseernas arbete med samtida bild- och formkonst är ojämnt. En minoritet av museerna har hög kompetens och förmåga att aktivt verka som regional arena för samtida konst, andra har ambitionen men saknar möjligheter att strategiskt arbeta med bild- och formkonst generellt och därför inte heller med samtida bild- och formkonst speciellt. I de fall då länsmuseer vidarebefordrat det regionala konstuppdraget, då oftast till en kommunal aktör, följs arbetet sällan upp.

På det konstpedagogiska området har ett par av länsmuseerna använt stödet för museipedagogiskt utvecklingsarbete till att arbeta med samtida bild- och formkonst i relation till exempelvis makt, demokrati och tillgänglighet. För att synliggöra länsmuseernas erfarenheter inom det konstpedagogiska området arrangerades konferensen *Samtida konstpedagogik* tillsammans med Bohusläns museum i maj 2002. Konferensen riktade sig främst till konstpedagoger men även konstnärer, lärare, konstintendenter och curators.

Som redovisas under verksamheten med länskonstnärer har Kulturrådet under 2002 genomfört "länskonstmöten" i alla regioner som har konstkonsulenter. Vid dessa möten har utöver konstkonsulent och landstingets kulturansvarige även respektive länsmuseichef deltagit och diskussionerna har bland annat förts om den regionala strukturen för konst och de olika aktörernas erfarenheter och planer inom området.

I syfte att öka tillgången till och intresset för konst i regionerna har ca 20 regionala museer beviljats bidrag till utställningsersättning under 2002. De statliga utställningsgarantierna har också bidragit till att flera länsmuseer kunnat visa konst av hög kvalitet.

Fyra länsmuseer har under 2002 beviljats utvecklingsbidrag för att täcka en del av abonnemangsavgiften till Beeoffs nätverk. Museerna har därigenom i realtid kunnat visa den konst som skapas av konstnärer hos Beeoff och distribueras genom deras nätverk.

Bidragsgivning och andra insatser för konstområdesövergripande verksamhet

Intäkter och kostnader

Tkr	2002	2001	2000
Intäkter			
Intäkter av anslag	22 887	19 495	10 299
Intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter	411	855	1 075
Summa verksamhetens intäkter	23 298	20 351	11 374
Kostnader			
Verksamhetens kostnader	26 085	17 993	11 124
Lämnade bidrag	264 231	235 510	237 187
Summa kostnader	290 316	253 502	248 311

KULTURRÅDET

Forskning och utveckling

Mål

Målet är att den långsiktiga kunskapsuppbyggnaden, inklusive sektorsforskningen, för den kulturpolitiskt relevanta forskningen utvecklas.

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa

- Användningen av de särskilda sektorsforskningsmedel som anvisas under anslaget 28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (anslagsposterna 1 och 2) uppdelat på olika kategorier av mottagare internt och externt
- Inriktning och omfattning på pågående såväl som under året avslutade forsknings- och utvecklingsprojekt
- Antal män respektive kvinnor som är verksamma inom de FoU-projekt som kulturrådet stöder samt vilka insatser som vidtagits för att öka jämställdheten mellan män och kvinnor i de FoU-projekt som rådet stöder,
- En analys av de resultat som uppnåtts

Användning av medel, Inriktning och omfattning

Merparten av forskningsmedlen har gått till etablerade forskningsmiljöer vid universitet och högskolor samt till forskare vid ansvarsmuseerna. En del av medlen har använts till forskningsförberedande statistikmaterial såsom *Kulturbarometern* och *Den kulturella välfärden*, där SCB svarat för materialinsamling, samt till slutförande av det gemensamma nordiska forskningsprojektet *nordisk kulturpolitik under förändring*.

Kulturrådet har på olika sätt bidragit till att den kulturpolitiskt relevanta forskningen stärkts och utvecklats. Utöver de forskningsprojekt Kulturrådet initierat eller givit bidrag till har Kulturrådet medverkat i konferenser och i övrigt följt utvecklingen inom forskningsområdet .

Kulturrådet och Riksbankens Jubileumsfond tog år 2000 ett gemensamt initiativ till ett omfattande forskningsprogram, *Kulturen i kunskapssamhället*, som drivs gemensamt av fyra olika forskningsinstitutioner under ledning av professor Sverker Sörlin. En antologi har sammanställts under året (publicering under februari 2003) där en rad betydelsefulla och aktuella frågor om kulturens och kulturpolitikens problem och möjligheter lyfts fram. Boken skall ses som en första redovisning från forskningsprogrammet. Bidragen är redigerade så att de skall vara tillgängliga för en bred publik. De tar upp kultur- och samhällspolitiskt väsentliga frågor och vänder sig till praktiker och beslutsfattare lika mycket som till forskare och forskningsplanerare.

Ett omfattande gemensamt nordiskt forskningsprojekt med den övergripande rubriken *Nordisk kulturpolitik under förändring*, som påbörjades 1998 avslutades hösten 2002. Huvudrapporten *The Nordic Cultural Model* har sammanställts av projektledaren, kultursociologen Peter Duelund. Med utgångspunkt i de analyser och *sammanställningar* som gjorts i forskningsprojektet har en konferensserie (totalt sex konferenser) planerats bland annat för att stimulera till diskussion mellan forskare och kulturens intressenter om den framtida kulturpolitiken. Den första konferensen hölls på Voksenåsen i Norge i månadsskiftet november-december 2002. Seriens andra konferens äger rum i Stockholm den 7-8 mars 2003 med Kulturrådet som medarrangör.

Inte bara det nordiska utan också det internationella kontaktnätet och samarbetet utvecklas. I början av år 2002 hölls den andra internationella konferensen om kulturpolitisk forskning (ICCPR) i Wellington på Nya Zeeland. De nordiska forskarna var väl representerade vilket är av stor betydelse för uppbyggnaden av ett internationellt nätverk inom det kulturpolitiska forskningsfältet och för utvecklingen av forskningen.

KULTURRÅDET

Genom samarbetet med Riksbankens Jubileumsfond har Kulturrådet under året medverkat i det internationella projektet *Towards cultural citizenship – tools for cultural policy and development*.

Kulturrådet har små egna forskningsresurser och använder därför endast en liten del, 16 procent, av forskningsmedlen för internt bruk.

Under verksamhetsåret 2002 har följande projekt avslutats:

Antologin *Kulturens gränsland* publicerades av Uppsala universitet, avdelningen för multietnisk forskning där forskaren Satu Gröndahl varit ansvarig för projektet.

En utvärdering av det statliga distributionsstödet till förlag som erhållit litteraturstöd har genomförts och redovisas i en rapport *Bästsäljare och hyllvärmare* (Rapport från statens kulturråd 2002:2).

Behovet av svenskt *kulturtidsskrifts – och förlagsarkiv* har undersökts varvid ett pilotprojekt genomförts med syfte att undersöka möjligheterna att göra tidskriftsarkivet till ett digitalt arkiv. Under Bok- och biblioteksmässan i Göteborg 2002 avslutades Kulturrådets engagemang i projektet i samband med att den försöksdatabas som byggts upp och finns hos Nätverkstan i Göteborg (www.natverkstan.net/no/tha/) presenterades.

En kartläggande och forskningsförberedande studie av dans- och konstkonsulenternas verksamhet har genomförts vid Växjö universitet, Centrum för kulturpolitisk forskning. Resultatet har publicerats i en rapport, *Plöja mark, bearbeta och så frön*, rapport Centrum för Kulturforskning, Växjö universitet, 2002.

Konstnärligt pedagogiskt utvecklingsarbete i grundskola och lärarutbildning (högskola) med utgångspunkt i dansen är ett treårigt utvärderingsprojekt som avslutades hösten 2002 och genomförts av docent Gunilla Lindqvist, Karlstads universitet.

Projekt som pågått men inte avslutats under verksamhetsåret

Ungdomarnas kultur- och fritidsvanor är ett treårigt forskningsprojekt som påbörjades senhösten 2001 vid Lärarhögskolan i Stockholm under ledning av den tidigare professorn där, numera rektorn vid Idrottshögskolan, Per Nilsson och forskaren Bengt Larsson. Forskningsprojektet samfinansieras av Kulturrådet, Ungdomsstyrelsen och Riksidrottsförbundet.

För att långsiktigt ta till vara och analysera erfarenheter i ljuset av aktuell forskning, har Bibliotekshögskolan i Borås hösten 2002 fått ett treårigt forskningsuppdrag av Kulturrådet för att löpande följa Kulturrådets regeringsuppdrag att *främja tillgången till biblioteksservice vid folkbiblioteken för de vuxenstuderande* genom att bland annat följa verksamheten i sju lokala utvecklingsprojekt och på nationell nivå.

Konstnärliga bokslut är ett utvecklingsprojekt med medverkan av forskare som innebär att utveckla en modell för konstnärliga bokslut liknande de publicistiska bokslut som görs inom tidningsbranschen. Modellen utvecklas med utgångspunkt i teatern för att därefter prövas inom andra konstområden.

Kulturpolitikens idé och verklighet är ett projekt vars syfte är att behandla den offentliga kulturpolitiken utifrån ett historie-, struktur- och aktörsperspektiv. Projektet påbörjades våren 2002 och avslutas i december 2003. Projektet är förlagt till Göteborgs kommun och leds av fil dr Jill Onsér-Franzén.

KULTURRÅDET

Projektet *Värdet av kultur* syftar till att ge svar på frågan på vilka olika sätt värdet av kultur kan mätas och vilka olika mätmetoder som kan tillämpas. Med olika utgångspunkter, metoder och processer skall belysas hur värdet kan relateras också till andra samhällssektorer. Gotlands högskola och Företagsekonomiska institutionen vid Stockholm universitet genomför projektet med docent Marianne Nilsson som projektledare. Projektet påbörjades i februari 2002 och skall slutrapporteras i februari 2004.

Konstpedagogiskt Seminarium är ett pilotprojekt och en del av Kulturrådets konstpedagogiska utvecklingsarbete. För att avgöra om seminariet uppfyller de syften och målsättningar som formulerats i projektbeskrivningen till Konstpedagogiskt Seminarium har en extern utvärderare anlitats, fil dr Hans Örtegren vid Umeå universitet. Projektet pågår läsåret 2002/2003 och utvärderingsrapporten skall lämnas till Kulturrådet i september 2003.

Förutsättningarna för och intresset hos olika intressenter för att inrätta och driva en *studio för digital dans och rörelsesampling* har undersökts genom att Kulturrådet anordnat ett seminarium i februari 2002 och därefter låtit följa upp seminariet med kontakter med intressenter och eventuella finansiärer. Detta arbete resulterade i att en förstudie påbörjades hösten 2002 som skall vara slutförd under våren 2003.

Ansvarsmuseernas forskningsverksamhet

Avsikten med de medel Kulturrådet disponerar för forskning och utveckling vid ansvarsmuseerna är att skapa förutsättningar för forskning relaterad till museernas uppgift att vårda samlingarna, göra dem tillgängliga för forskning, utföra dokumentationsarbete samt till utåtriktat arbete. Resultaten av forsknings- och utvecklingsarbetet skall göras tillgängligt för de övriga museerna i det svenska museisystemet. Ansvarsmuseerna har inrättat en särskild forskningsnämnd där inriktningen på forskningsprojekten diskuteras. Medlen fördelas efter inkomna ansökningar.

Under året har 7 projekt beviljats bidrag: *Flamländskt 1600-talsmåleri* och *Franskt måleri* (Nationalmuseum), *Frysning och värmebehandling – ogiftiga bekämpningsmetoder mot skadeinsekter i museer och samlingar* (Naturhistoriska riksmuseet), *Tillgängliggörande av det immateriella kulturarvet i museets arkiv* – forskningsinriktad genomgång av arkiven (Nordiska museet), *Utvärdering av effekterna med fri entré* (Statens Historiska museum), *Arv, dialog och ömsesidigt utbyte – Kongosamlingarna som ett gemensamt kulturarv* (Statens museer för världskultur) samt till *European Museum Information Institute (EMII)* för ett samarbetsprojekt kring en digital plattform för information om forskning och utvecklingsarbete.

Jämställdhet

Inom de forskningsprojekt som Kulturrådet stöder är 22 kvinnor och 20 män verksamma. Några särskilda åtgärder för att främja jämställdheten när det gäller antalet män och kvinnor i de stödda projekten har inte vidtagits.

Resultatanalys

Kulturrådet har på olika sätt bidragit till att den kulturpolitiska forskningen stärkts och utvecklats. Det finns flera sätt att göra detta på, dels genom egna initiativ och bidragsgivning till forskningsinsatser, dels genom medverkan i nationella, nordiska och internationella konferensarrangemang för att möjliggöra möten mellan forskare och andra intressenter inom kulturområdet. Detta har stor betydelse för att få fler forskare att intressera sig för forskningsfältet och för att väcka intresse från företrädare för kulturlivet att efterfråga forskarnas kunskaper.

KULTURRÅDET

Den kulturpolitiskt relevanta forskningen är ännu relativt svagt utvecklad, men de gjorda insatserna börjar nu ge resultat. Fler forskare har – och håller på – att etablera sig inom forskningsfältet. Vid Linköpings universitet har till exempel en ny forskningsmiljö byggts upp – TEMA Q – där en grupp etablerade forskare inom olika områden anställts och ett antal doktorander antagits under verksamhetsåret.

Flera av rapporterna som publicerats under året visar att det finns ett stort behov av forskningsinsatser bland annat forskning som rör barn- och ungdomskulturområdet men också inom andra områden som rör kulturpolitisk tillämpning och kulturpolitiska problemställningar.

Barn och ungdomars rätt till yttrandefrihet

Mål

Målet är att bidra till att barns och ungdomars rätt till yttrandefrihet tas tillvara liksom deras rätt och möjligheter att delta i det kulturella och konstnärliga livet, till kulturupplevelser samt till eget skapande

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa

- inriktning och omfattning på insatser för barn och ungdom, i vilken utsträckning barns och ungdomars engagemang tas tillvara och bedöma resultatet av sina insatser i förhållandet till målet. Statens kulturråd skall när det gäller rapporteringen inom området barn och ungdom, även tillstålla Ungdomsstyrelsen denna redovisning.

Kulturrådet har ansvar för att fördela bidrag till regionala kulturinstitutioner samt till fria grupper inom olika områden. Det innebär att Kulturrådet i första hand verkar på den regionala nivån samt genom det producerande ledet, vilket gör det svårt att bedöma i vilken utsträckning rådets insatser bidrar till målet. Nedan presenteras exempel på utvecklingsinsatser där Kulturrådet bidragit till verksamhet för och med barn och ungdom.

I syfte att bland annat lyfta frågan om barns rätt till yttrandefrihet och delaktighet i konst och kulturliv har Kulturrådet under året medverkat i och arrangerat konferenser, möten och seminarier för kulturinstitutioner, det fria kulturlivet, kulturpedagoger, lärare och skolledare med flera.

Konsulentverksamheten inom olika områden bidrar till att öka barns och ungdomars möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande bland annat genom kulturpedagogiskt utvecklingsarbete.

Under åren 2001-2003 anordnas varje år *Ung Kulturdagar*. Arrangörer är Amatörteaterns Riksförbund, Bygdegårdarnas Riksförbund, Folkets hus och Parker, Kontaktnätet och Riksteatern med stöd från bland andra Kulturrådet. Under tre dagar samlas drygt 400 unga deltagare från olika kulturföreningar från hela landet till seminarier, föreställningar och workshops. Snittåldern på deltagarna 2001 var 18 år. Workshops och seminarier handlar om vitt skilda ämnen, såsom breakdance, action painting över demokratiseminarier, maskspel etc.

Musik

Genom verksamhetsbidraget till regional musikverksamhet har Kulturrådet bidragit till projektet Musik direkt, som är ett samarbete mellan länsmusikorganisationerna. Inom projektet får unga musiker inom alla genrer möjlighet att framträda under professionella villkor.

KULTURRÅDET

Teater

Kulturrådet förfogar över särskilda medel för att främja barnteaterverksamhet. Under större delen av året har verksamheten fokuserats på att analysera uppdraget och behoven hos teaterområdets aktörer beträffande stöd och stimulans till barnteater.

Av 2001 års statistik framgår att de fria teatergruppernas stöd i stor utsträckning går till barn och ungdomsteater (2001 års siffror), av totalt 224 produktioner var 159 inriktade på barn och ungdom. Institutionsteatrarna gjorde totalt 3765 föreställningar vilket är en ökning i förhållande till tidigare år.

Gottsunda teater hade 2002 sitt tredje och sista år med nationellt uppdrag för barn- och ungdomsteater. Teatern har arbetat med både barnverksamhet, skolprojekt, professionella föreställningar och amatörteater för ungdom och vuxna. Det finns fast anställd dramapedagog och amatörteaterledare. Projektet redovisas under avsnittet "Nationella uppdrag".

Dans

I Värmland har ungdomar fått känna på att arbeta som dansare med professionella koreografer i projektet "Drömsommarjobbet". På Gunnebo slott i Mölndal har barn och ungdomar i västra Götaland fått ta del av 1700-talsbaletter utförda av elever från Svenska balettskolan i Göteborg samt Göteborgsbaletten och fria dansare i ett fruktbart samarbete.

Litteratur och bibliotek

På initiativ av kulturrådet har skriften Kultur som redskap för språkutveckling givits ut tillsammans med Svenska Kommunförbundet. I skriften beskrivs hur en kommun i Borås arbetar med måldokument och handlingsplaner för sin barn och ungdomskulturverksamhet. Barnbibliotekskonsulenterna i Sörmland, Stockholm, Uppsala och Gävleborg har fått ett ekonomiskt stöd för folkbibliotekens utveckling riktad mot barn och ungdom. Syftet med projektet är att med FN:s barnkonventionen som grund åstadkomma en långsiktig utveckling av folkbiblioteken. Barnens bibliotek på nätet är ett projekt som under en uppbyggnadsfas om tre år fått stöd av Kulturrådet. Genom projektet har en webbplats skapats för barnens egna frågor, intressen och önskemål med boken och läslusten i centrum.

På de kommunala folkbiblioteken är barnböckerna den kategori böcker som lånas mest. Procentandelen cirka 42, har varit oförändrad under tre år. Däremot har beståndet av barnböcker på folkbiblioteken ökat vilket kan ses som en följd av satsningarna på litteratur och läsfrämjande som infördes 1998 och 1999 se vidare avsnittet om bibliotek, litteratur.

Museipedagogik

Inom ramen för det museipedagogiska utvecklingsarbetet riktat mot läns museerna finns ett antal projekt där barn får möjlighet att själva utveckla sin kreativa förmåga och kulturella engagemang. Exempelvis har elever i skolor i Botkyrka kommun fått möjlighet att i ord och bild beskriva för dem betydelsefulla miljöer. Projektet finns publicerat på Stockholms läns museums hemsida som också var initiativtagare.

Konst

Utöver de satsningar Kulturrådet gör med Konstpedagogiskt utvecklingsarbete som redovisas under verksamhetsgrenen Konst, museer och utställningar, har bidrag beviljats för ett konstpedagogiskt utvecklingsprojekt med syfte att intressera ungdomar för samtidskonst. Kulturrådet har givit Interactive Institute ett stöd för att utveckla en prototyp av en experimentell och multisensorisk installation som kallas *Access in Mind*. Syftet med installationen är att introducera samtidskonst till ungdomar i åldern 13-18 år och prototypen utvecklas inom ramen för programmet Visions for Museums vid institutets studio för

KULTURRÅDET

Upplevelse och Förståelse. Kulturrådet och institutet presenterade prototypen på Stockholm Art Fair i våras. Två besökarstudier har genomförts kring prototypen. Dokumentation (pdf-fil) av arbetet med installationen och av besökarstudierna finns på Kulturrådets webbplats.

Kultur i skolan

Mål

Målet är kulturens roll i skolan stärks och vidareutvecklas samt att det kulturpedagogiska arbetet i det fria kulturlivet och på kulturinstitutionerna stöds och vidareutvecklas i relation till skolan

Återrapportering

Statens kulturråd skall, i tillämpliga delar efter samråd med Statens skolverk, rapportera vidtagna åtgärder för att uppnå målet samt resultatet av dessa åtgärder

Kulturrådet har i en särskild rapport, dnr 785/02-225, till Kulturdepartementet och Utbildningsdepartementet redovisat det uppdrag rådet haft till tillsammans med Skolverket att samordna insatser för att stödja utvecklingsarbetet med kultur skolan. En konsekvens av det gemensamma uppdraget är att ett nätverk för myndighetssamverkan skapats. Nätverket har samlats vid ett par tillfällen under året.

Kulturrådet och Skolverket träffade under 2002 ett avtal om fortsatt samarbete kring kultur i skola och barnomsorg. Därutöver har myndigheterna kommit överens om att arbeta för att enskilt och i samverkan med kulturinstitutioner, konstnärliga högskolor och regionala utvecklingscentra vid lärarhögskolorna stimulera fortbildning inom området kultur och lärande. Kulturrådet har dessutom tecknat ett särskilt avtal med Skolverket om bibliotekets roll i utbildningen vilket redovisas under särskilt avsnitt.

Kulturpedagogiskt utvecklingsarbete

Kulturrådets kulturpedagogiska utvecklingsarbete i relation till skolan bedrivs i samverkan med myndigheter, institutioner och organisationer inom utbildnings och kulturområdet. Under 2002 har rådet medverkat vid seminarier och konferenser i syfte att stödja och vidareutveckla kulturinstitutionernas och det fria kulturlivets kulturpedagogiska arbete. Under året bjöds de konstnärliga högskolorna in för att diskutera kompetensutveckling för konstnärer särskilt när det gäller kulturpedagogiska aspekter och andra gemensamma frågor.

Kulturrådet har bidragit till Västra Götalandsregionens arbete med att bygga upp en samordningsfunktion för "Kultur i skola" verksamheten i regionen.

Teater, dans och musikområdet

Teaterinstitutionerna har samtliga verksamhet för barn och unga. Trots ökade produktionskostnader märks en liten ökning av antalet föreställningar för barn och ungdom. Exempel på nya satsningar 2002 är Borås stadsteater som satsar på en permanent scen för barnteater, Länsteatern i Dalarna har fast anställda dramapedagoger som arbetar i skolorna, Backa Teater vid Göteborgs stadsteater och Unga Klara vid Stockholms stadsteater har inlett samarbete kring dramapedagogik; Länsteatern i Örebro satsade stort framför allt på föreställningar för gymnasieelever.

Länsteatern Dalarna har genom hjälp av utvecklingsbidrag byggt upp sin omfattande verksamhet med och för barn och ungdom, vilket lett till att teatern fått det nationella uppdraget för barn- och ungdomsteater 2003.

KULTURRÅDET

ASSITEJ – Svenska föreningen för barn- och ungdomsteater, fick ett bidrag för att arrangera en nordisk barn- och ungdomsteaterfestival i Falun och Borlänge i maj 2001. I festivalen deltog teatrar från Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island samt en teater från Ryssland och en från Schweiz. Flertalet föreställningar spelades för skolpublik på skoltid. Av de 3 400 åskådarna var 85 procent barn. Vidare anordnades seminarier och workshops. Festivalen var en träffpunkt för att diskutera samarbeten, som senare har följts upp på andra möten. Några av föreställningarna har också fått inbjudan från andra länder.

Verksamheten för barn och ungdom har alltid varit betydande inom länsmusikorganisationerna. Under de senaste åren har dock antalet skolkonserter minskat vilket även var fallet under 2001. Från att ha utgjort 52 procent av det totala antalet konserter 1997 har andelen sjunkit till 38 procent av länsmusikorganisationernas konserter. Det finns dock stora variationer mellan länen. Delvis kan minskningen av skolkonserter förklaras med att man arbetar på andra sätt, till exempel i projektförhållanden.

Flera musikorganisationer har använt möjligheten till utvecklingsbidrag för att vidareutveckla verksamheten i skolan, t ex Musik Gävleborg, som haft ett treårigt projekt kring Musik i skolan, vilket bland annat ökat antalet skolor i länet med aktiva kulturombud samt bidragit till att höja kvaliteten på skolornas kulturverksamhet. Norrköpings symfoniorkester har genom projektet Music, music, music etablerat ett kontinuerligt samarbete med musikgymnasiet kring arbetet med en orkesterproduktion. Gymnasiet har numera schemalagt undervisningen som en del av bedömningen av de enskilda eleverna. Norrköpings symfoniorkester har också samarbetat med förskolan, vilket väckt enormt intresse på skolorna och också lett till att barnen kommit i fokus inom institutionen. Musikteatern Värmland har genomfört ett treårigt projekt – Musikverkstad – där man samarbetat med enskilda skolor i ämnesövergripande projekt som skolorna själva valt. Elever och lärare har motiverats till ökad kulturkonsumtion och verksamheten kommer att integreras i Musikteatern Värmland på ett fastare sätt.

Inom dansområdet har arbetet med att driva projektet konstnärligt pedagogiskt utvecklingsarbete i grundskola och högskola med utgångspunkt i dansen givit bra resultat genom ett stort intresse. Arbete sker i samverkan med högskolor, grundskolor och regionala danskonsulenter i Norrbotten, Värmland, Skåne och Västra Götaland

Konst, museer och utställningar

Inom ramen för det museipedagogiska projektet har arbetet visavi skolan haft en särskild tyngdpunkt. Många skolor har givits chansen att långsiktigt samverka med ett regionalt museum. Genom den museipedagogiska satsningen har också museer och lärutbildningar kunnat mötas med ambitionen att skapa långsiktiga samarbeten.

Kulturrådet har under året påbörjat arbetet med ett konstpedagogiskt seminarium i sex etapper som riktat sig till yrkesverksamma konstpedagoger på konsthallar, konstmuseer och läns museer. Målet med seminarieserien är att stärka konstpedagogikens roll och att ge ett vidgat perspektiv på de sammanhang där konstpedagogiken verkar att fördjupa diskussionen och vitalisera verksamheterna. De institutioner som deltar i seminariet har ofta en bred verksamhet som i många delar vänder sig mot skolan. Kunskaperna från kursen kommer att kunna omsättas i det dagliga arbetet. Specialpedagogiska institutet har beviljats medel för ett projekt – skaparkraft i skolan – för att skapa förutsättningar för barn och ungdomar med funktionshinder att utveckla sin skapande förmåga, få tillgång till konstnärliga uttrycksformer och möjlighet till delaktighet i kulturlivet. Institutet vänder sig till lärare och pedagoger som arbetar med elever med funktionshinder i grund och grundsärskolan i Norrbottens län.

KULTURRÅDET

Litteratur och bibliotek

Kulturrådet och Skolverket har gjort en överenskommelse om samarbete kring bibliotekens roll i utbildningen med utgångspunkt i respektive myndighets uppdrag. Syftet är att säkra ett fortsatt, långsiktigt och personoberoende samarbete. Kulturrådet tillför ett folkbiblioteksperspektiv på frågor som rör samarbetet mellan folk- och skolbibliotek samt barns, ungdomars och vuxnas tillgång till litteratur och information. En helhetssyn på individens lärande och samhällets infrastruktur stöds av båda myndigheterna

En del konkreta samarbetsprojekt har definierats. Projektet Leka-språka-lära syftar till att utveckla det språkutvecklande arbetet i förskolan med samarbete bibliotek-förskola i fokus. Gemensamma kompetensutbildningar kommer att ordnas vid tre högskolor med start våren 2003. Diskussioner har inletts om nationella redskap för folk- och skolbibliotek. De fristående skolornas biblioteksresurser har diskuterats. Överenskommelsen och tankar kring samverkan mellan skola och bibliotek har presenterats av myndigheterna tillsammans och var och en för sig vid olika konferenser under året.

Kulturlivets olika områden

Mål

Målet är att både form och innehåll inom kulturlivets olika områden stimuleras, förnyas och utvecklas

Åtterrapporering

Statens kulturråd skall redovisa

- Inriktning och omfattning på samt resultatet av verksamheten med länskonstnärer
- Hur innehavarna av de nationella uppdragen fullföljer sina uppdrag samt resultatet av dessa uppdrag
- Andra viktigare insatser i syfte att uppnå målet

Verksamhet med länskonstnärer

Anslaget till länskonstnärverksamhet uppgick 2002 till 6 700 tkr, vilket motsvarar ett stöd till 27 heltidstjänster. Bidragsmottagare har i regel varit ett landsting/regionförbund, Stockholms och Göteborgs kommuner undantagna. Statsbidrag för en heltidstjänst uppgår till 250 tkr, under förutsättning att minst motsvarande belopp tillförs verksamheten via huvudmannen. Bidrag har utgått till 33 regionala konsulenttjänster, varav tre halvtidstjänster.

Danskonsulenter (14 tjänster) finns i Norrbotten, Västerbotten, Dalarna, Uppsala, Stockholms stad (0,5 tjänst), Gotland (0,5 tjänst), Örebro län, Värmland, Västmanland, Västra Götaland (två tjänster), Göteborgs kommun (0,5 tjänst), Halland och Region Skåne.

Konstkonsulenter (17 tjänster) finns i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtland, Dalarna, Gävleborg, Sörmland, Gotland (0,5 tjänst) Östergötland, Örebro län, Västmanland, Västra Götaland (två tjänster), Göteborgs kommun (0,5 tjänst) Kalmar län, Halland och Åttje Svenskt Fjäll- och Samemuseum.

Därutöver har Landstinget Kronoberg fått bidrag för en teaterkonsulent och Landstinget Värmland för en konsulent på området form och design. Båda dessa konsulenttjänster upphör efter budgetåret 2002.

Sammanlagt betalade Kulturrådet ut 7 625 tkr i länskonstnär bidrag för 33 tjänster under 2002. Det höga beloppet är summan av det årliga bidraget på 6 700 tkr och ett anslagssparande under tidigare år när hela anslaget inte delats ut på grund av för få ansökningar.

KULTURRÅDET

Danskonsulenter

I konsulenternas uppdrag ingår att bredda intresset för och höja kvaliteten inom konstområdet, bygga nya nätverk inom en region och skapa förutsättningar för samarbete och konstnärlig utveckling, engagera nya grupper, främst barn och ungdomar samt stimulera möten mellan amatörer och professionella kulturutövare.

De regionala danskonsulenterna verkar för att bredda intresset och öka medvetenheten, kunskapen och ansvarstagandet för dansen på lokalt och regionalt plan. Det ställer stora krav på ett omfattande bildningsarbete och främjande där utbildningspolitiska och kulturpolitiska insatser samverkar. Kulturrådet följer detta arbete och arrangerar regelbundna träffar för konsulenterna. Under 2002 har Kulturrådet arrangerat fyra möten med danskonsulenterna för att ge möjlighet till utbildning, inspiration och erfarenhetsutbyte. Betydelsefulla möten i syfte att utveckla en gemensam strategi för att vidareutveckla det regionala främjandet av dans och stärka danskonsten i regionerna.

Exempel på Kulturrådets dansfrämjande insatser under 2002 är: medverkan vid seminarier, konferenser och regionala dansfestivaler och utbildningar i Göteborg, Halmstad, Västerås, Skellefteå, Sunne, Botkyrka, Jönköping och Linköping med flera. Syftet med flera av dessa seminarier har varit att introducera danskonsulentverksamhet till nya regioner, stärka den regionala dansverksamheten och verka för att dansen förs in i lokala och regionala handlingsplaner.

Intresset för att introducera dansen i flera högskolor i landet ökar. Danskonsulenterna har en viktig roll i detta arbete. Danskonsulenterna tar också ofta initiativ till dansfestivaler ute i regionerna, eftersom det är ett bra sätt att marknadsföra och öka intresset för dans.

Konstkonsulenter

Under 2002 inledde Kulturrådet en informationsinsats för att öka kunskapen om de regionala konstkonsulenterna. Foldern Konstkonsulent 2002 har bland annat delats ut vid möten och konferenser arrangerade av såväl Kulturrådet som de regionala konsulenterna. Den största enskilda informationsinsatsningen var deltagandet i Stockholm Art Fair med monter som under mässans alla dagar bemannades av konstkonsulenter och företrädare från Kulturrådet. Konstkonsulenterna har en egen webbsida (www.kur.se/konstkonsulent) på Kulturrådets webbplats där verksamheter som riktas till barn och ungdom, skola, konstnärer och allmänhet presenteras. Webbsidan ska uppdateras två gånger per år och fungera som en digital utbudskatalog.

Kulturrådet har tillsammans med konstkonsulenterna haft möten med andra centrala konstorganisationer som Statens konstråd och Riksutställningar för att såväl öka kunskapen som att hitta konkreta samarbetsformer.

Kulturrådet arrangerar löpande olika typer av fortbildningar som vanligen sker i samband med konstkonsulenternas ordinarie möten. Under året har ämnen som projektledarkunskap och arbetsmarknadsfrågor tagits upp.

Kulturrådet har under året genomfört så kallade "länskonstmöten" i alla regioner som har konstkonsulenter. Vid respektive möte har Kulturrådet träffat landstingets kulturansvarige, länsmuseumchef samt konstkonsulent. Syftet med mötet har varit att diskutera den regionala strukturen för konst, de olika aktörernas erfarenheter och planer samt att informera om Kulturrådets utvecklingsarbete inom det konstpedagogiska området. Länskonstmötena har fungerat väl som dialogform mellan staten och regionerna och har genererat ny kunskap och ökat samsynen kring den regionala strukturen för konst.

KULTURRÅDET

Regeringsuppdrag

Enligt regeringsbeslut 2002-02-07 (Ku2001/2966/Ko) skall Kulturrådet redovisa en modell för fortsatt fördelning av stödet till länskonstnärverksamhet inom befintliga ekonomiska ramar.

Uppdraget skulle redovisas till regeringen i december 2002. Kulturrådet har i december lämnat en delredovisning, som belyser konsulenternas arbete, samt begärt och beviljats uppskov hos Kulturdepartementet för att kunna slutföra och redovisa uppdraget under våren 2003.

Nationella uppdragen

Gottsunda teater hade 2002 sitt tredje och sista år med nationellt uppdrag för barn- och ungdomsteater. Teatern har arbetat med både barnverksamhet, skolprojekt, professionella föreställningar och amatörteater för ungdom och vuxna. De har en fast anställd dramapedagog och amatörteaterledare. Teatern verkar i en förort där ca 90 språk talas, något som är utgångspunkt för arbetet.

Regionteatern Blekinge Kronoberg har ett nationellt uppdrag inom barnkulturforskning 2001-2003. Forskare från universiteten i Stockholm, Umeå och Växjö bedriver forskning ur sociologiskt, pedagogiskt och teatervetenskapligt perspektiv. Under ett tvådagars symposium i maj 2002 samlades forskare och teaterfolk under rubriken "Gnistrande möten mellan vetenskap och konst".

Sveriges Musik- och Kulturskoleråd (SMOK) avslutade under 2002 sitt treåriga uppdrag inom området musik. SMOK har inom ramen för uppdraget inbjudit till ett flerårigt skolutvecklingsprojekt, Kreativ Skolmiljö, som syftar till att stödja, följa upp och utveckla samverkan mellan den kommunala musik- och kulturskolan och allmänna skolan. Syftet har varit dels att kartlägga de faktorer som hindrar eller möjliggör utveckling av kultur i skolmiljön, beskriva former och innehåll för framgångsrika relationer mellan skola och kulturskola samt andra kulturaktörer samt stödja och stärka skolpersonal. Projektet har organiserats på två nivåer – dels på lokal nivå genom konkret samarbete i ett antal kommuner, dels genom seminarier på riksnivå där samtliga deltar och utbyter erfarenheter.

Cirkus Cirkör har bedrivit ungdomsverksamhet, utbildning, föreställningsverksamhet, en event avdelning och en experimentavdelning för vidare utveckling. Cirkus Cirkör (gäller redogörelse för 2001) har arbetat med Cirkus i skolan, där cirkuslärare tar över gymnastikundervisningen under en veckas tid, då alla elever får träna cirkus; 29 sådana veckor genomfördes 2001. Vidare har man öppen träning sex dagar i veckan, och har genomfört föreställningar och "prova-på-verksamhet". Cirkus Cirkör har startat ytterligare klasser på Cirkusgymnasiet och ordnat cirkusläger och cirkuskurser. Närmare 1000 ungdomar är på något sätt berörda av cirkusverksamheten.

Kalmar läns museum, har haft det nationella uppdraget inom museiområdet under perioden 2000-2002. Museet har under perioden vidareutvecklat sin barn- och ungdomsverksamhet med utgångspunkt i den lokala historien och kulturmiljön med fynd, lämningar, människor och händelser. Museet har inriktat sig på att sprida kännedom om sina pedagogiska metoder till skolor i hela landet och internationellt. Samtliga skolor i landet har erbjudits besök från museet. Uppgifter om hur många skolor som besökts och hur museets pedagogiska metoder mottagits kommer att lämnas i den redovisning museet ska lämna till Kulturrådet under våren 2003.

KULTURRÅDET

Föreningen Svensk Forms uppdrag löper under perioden 2002 – 2004. Uppdraget har bidragit till att föreningen kunnat utveckla verksamheten i lokalerna på Skeppsholmen. Genom utställningar och programverksamhet har lokalerna kommit att bli en naturlig knutpunkt för frågor som rör svensk form och design.

Redovisningar beträffande de nationella uppdrag som avslutas med utgången av 2002 – Gottsunda teater, Sveriges Musik- och Kulturskoleråd, Cirkus Cirkör samt Kalmar läns museum – kommer att inlämnas till Kulturrådet under våren. Rådet kommer därefter att återkomma till regeringen med en särskild redovisning.

Andra viktiga insatser

Kulturrådets tolkning av det ovan angivna målet är att det inbegriper verksamhet som på olika sätt kan utveckla olika områden av kulturlivet, verka för ett ökat deltagande i kulturlivet samt att utveckla nya arbetsformer och arbetsmiljöer för yrkesverksamma konstnärer. Rådet vill här framhålla centrumbildningarnas verksamhet, Kultur i arbetslivet samt en relativt ny verksamhet inom litteraturområdet – Litterära evenemang.

Centrumbildningar

Anslaget till centrumbildningarna inom kulturområdet är uppdelat i två bidragsformer, verksamhetsbidrag och bidrag för arbetsförmedlande verksamhet. Inom ramen för anslaget erhåller också Folkets Hus och parker bidrag för arbetsförmedlande verksamhet. Bidragen till centrumbildningarnas verksamhet under 2002 har inneburit medlemservice, marknadsföring och information samt förmedling av uppdrag/arbete. Centrumbildningarnas verksamhet har utvecklats betydligt sedan 1999, då medel från arbetsmarknadsstyrelsen överfördes till Kulturrådet för fördelning till centrumbildningarna och Folkets Hus och Parker för deras arbetsförmedlande verksamhet. Kulturrådet har under 2002 initierat en översyn av centrumbildningarnas verksamhet. Översynen "Nya landskap" visar bland annat att centrumbildningarna bedriver en mycket omfattande och kostnadseffektiv verksamhet. Utredaren lämnar i utredningen olika förslag till hur han anser att kriterierna för bidragsfördelningen till centrumbildningarna kan förändras i syfte att bidragsmedlen ska kunna utnyttjas ännu effektivare och innehålla en viss flexibilitet för att stimulera till utveckling av centrumbildningarnas verksamhet. Utredningen har remitterats till centrumbildningarna för att inhämta deras synpunkter på utredarens förslag. Centrumbildningarnas svar kommer att vägas in i Kulturrådets förslag till bidragskriterier, vilka kommer att arbetas fram under våren 2003.

Kultur i arbetslivet

Kulturrådets bidrag till *Kultur i arbetslivet* har som utgångspunkt att vidga deltagandet i kulturlivet och stimulera till eget kulturskapande. Bidraget har också som syfte att utveckla samspelet med yrkesmässigt arbetande konstnärer. Under 2002 har flera projekt handlat om Kultur och Hälsa. Som exempel kan nämnas

- LO-facken i Motala som har påbörjat ett treårigt projekt med att hitta ett bra arbetssätt med kulturen som medel i ett förebyggande hälsoarbete. De kommer att lyfta fram kulturen som alternativ och komplement i rehabiliteringsåtgärder för långtidssjukskrivna och även påvisa kulturens värde i förebyggande friskvårdsinsatser på arbetsplatser.
- LO-facken i Norrköping genomför projekt för arbetslösa och sjukskrivna i syfte att öka deltagarnas självförtroende, kreativitet och motivation till att delta i nya verksamheter.
- TBV i Östersund har tidigare drivit ett framgångsrikt kulturprojekt för sjukskrivna inom landstinget. Under 2002 har de beviljats bidrag för projekt på arbetsplatser inom skolan och vården (hälsocentraler). Projektet innehåller kunskapsspridning om kultur och möten

KULTURRÅDET

med konst- och kulturarbetare samt undersökningar om hur kultur påverkar deltagarnas hälsa.

- SKTF i Västerbotten driver projektet Fakta, faddrar och fördjupning med personalen på tre sjukhus inom landstinget. Med kultur och fadderverksamhet vill de synliggöra arbetsplatskulturen och motverka stress och ohälsa i arbetslivet. Faddrarna, som består av kulturarbetare och kulturforskare, kommer att i sällskap med personalen besöka regionala och lokala kulturinstitutioner. En forskare följer projektet och genomför enkätundersökningar under projektets gång, samt utvärderar projektet för att se om den nära kontakten med kulturlivet haft någon effekt för individen och arbetsmiljön.
- TBV i Sundsvall genomför ett liknande projekt på fyra arbetsplatser inom socialtjänsten. Där kommer kulturombud att utbildas och de anställda kommer att erbjudas kulturaktiviteter under arbetstid. Detta projekt kommer att utvärderas av Mitthögskolan.
- Lapplands kommunalförbund har beviljats bidrag till projektet ”Konstkrets Kraftfält Norr” som syftar till att utveckla konst- och kulturlivet på arbetsplatser i regionen. Genom ett utvecklat nätverk mellan arbetsplatser, bildkonstnärer och andra intresserade kulturutövare kommer på sikt en IT-baserad Utställningstjänst att etableras med bland annat bokningssystem samt kulturinformation av olika slag.

Ett av syftena med bidraget till Kultur i arbetslivet är att bidra till att utveckla samspelet med yrkesmässigt arbetande konstnärer. Ett intressant projekt i detta hänseende är ”Artists in Residence” som genomförts under hösten 2002 av Skådebanan i Västra Götaland. Projektet har inneburit ett nytt sätt att arbeta med kultur arbetsplatser. Fyra arbetsplatser har tecknat förmånsavtal med Skådebanan, som sedan i samarbete med arbetsplatserna valt ut fyra kulturarbetare (två bildkonstnärer, en kompositör och en skådespelare/dansare) som placerats på olika arbetsplatser en dag i veckan under minst tre månader. Kulturarbetarna har fungerat som kreativa resurser på arbetsplatserna och har tillsammans med personalen utformat och genomfört olika lokala projekt. Verksamheten har varit mycket uppskattad. Projektet kommer att presenteras på en konferens i februari 2003 och kommer att utvärderas av bland andra företagsekonomiska institutionen vid Stockholms universitet. Kulturrådets förhoppning är att utvärderingen av detta projekt kan tjäna som modell för liknande kommande projekt inom Kultur i arbetslivet.

För att utreda hur bidraget till Kultur i arbetslivet fungerat i förhållande till intentionerna har rådet genomfört en granskning av verksamheten under åren 1997-2000. Rapporten ”Verktyg för kulturdemokrati” publicerades i april 2002.

Litterära evenemang

Kulturrådet anser det vara angeläget att stödja de *litterära evenemangen* som ett sätt att skapa en nya arena där författare, text och publik möts. Sedan 1999 har medel avsatts ur litteraturstödet för sådana evenemang. Bakgrunden var det växande intresset för det talade ordet i dess olika former världen över. Uppläsningar, berättande, poesi, filosofiska samtal, poetry slam och rap är några uttryck som manifesteras i festivaler och på mässor genom estradsamtal, tävlingar och andra former av program. Årligen återkommande evenemang i ett växande antal kommuner har utvecklats till vitala inslag i det lokala kulturella och sociala livet, såväl i glesbygds- som i tätortsområden. Arrangemangen blir också alltmer mångfacetterade med inslag av andra konstformer. Denna nyskapande kulturform till såväl form som innehåll tilltalar en ny, ofta ung målgrupp, både som aktörer och som publik. Särskilt intressant är att det finns ett ökande antal litterära evenemang med mångkulturell inriktning. För många invandrare är detta en möjlighet att bibehålla eller förnya kontakten med den egna litteraturen. För att även döva eller hörselskadade personer ska kunna ta del av denna konstform har Malmö Stadsbibliotek fått stöd för att pröva Poetry Slam på teckenspråk.

KULTURRÅDET

Antalet ansökningar om bidrag till litterära evenemang har ökat under de tre senaste åren från 42 ansökningar år 2000 till 55 år 2002.

Ökad tillgänglighet till kultur för personer med funktionshinder

Mål

Målet är att verka för att funktionshindrade personers kulturella behov särskilt beaktas

Åtterrapporering

Statens kulturråd skall redovisa

- Åtgärder som vidtagits för att förverkliga och utvidga handlingsprogrammet (Statens kulturråd 1998:3)
- Insatser för att stödja litteraturbehov i enlighet med vad som anges i betänkandet 1998/99:KrU1 s. 46-47, rskr. 1998/99:55

För handlingsprogrammet disponerade Kulturrådet 9 500 tkr. Under året har 83 ansökningar inkommit och 54 projekt har beviljats stöd. Projekten har haft en god spridning inom de olika delområdena i handlingsprogrammet som består av följande fem punkter:

- Kultur i vård och omsorg
- Kulturinstitutioner
- Folkbildning och eget skapande
- Litteratur, film och medier
- Program för ökad tillgänglighet

De beviljade projekten är jämnt fördelade, både geografiskt och inom de olika konstområdena och innefattar både projekt som ökar tillgängligheten till den producerade kulturen såväl som möjlighet till eget skapande inom bild, teater, dans och musik. Sexton av de beviljade projekten har specialinriktningen mot målgruppen barn och ungdomar med funktionshinder.

Den första punkten i handlingsprogrammet handlar om kultur i vård och omsorg och där konstateras att omsorgspersonal behöver olika former av kulturutbildningar för att öka delaktigheten i kulturlivet för personer inom omsorgen. Kulturrådet har tagit initiativ till utbildningsinsatser för omsorgspersonal i kommunerna. Alla kommuner i Sverige informerades skriftligen om det nya handikappolitiska programmet. Elva av dessa kommuner sökte och beviljades projektmedel för olika former av kulturutbildningar. De olika kulturutbildningarna kommer att presenteras i en skrift som är under produktion. Kulturrådet hoppas att skriften ska inspirera och ge uppslag till övriga kommuner att genomföra motsvarande utbildningar för sina medarbetare inom omsorgen.

Bemötandet av personer med funktionshinder måste förbättras enligt den nationella handikappolitiska programmet "Från patient till medborgare". Efter den lyckade satsningen med bemötandeutbildningar för medarbetarna på biblioteken tillsammans med Pocketteatern har Kulturrådet tagit fram en motsvarande utbildningsdag för museerna. Denna utbildning har erbjudits samtliga läns museer. Utbildningsdagarna kommer att genomföras under 2003. Med denna utbildning uppnår man en ökad medvetenhet om hur man bemöter personer med funktionshinder och möjlighet ges också till diskussioner som kan förbättra bemötandet.

Syntolkning och textning av teater är två krav som framförts av handikapporganisationerna och som finns med i handlingsprogrammet. Till syntolkningsutbildningar har Kulturrådet beviljat medel till bland andra Värmland och Jönköpings län. På sikt skulle det behövas en certifierad syntolkningsutbildning. Kulturrådet har tillsammans med Stockholms Stadsteater utvecklat en bärbar textapparat som testats på Stadsteatern. De tester som genomfördes på prototypstadiet visade på ett närmast översvallande mottagande av testpersonerna. Under året

KULTURRÅDET

har Stadsteatern erhållit ytterligare projektmedel för att införskaffa textapparater och nu ingår textning av föreställningar i deras ordinarie verksamhet. Nu finns tekniken till en rimlig kostnad så nu skall denna kunskap spridas till Länsteatrarna för att öka tillgängligheten för personer med hörselnedsättningar och dövhet.

Att komma in i och ta sig runt i de lokaler där det bedrivs kulturverksamhet är ett grundläggande krav för att kunna ta del av kulturverksamheten. Därför har Kulturrådet ställt arkitektkompetens till förfogande för att få en genomlysning av lokalerna ur tillgänglighetsperspektiv. Även kostnadsberäkningar har gjorts på de åtgärder som behöver göras för att tillgängligheten skall bli bra. Kulturrådet har villkorat bidraget med att handlingsplan med tidsplan skall presenteras och att de föreslagna åtgärderna skall tas med i ordinarie budgetarbete. Ett annat krav är att handikapporganisationerna bjuds in för att ange fem åtgärder i prioriteringsordning som kan göra besöket på kulturinstitutionen lättare och bättre. Kalmar län har varit ett modellän och vid länets tolv huvudbibliotek har projektet genomförts. Kulturrådet skall informera och stimulera så att den här formen av tillgänglighetsinventering används av samtliga kulturinstitutioner.

Övriga projekt som beviljats medel har bland annat möjliggjort eget skapande inom dans, teater, bild, film, upprättande av checklistor för att öka tillgängligheten och teckenspråkstolkning av teater. Västra Götaland har fått medel till ett tvåårigt tillgänglighetsprojekt som heter *110 % tillgänglighet*. Projektet har under hösten avslutats med fyra nationella konferenser om tillgänglighet. Länsbiblioteket i Örebro har beviljats medel för år två av tre för att fortsätta uppbyggnaden av resursbiblioteket för döva. Biblioteksservicen för döva är starkt eftersatt. Den borde befinna sig på samma nivå som biblioteksservicen för blindas.

Inom Kulturrådets bidragsgivning till läsfrämjande insatser är funktionshindrade barns behov för sin språkutveckling ett prioriterat område. Detta innebär att de som söker medel hos Kulturrådet blir uppmärksammade på de funktionshindrade barnens rätt till kultur. Ansökningarna har hittills inte varit många kanske beroende på att dessa barns behov av språk och kultur inte diskuteras i samhället på samma sätt som deras fysiska behov. Kulturrådet har stött lästräningprojekt med DAISY-talböcker på Borås Stadsbibliotek, bokklubb för punktskriftsböcker för barn, en verksamhet med läsombud för utvecklingsstörda i Jämtlands län och för utvecklingsstörda och autistiska ungdomar i Värmland med medel ur det läsfrämjande bidraget.

För att stödja litteraturbehov har Kulturrådet beviljat Synskadades Riksförbund (SRF) stöd till två projekt. Dels punktskriftsbokklubben Club Braille för vuxna, dels till punktskriftsklubben för barn, den så kallade Punktklubben. Ett bekymmer är att år 2002 är det andra projektåret av tre och önskemålet att denna verksamhet skall permanentas är stort.

KULTURRÅDET

Kulturstatistik och kulturpolitisk statistik

Mål

Målet är att den officiella kulturstatistiken och övrig kulturpolitiskt relevant statistik inom ansvarsområdet utvecklas

Åtterrapporing

Statens kulturråd skall redovisa

- Åtgärder som vidtagits för att utveckla den nationella kulturstatistiken samt deltagande i utvecklingsarbetet av en europeisk kulturstatistik,
- Åtgärder som vidtagits för att särskilt utveckla statistisk material m.m. på litteraturområdet i enlighet med propositionen Litteraturen och läsandet (prop. 1997/98:86, bet. 1997/98:KrU15, rsk. 1997/98:240)
- Hur kravet på tillgänglighet m.m. enligt 13-14 §§ förordningen (2001:100) om den officiella statistiken har uppfyllts

Nationell och europeisk kulturstatistik

En ny lag för den officiella statistiken trädde i kraft 2001 som resultat av utvärderingen av den decentraliserade statistikorganisationen (SOU 1999:96 Statistikreformen). En ny statistikförordning (2001:100) har utfärdats med bland annat krav på ökad tillgänglighet av statistiken. Rådet för den officiella statistiken har etablerats under 2002 och Kulturrådet har haft inledande kontakter med detta organ, bland annat för diskussioner om indelningen av den officiella kulturstatistiken. Beslut om inordnande i serien Sveriges Officiella statistik, SOS, har fattats när det gäller Kulturbarometern, Teater- och dansstatistiken, Musikstatistiken samt Bok- och tidskriftstatistiken.

Under det gångna året har följande kulturstatistiska publikationer publicerats, fristående eller inom serien Sveriges Officiella Statistik, SOS:

- Teater- och dansstatistik 2001 (fr. o. m. 2002 SOS)
- Museer och konsthallar 2001 (SOS)
- Musikstatistik 2001 (fr. o. m. 2002 SOS)
- Folkbiblioteken 2001 (SOS)
- Böcker och tidskrifter 2001 (fr. o. m. 2002 SOS)
- Studieförbunden 2001 (SOS)
- Forskningsbiblioteken 2001 (SOS, KB utgivare)
- Kulturstatistik 2002
- Den kulturella välfärden
- Elitens privilegium eller möjlighet för alla?
- Kulturen i regionalt perspektiv 2001 (uppdrag enligt regleringsbrev)

Den andra utgåvan av kulturstatistisk årsbok (Kulturstatistik 2002) har publicerats under 2002. Sverige har nu i likhet med flertalet andra EU-länder en reguljär kulturstatistisk årsbok. En ambition är att publikationen på sikt skall bli årlig.

Utvecklingsarbete för statistikinsamling över Internet har inletts. Museistatistiken rapporteras fr. o. m. 2002 direkt via ett Internetformulär av uppgiftslämnarna, vilket på sikt ger såväl rationalisering i produktionen som en snabbare publicering.

Intervjuarbete för en ny Kulturbarometer 2002 har inletts under året och resultatrapport publiceras under våren 2003. Ett utvecklingsarbete för en delvis ny mätserie av Kulturbarometern som avses bli bättre samordnad med Mediebarometern har inletts. Rekommendationer från det europeiska utvecklingsarbetet kommer att inarbetas i ett nytt svenskt intervjuformulär.

KULTURRÅDET

Ett större projekt för att analysera mönstret och utvecklingen i kulturvanorna har skett i samarbete med SCB. Genom specialbearbetningar i statistiken om levnadsförhållanden (ULF) har material tagits fram som bland annat möjliggör en klassanalys av svenska folkets kulturvanor sedan mitten av 1970-talet då ULF-undersökningarna startade. Rapporten publicerades under våren 2002 (Den kulturella välfärden). Kulturrådet deltar i den av SCB nyligen inledda översynen av ULF-statistiken.

Ytterligare ett led i att utveckla och effektivisera Kulturrådets statistikarbete har tagits genom omorganisation och inrättandet av Avdelningen för utveckling och analys vilken inrymmer rådets samlade statistikresurser.

Kulturrådet är representerat i EU:s kulturstatistiska utvecklingsprojekt, Working Group Cultural Statistics. Kulturrådets representant har aktivt deltagit i Task Force Cultural Participation som syftar till att utveckla gemensamma metoder för kulturvaneundersökningar (övriga arbetsgrupper är TF Expenditure och TF Employment). Arbetet i TF Cultural Participation har under året inriktats på utveckling av intervjuformulär och undersökningsmetoder för en gemensam europeisk kulturvaneundersökning. Under september 2001 genomfördes i de 15 medlemsländerna en första gemensam mätning vilken rapporterats under 2002. I årsboken Kulturstatistik 2002 återfinns en rapport från undersökningarna. Sverige deltar också i ett särskilt europeiskt utvecklingsarbete om en harmoniserad museistatistik. Detta projekt omfattar ett tjugotal europeiska länder. En gemensam enkät för museistatistiken inom EU har tagits fram. Under 2003 kommer den att användas i ungefär hälften av EU:s medlemsländer.

Ett svenskt förslag har under året utarbetats som syftar till en samlad översiktlig europeisk rapport av kulturstatistik (European Culture Report).

Ett nytt kulturstatistiskt program är under utarbetande inom Unesco Institute of Statistics (UIS). Kulturrådet har under det gångna året varit representerat i detta arbete med ny Unescokulturstatistik.

Statistik inom litteraturområdet

Kulturrådet har sedan 1998 regeringens uppdrag att framställa bok- och tidskriftsstatistik. Bakgrunden till uppdraget är att 1997 års bokutredning, Boken i tiden (SOU 1997:141), konstaterade att det saknas en heltäckande statistik för utgivning och försäljning av allmänlitteratur och kulturtidskrifter. Bok- och tidskriftsstatistiken ska således kunna användas för att följa utvecklingen på dessa områden. Den ska fungera som underlag för planering och beslut samt för forskning och allmän information.

Kulturrådet har under året genomfört undersökningar avseende bok- och tidskriftsmarknaden som finns presenterade i rapporten *Böcker och kulturtidskrifter 2001*. Denna rapport är en årlig publikation som nu presenteras för tredje året. Rapporten är baserad dels på uppgifter som samlats in från Svenska kulturtidskrifter och Kungliga Biblioteket, dels på befintligt statistiskt material från Svenska förläggarföreningen, Nordicom med flera. Dessutom innehåller rapporten statistik över Kulturrådets bidragsgivning på litteratur- och kulturtidskriftsområdet.

Avsikten med statistiken beträffande bokförlag är att beskriva utgivning och försäljning av allmänlitteratur under 2001. Årets statistiksammanställning har dessutom utvecklats i syfte att även visa förändringar över tid. Förlagens utgivning och försäljning för de senaste fyra åren presenteras. Underlaget till statistiken utgörs av Svenska Förläggarföreningens medlemsstatistik.

KULTURRÅDET

Kulturrådet har också under året gjort en sammanställning av den totala bokutgivningen, baserad på uppgifter ur Nationalbibliografen. Dataunderlaget är hämtat via uttag ur Kungl. Bibliotekets databas Libris. Då det i Nationalbibliografen är en viss eftersläpning i registreringen av nya verk avser sammanställningen i årets rapport perioden 1989-1998 och ger en kompletterande bild till statistiken över Förläggarföreningens medlemsförlags utgivning av allmänlitteratur.

När det gäller kulturtidskrifter är syftet med statistiken bland annat att beskriva tidskrifternas utgivning, försäljning och ekonomi. I årets sammanställning har fler tidskrifter lokaliserats till undersökningen i syfte att få en mer komplett bild av landets kulturtidskrifter. Dessutom har redovisningen över det statliga stödet till kulturtidskrifter förbättrats och visar nu utvecklingen under den senaste tioårsperioden. Även en mer omfattande redovisning av Kulturrådets stöd till bokutgivning under de senaste tio åren har lagts till samt statistik över läsvanor.

I Kulturrådets statistikuppdrag på detta område ingår även att följa prisnivå och prisutveckling på böcker. Den 1 januari sänktes moms på böcker och tidskrifter från 25 till 6 procent. För att kunna mäta effekten av denna reform har Kulturrådet genomfört en prisundersökning motsvarande den prismätning som genomfördes 2001. Pris på 100 skönlitterära titlar och 100 barn- och ungdomsböcker genomfördes i ett femtiotal bokhandlar runt om i landet samt ett antal Internetbokhandlar. Ett underlag har således tagits fram över prisnivå på dessa kategorier av böcker före och efter momssänkningen. Undersökningen kommer även att inför kommande prismätningar och utvecklandet av ett bokprisindex bidra med en ökad förståelse avseende insamlingsmetod, urvalskriterier och andra mättekniska frågor. En rapport över prisbild och prisförändring kommer att sammanställas under första kvartalet 2003.

Den årliga rapporten med statistik över folkbibliotekens verksamhet presenterades under hösten 2002. Rapporten innehåller uppgifter om utlån, mediebestånd och annan verksamhet vid landets 289 folkbibliotek under år 2001. Från och med 2002 finns folkbiblioteksstatistiken presenterad i Sveriges statistiska databaser, som tillhandahålls av SCB. Detta ökar tillgängligheten till statistiken och gör det möjligt att genomföra profilerade och specifika statistikuttag som sedan kan bearbetas lokalt.

Den första heltäckande skolbiblioteksstatistiken avsåg 1999 och presenterades i början av 2001. Skolbiblioteksstatistiken skall enligt planerna produceras vart tredje år vilket innebär att nästa rapport avser år 2002. Insamling och rapportskrivning kommer att ske under 2003. Hela produktionen ligger för närvarande på SCB.

Tillgänglighet

Utvecklingen av översiktpublicering med utgivning av en regelbundet utkommande årsbok syftar till att förbättra statistikens tillgänglighet. Under året har den andra utgåvan av en kulturstatistisk årsbok publicerats. Andra insatser som vidtagits för att effektivisera spridningen av statistiken har varit artiklar och notiser i Kulturrådets tidning liksom förbättrad pressinformation. En viktig åtgärd då det gäller tillgängliggörande av statistiken är elektronisk publicering på Kulturrådets webbplats.

KULTURRÅDET

Informationsteknik och Internet för att öka tillgänglighet och intresse för kultur

Mål

Målet är att genom utnyttjandet av modern informationsteknik och Internet öka tillgängligheten till och intresset för svensk kultur samt samla och sprida kunskap om informationsteknikens möjligheter och användning till kulturlivet

Åtterrapporering

Statens kulturråd skall redovisa

- Resultatet av verksamheten med Kulturnät Sverige i enlighet med den inriktning som definieras i budgetpropositionen för 2000 (prop. 1999/2000:1.) utg. Omr. 17, s. 40-41,
- Åtgärder som i övrigt vidtagits och kommentera dem i förhållande till målet

Kulturnät Sverige

Kulturnät Sveriges webbplats ska fungera som den gemensamma ingångssidan till hela det svenska kulturutbudet som finns på Internet. Målgruppen för Kulturnät Sverige är primärt den svenska allmänheten. Syftet med webbplatsen är att göra det enklare för kulturintresserade och kulturproducenter att hitta varandra samt att öka intresset för kultur och för eget kulturskapande hos svenska folket. Verksamheten ska vara gratis såväl för deltagare som för besökare. Webbplatsen består av olika avdelningar och olika databaser; *Länkkatalogen*, *Magasinet* som innehåller artiklar och notiser om kultur på Internet, *Länktipset*, *Anslagstavlan* för meddelanden av olika slag från kulturproducenter och uppdragsgivare, *Löpsedeln*, *Pressmeddelanden* som innehåller kulturproducenternas egna oredigerade pressmeddelanden, *Diskussionslistor* samt ett webbaserat *Intranät* för Kulturnätsredaktionen och som är plattformen för allt administrativt och redaktionellt arbete med webbplatsen. Kulturnät Sverige samarbetar med andra aktörer om tjänster som knutits till Kulturnätet. Den bärande idén bakom de samarbetena är att Kulturnät Sverige skall kunna tillhandahålla en bra plattform, som knyter samman flera aktörer och nätverk och profilerar föränderlighet och kulturnyheter från en samlande och dynamisk webbplats.

Målet har under 2002 varit en fortsatt profilering och utveckling av Kulturnät Sveriges webbplats som en nyttig och självklar resurs för kulturskapare och kulturintresserade, såväl från informationssynpunkt som för en ökad delaktighet.

Under året har över 1 000 nya webbplatser anslutits till Kulturnätet som nu länkar till över 6 600 webbplatser. Besökssiffran har stadigt ökat under två år. Kulturnät Sverige hade över en halv miljon besökare förra året.

Besök på Kulturnät Sveriges webbplats

2002	2001	2000	1999
540 302	451 596	405 209	271 328

Anmärkning 1. I samband med flyttningen från IVA till Kulturrådet januari 2000 låg servern nere en kort period.

Anmärkning 2. Från december 2000 har besök i Magasinet och i Pressmeddelanden ej unnat registreras eftersom dessa avdelningars material ligger i Kulturrådets webbverktyg som saknar statistikmodul. Siffrorna bör alltså vara högre.

Registreringar i länkkatalogen

	Antagna	Avslagna	Summa
2002	1032	72	1104
2001	939	61	1000
2000	569	62	631

Anmärkning. Statistisk mätning av antalet registreringar började göras från maj 2000

Under 2002 har mycket arbete ägnats åt att göra Kulturnätets länkkatalog till en mer effektiv och träffsäker söktjänst. Arbetet med att göra strukturen på länkkatalogen mer enhetlig och

KULTURRÅDET

lättöverskådlig beräknas vara klar under första halvåret 2003. Detta genomgripande arbete gör det möjligt för redaktionen att i framtiden kunna få en bättre bild över konst- och kulturområdesinriktningen hos deltagarna på Kulturnät Sverige. För att även få kunskap om besökarnas intresseinriktning, påbörjades en mätning av besöken till de olika kategorierna i länkkatalogen under året.

Tio i Topp i länkkatalogen

– de mest besökta kulturkategorierna 2002

	Kategorier	Antal besök
1	Konstnärer	19 567
2	Rock & Pop	13 737
3	Författare	11 641
4	Släktforskning	9 760
5	Visor	7 657
6	Konstgallerier	7 439
7	Utbildningar	6 224
8	Folkmusik	6 152
9	Jazz & Blues	6 025
10	Stipendier & Fonder	5 658

Anmärkning. Mätning av besöken per kategori i länkkatalogen började göras från mars 2002

Andelen enskilda konstutövare i Kulturnät Sveriges länkkatalog

	Kategorier	Andel i procent
1	Musiker	20
2	Konstnärer	10
3	Teater	10
4	Konsthantverkare	5
5	Författare	5
6	Fotografer	3
7	Designers	2
	Totalt enskilda konstutövare	47
	Totalt i länkkatalogen	100

Anmärkning. Antalet länkar som beräkningen baserar sig på är 6 645. Beräkningen är gjord i januari 2003. I musikerggruppen ingår kompositörer. I teatergruppen ingår enskilda skådespelare och grupper.

Det redaktionella arbetet på webbplatsen bedrivs ofta i olika former av samarbete med aktörer och nätverk inom det svenska kulturlivet. Det ger möjlighet till profileringar i det redaktionella materialet som är uppskattat. Bredden i det svenska kulturlivets utbud på Internet speglas och kulturlivets aktörer kommer på så sätt direkt till tals med besökaren genom Magasinet, Anslagstavlan, Löpsedeln och Pressmeddelanden.

Särskilt kan nämnas att Kulturnätet under 2002 samarbetade med nättidskriften Alba om ett särskilt projekt som handlade om att visa upp alla nättidskrifter som ville vara med i ett annat projekt på Bokmässan i Göteborg – Journal 2002 – där tidskrifter var ett särskilt tema. Samarbetet manifesterade sig i en broschyr ”Snabbguide till webbtidskrifter”, ett bildspel som visades kontinuerligt i Journal 2002s monter på mässan, ett seminarium ”Webbtidningen – kulturpest i finrummet?” som ägde rum i Journal 2002s monter och ett dubbelnummer av Magasinet med särskild tonvikt på tidskrifter. Numret tillverkades under mässan och speglar aktiviteter som ägde rum där dag för dag. Syftet med samarbetet var att synliggöra tidskrifter i allmänhet och nättidskrifter i synnerhet som en viktig resurs i kulturlivet.

I Kulturnät Sveriges uppdrag ingår att hög användbarhet för personer med funktionshinder skall eftersträvas. Kulturnätets webbplats har under året förbättrats ytterligare så att den nu har en hög användbarhet för synskadade. Som exempel kan nämnas att alla frames tagits bort och alt-texter lagts in överallt där bilder och läs mer-länkar förekommer.

KULTURRÅDET

Under året har redaktionen gjort det möjligt för besökaren att tanka över den senaste informationen som finns på Kulturnät Sverige till sin handdator. Det betyder att man inte ens behöver vara uppkopplad på nätet för att få läsa den informationen.

För att utvärdera tjänsten har Kulturnät Sverige frågat besökarna via två webbenkäter (en under 2001 och en under 2002) om vad de tycker om webbplatsen. Båda enkäter visar att 9 av 10 av de svarande var nöjda med besöket på webbplatsen, en av fyra besökte webbplatsen för första gången. Det framgick av enkäterna att övriga tillhörde gruppen trogna besökare. När det gällde de svarandes intressen överensstämmer de ganska väl med Tio i Topp-listan, konst och litteratur är det som man är mest intresserad av.

Sökfunktionerna på webbplatsen har allmänt förbättrats under året så att man kan söka i alla webbplatsens avdelningar.

I Kulturnät Sveriges uppdrag ingår att barn och ungdomar skall ägnas särskild uppmärksamhet. Under året har redaktionen börjat länka till alltfler webbplatser som riktar sig speciellt till barn och ungdomar och börjat göra dem synliga i länkkatalogen. Även valet av löpsedlar och illustrationer avspeglar att redaktionen bättre vill nå den målgruppen.

Kulturnätets evenemangskalender *Detta Händer* står till de lokala och regionala kulturproducenternas och föreningslivets förfogande. Kalendern innehåller information om offentliga evenemang och arrangemang inom kultur och fritid. Kalendern innehåller också information om offentliga sammanträden, mässor och liknande. För närvarande har 12 kommuner och 170 lokala organisationer anslutit sig. Under 2002 lades cirka 10 000 evenemang in i kalendern. Lokalpress hämtar enligt anslutna organisationer uppgifter till sina kalendarier från *Detta Händer*.

Frågetjänsten *Fråga biblioteket* är ett samarbetsprojekt mellan Kulturnät Sverige och stads- och folkbiblioteken i Sverige och på Åland. Tjänsten hade 33 657 besök under 2002. Cirka 10 000 frågor från allmänheten har besvarats totalt sedan tjänsten startade sin verksamhet. I arkivet publiceras de frågor och svar som bibliotekarierna tycker är relevanta för en bred allmänhet. Vid årsskiftet fanns det 2 700 sådana i arkivet. För närvarande är det 119 bibliotekarier från 26 bibliotek som är med. Kulturnät Sverige har byggt frågetjänstens databas och sköter även administrationen. Verksamheten finansieras med Kulturnätets resurser och bibliotekens egna arbetsinsatser.

MINERVA. Kulturnät Sverige inbjöds vid årsskiftet 2002 av Riksarkivet att medverka i projekt MINERVA som drivs av EU:s ministerråd. Målet för MINERVA-projektet är att ta fram en IKT-plattform för de europeiska länderna som ska kunna erbjuda medborgarna en enkel och pålitlig åtkomst via Internet till kulturarvet i Europa. Arbetet riktar in sig på digitaliseringsprojekt inom ABM-området och angränsande problem som interoperabilitet, immaterialrätt och bevarande. Tanken är att åtkomsten till den svenska delen av plattformen ska ske via Kulturnät Sverige.

Kulturnätet Sveriges medverkan har under året inneburit deltagande i probleminventeringar, planeringsmöten och sammanträden som hållits hos Riksarkivet i Stockholm, Relais de la Culture i Paris, Nationalbiblioteket i Helsingfors, EU-kommissionen i Luxemburg samt Resource i London.

KULTURRÅDET

Resultatanalys

Statens kulturråd övertog driften av det regeringsinitierade projektet Kulturnät Sverige den 1 januari år 2000. Kulturrådet tog då över ansvaret för Kulturnät Sveriges basverksamhet, dvs. den fortsatta driften, underhållet, utvecklingen och marknadsföringen av webbplatsen. Övergången från projektform till permanent verksamhet har i stort sett fungerat på det sätt som regeringen bedömde men med ett mycket viktigt undantag – den tekniska infrastrukturen. Kulturrådet har inte – och behöver inte heller ha för sin egen verksamhet – en teknisk infrastruktur som förmår härbärgera en verksamhet som är så teknikkrävande som Kulturnät Sverige.

Kulturnät Sverige har under tiden på Kulturrådet byggt upp en grundläggande databasstruktur för i stort sett hela det redaktionella arbetet, något som tidigare inte fanns, och utvecklat den så mycket det går inom ramen för resurserna. Kulturutbudet på Internet blir allt större och antalet aktörer hos Kulturnät Sverige ökar hela tiden. Kulturrådet hanterar cirka 100 registreringar till länkkatalogen i månaden och får drygt 3 200 brev i månaden från besökare och intressenter. Så långt det är möjligt har även aviseringsprocesser knutna till registreringar i länkkatalogen, meddelanden i Anslagstavlan och annan korrespondens automatiserats. Men dessa åtgärder räcker inte.

För att kunna uppnå det övergripande målet med att profilera och utveckla Kulturnät Sveriges webbplats som en nyttig och självklar resurs för kulturskapare och kulturintresserade, såväl från informationssynpunkt som för delaktighet krävs ett integrerat tekniskt system för utbyte av information mellan Kulturnät Sverige och hela det svenska kulturlivet för att uppnå största möjliga precision, träffsäkerhet och samtidighet vid sökning i samtliga kulturella resurser på Internet. Det kräver möjlighet till interoperabilitet, vilket innebär att man tekniskt knyter samman flera aktörer och nätverk. Inom andra områden utvecklas myndigheternas Internet-service i den riktningen (till exempel 24 timmarsmyndigheten). Det är viktigt att kulturlivet kan nå samma servicenivå. Idag saknas både infrastrukturella förutsättningar och resurser för att implementera denna typ av teknik hos Kulturrådet.

Under 2003 kommer därför Kulturnät Sveriges uppdrag, roll, kapacitet och funktion att analyseras för att ta reda på hur Kulturnät Sverige bäst kan nyttja de informations- och kommunikationstekniska möjligheter som står till buds idag för att göra kulturen tillgänglig för alla oberoende av avstånd i tid och rum samt verka för alla människors möjlighet och lust att vara en del av kulturlivet, uppleva kultur och ägna sig åt eget skapande.

Övriga insatser

Insatser i övrigt beträffande utnyttjandet av modern informationsteknik och Internet för att öka tillgängligheten till och intresset för svensk kultur redovisas under respektive verksamhetsgren.

Mångkulturellt förhållningssätt

Mål

Målet är att ge det mångkulturella samhällets skiftande uttrycksformer en naturlig plats i kulturlivet samt att kulturlivets institutioner och organisationer utvecklar ett mångkulturellt förhållningssätt i alla delar av sin verksamhet

Åtterrapporering

Statens kulturråd skall redovisa

- Omfattningen och resultatet av verksamhet med regionala konsulenter för mångkultur i enlighet med den inriktning som anges i budgetpropositionen för år 2002 (prop. 2001/2002:1, utg.omr.17 s. 35-36)
- Resultatet av andra utvecklingsinsatser i syfte att nå målet

KULTURRÅDET

Regionala konsulenter

Kulturrådet har under år 2002 inlett arbetet med att bidra till inrättande av regionala konsulenter för mångkultur. Vad konsulenterna skall arbeta med, vilken sorts frågor och i vilken form, har Kulturrådet diskuterat med en informell referensgrupp. Gruppen består av 10 personer som tillsammans svarar för en bred kunskap inom alla konstområden och med stor erfarenhet av mångkulturellt arbete.

Inbjudan till intresseanmälan om regionala konsulenter för mångkultur resulterade i sex formella ansökningar. Regeringen har på Kulturrådets förslag fördelat bidrag till regionala konsulenter för mångkultur till Västmanlands läns landsting, Södermanlands läns landsting, Västerbottens läns landsting, Jämtlands läns museum och Stockholms läns landsting. Medlen har exempelvis också använts för att Intercult och Mångkulturellt centrum ska kunna dokumentera specifika delar av sin verksamhet.

Utvecklingsinsatser

Inom Kulturrådets bidragsgivning till läsfrämjande insatser är barn och unga med ett annat hemspråk än svenska en prioriterad grupp. Av elva stödda projekt som kan hänföras till denna prioritetsgrupp kan nämnas länsbibliotekens arbete med att via folkbiblioteken nå föräldrar med information om bibliotekens verksamhet och böcker på olika språk. Medel har beviljats dels för en tryckt folder på 24 språk, dels för samma material på nätet på ytterligare 27 språk. De tre största länsbiblioteket har också anordnat studiedagar i sina län om hur man bäst marknadsför bibliotekens språkutvecklingsarbete gentemot målgruppen.

En annan insats för barn med annat modersmål än svenska är den katalog som producerades med barnböcker på andra språk än svenska. Uppgifter om vad som finns att köpa i landet av barn- och ungdomslitteratur på invandrar- och minoritetsspråk samlades in och trycktes i en katalog, som uppmärksammades i pressen och därmed också av dem som arbetar med barn som har behov av litteratur på sitt modersmål. För barn och föräldrar som ännu inte talar svenska är det viktigt att få ta del av barnlitteraturen på sitt eget språk. För de små invandrarförlagen som sällan har möjlighet att marknadsföra sina böcker har det också stor betydelse att få ut information om att dessa böcker finns.

Nationella minoriteter

Mål

Målet är att stärka de nationella minoriteternas språk och kultur

Åtterrapporering

Statens kulturråd skall redovisa

- Omfattningen och resultatet av insatser på området i enlighet med den inriktning som anges i budgetpropositionen för år 2002 (prop. 2001/2002:1, utg.omr.17 s. 35)

Under år 2002 har sammanlagt 77 ansökningar avseende allmänt kulturstöd och litteraturstöd behandlats varav 54 beviljats och 23 avslagits.

Kulturrådet har i bidragsgivningen prioriterat strukturella insatser, såsom Tornedalsteatern, sverigefinsk teaterverksamhet, romsk biblioteksverksamhet, projektering av romskt museum i Malmö samt sydsamiskt kulturcentrum. Stöd till bokbussverksamhet inom det samiska området är en annan sådan insats. Som strukturella insatser kan man också rubricera stöd till utgivning av litteratur på nationella minoritetsspråk, något som indirekt är ett förlagsstöd men samtidigt bidrar till förstärkningen av det litterära beståndet på andra språk.

KULTURRÅDET

Medel har vidare beviljats för ökad spridning av kultur på minoritetsspråk till den egna gruppen, det gäller framför allt den finska och den judiska gruppen. Finlandsinstitutet och de finska folkhögskolorna har beviljats medel för detta. De judiska föreningarna och Sällskapet för jiddischkultur har erhållit stöd för sådan verksamhet.

När det gäller nationella minoriteters barn- och ungdomsverksamhet har endast ett fåtal separata ansökningar kommit till Kulturrådet. Romska ungdomsförbundet har till exempel fått bidrag för att kunna genomföra en studieresa till Ungern. Verksamheten vid Tornedalsteatern riktar sig emellertid i hög grad till denna grupp liksom annan samlad kulturverksamhet.

En annan kategori stödbeslut omfattar kulturella manifestationer av de olika grupperna och även gemensamma sådana för flera grupper. Romerna har genomfört egna kulturdagar och projektet Tre folk i norr har kunnat stödjas.

Språkliga utbildningsinsatser som inte ryms inom det reguljära utbildningsväsendet har kunnat stödjas. Det gäller framför allt jiddisch men även finska och meänkieli. Produktion av läroböcker samt språkliga referensverk har också fått bidrag.

Resultaten av detta det första årets bidragsgivning kan i stort beskrivas som förstärkning av mestadels svaga befintliga strukturer och möjliggörande av utökat kulturutbud för grupperna.

Inom Kulturrådets anslag för läsfrämjande verksamhet har bidrag beviljats till Barnens Polarbibliotek, ett nätbaserat bibliotek som samlar information omkring barn- och ungdomslitteratur med den nordliga regionen över språk- och nationsgränserna som gemensam bas. Barnens Polarbibliotek kommer att bygga upp en del av biblioteket på meänkieli och en del på nordsamiska. Då det i stort sett saknas material och litteratur på dessa språk för barn är det en angelägen uppgift. Barnen och ungdomarna som kommer i kontakt med Barnens Polarbibliotek uppmuntras också att producera egna texter. På så sätt stimuleras de att använda sina modersmål.

Kulturrådet har under året gett bidrag till projekt rörande nationella minoriteter även utöver det speciella anslaget till nationella minoriteter till följande projekt:

- Svensk samisk bibliografi (250 tkr)
- Bokbussverksamhet i norra gränsområdet Sverige-Norge-Finland (200 tkr) och
- Nordkalottbiblioteket i Övertorneå (300 tkr)
- Skoldistribution av tre böcker på romani chib (200 tkr)
- Stöd till boken Sorsele, släkter från nutid till 1600-talet

Svenskt kulturutbyte med utlandet

Mål

Målet är att stärka svenskt kulturutbyte med utlandet

Åtterrapporering

Statens kulturråd skall redovisa

- Bidragsgivning fördelad på bidragsmottagare och mottaget belopp
- Internationella samarbetsprojekt som kulturrådet deltar i
- En samlad bedömning av insatserna

KULTURRÅDET

Bidragsgivning

Tabeller över bidragsgivningen återfinns i bilaga 1.

Samarbetsprojekt

Kulturrådets deltagande i internationella samarbetsprojekt har redovisats under respektive verksamhetsgren.

Samlad bedömning

Kulturrådets internationella kontakter kan delas in i flera kategorier. Det finns en relativt omfattande stödverksamhet, som dels omfattar bidrag till svenska artisters utlandsturnéer och utländska gästspel i Sverige, dels bidrag till ett antal internationella organisationer – verksamma i Sverige men med stora delar av världen som arbetsfält. Därutöver deltar Kulturrådet – formellt och informellt – i ett stort antal internationella nätverk och organisationer. En betydande del av den internationella verksamheten sker dessutom inom ramen för det uppdrag Kulturrådet har tillsammans med Riksantikvarieämbetet – att sprida information om EU:s kulturprogram till det svenska kulturlivet (redovisas i särskild ordning). Rådet är dessutom aktivt i ett par internationella samarbetsprojekt (se nedan).

De internationella kontakterna har utvecklats starkt under de senaste åren. Givetvis är det svenska EU-medlemskapet en av orsakerna, men generellt kan noteras en betydligt större internationell aktivitet inom kulturlivet, som bland annat avspeglas i ett allt större resursbehov både hos kulturutövare och de internationella organisationerna. Inom två av Kulturrådets ansvarsområden – statistik och kulturpolitisk forskning – har den internationella aktiviteten vuxit särskilt starkt under de senaste åren. Den utredning om internationell kulturverksamhet som regeringen tillsatt ser över den samlade statliga bidragsgivningen på området och hur de olika myndigheterna – Kulturrådet, Svenska Institutet, SIDA, Konstnärsnämnden med flera – kan samverka. Utredningen lägger fram sina förslag hösten 2003.

Kulturrådets bidrag till internationellt kulturutbyte är av strategisk betydelse för svenska artister som turnerar i utlandet men också för större satsningar i samverkan med andra organ som presenterar och marknadsför svensk kultur utomlands. Medlen är ett viktigt komplement till de bidrag som fördelas av Svenska Institutet och Konstnärsnämnden. På musikområdet sker en kontinuerlig samordning av bidragsinsatserna mellan bland andra Kulturrådet, Svenska Institutet och Rikskonserter.

Övriga mål och återrapportering

Jämställdhet

Mål

Målet är att främja en samhällsutveckling som kännetecknas av social jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män, respekt och tolerans och där etnisk, kulturell, språklig och religiös mångfald tillvaratas som en positiv kraft samt att bidra till minskad diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Samhällets mångfald skall även avspeglas i Statens kulturråds arbete med referens- och arbetsgrupper samt övrigt internt arbete.

Återrapportering

Statens kulturråd skall redovisa

- Åtgärder som vidtagits i den utåtriktade verksamheten för att uppnå målet,
- Åtgärder som särskilt vidtagits för att utveckla verksamheter som främjar nationella minoriteter
- Åtgärder som vidtagits i det interna arbetet för att uppnå målet inom myndigheten

Utåtriktade verksamheten

Frågan kring kulturell mångfald och jämställdhet genomsyrar kulturrådets verksamhet och återspeglas i bland annat den tid och kraft som sker via medborgardialogen. Under avsnittet mångkulturellt förhållningssätt redovisas kulturrådets arbete med inrättande av regionala konsulenter för mångkultur och andra utvecklingsinsatser.

Nationella minoriteter

Återrapportering kring åtgärder för att främja nationella minoriteter har rapporterats under målet kring nationella minoriteter.

Interna verksamheten

I december 2002 var fördelningen mellan könen bland samtliga anställda 76 procent kvinnor och 24 procent män. För att få en bättre balans mellan könen arbetar rådet aktivt för att rekrytera män. Under 2002 har tre män rekryterats. Vidare har en jämställdhetsplan tagits fram. Inga osakliga löneskillnader på grund av kön kunde påvisas vid lönekartläggning i samband med lönerevision 2002.

Vid rekrytering av ledamöter till arbets- och referensgrupper tas hänsyn till kön, ålder och bostadsort.

Främjandet av arkitektur-, form- och designområdet

Statens kulturråd skall i årsredovisningen redovisa hur myndigheten medverkat till främjandet av arkitektur-, form- och designområdet

Kulturrådets insatser under året begränsar sig till bidragsgivningen till Svensk Form som dels är i form av verksamhetsbidrag internationellt kulturutbyte och till projektverksamhet. Under perioden 2002-2004 fördelar Kulturrådet också årligen 1000 tkr till Svensk Form för det nationella uppdraget. Form Design Center i Malmö har fått stöd genom anslaget till vissa utställare. Färgfabriken har genom sitt stöd från Kulturrådet kunnat arbeta med "Stockholm at large" med inriktning på planering och arkitektur. Inom den regionala museiverksamheten har Kalmar läns museum fått utvecklingsbidrag för ett projekt som syftar till att stärka kunskapen om arkitektur hos skolbarn.

KULTURRÅDET

Nationella storstadspolitiken

Riksdagen har beslutat om mål och inriktning för den nationella storstadspolitiken (prop. 1997/98:165, bet.1998/99:AU2, rskr. 1998/99:34). Inledningsvis inriktas arbetet på att kunna sluta lokala utvecklingsavtal mellan staten och de sju kommunerna som anges i propositionen. Enligt regeringens beslut den 22 april 1999 skall Integrationsverket ansvara för en nationell utvärdering av de lokala utvecklingsavtalen. Arbetet skall ske i samverkan med berörda sektorsmyndigheter. Statens kulturråd skall i årsredovisningen beskriva på vilket sätt Kulturrådet har deltagit i arbetet med denna utvärdering

Kulturens roll i storstadsarbetet har på regeringens uppdrag studerats av Mångkulturellt centrum. Studien resulterade i rapporten Kultur i storstad, en kartläggning och analys av kulturens roll i storstadsarbetet, som presenterades på försommaren 2002. Av rapporten framgår att cirka 32 procent av de ekonomiska insatserna inom ramen för storstadssatsningen går till projekt som inrymmer delar av kultur i större eller mindre omfattning. Kulturrådet har följt arbetet med framtagande av rapporten och deltog i planeringen av den konferens, som ägde rum den 27 maj 2002, angående rapportens innehåll och slutsatser. Kulturrådet har även erbjudit sig att medverka i Integrationsverkets utvärderingsarbete men har inte inbjudits att delta. Detta kan bero på att Integrationsverket har menat att Kulturrådets deltagande inte varit nödvändigt med tanke på att kulturen behandlas separat av Mångkulturcentrum.

Kulturrådet arrangerade vidare den 22 april 2002 ett temaseminarium om samverkan kulturinstitutioner-skola. Seminariet var ett led i den avstämning Storstadskansliet bedrev under våren 2002 och ingick i en serie av temaseminarier. En dokumentation av seminariet finns tillgänglig på Storstadskansliets webbplats.

Uppdrag enligt regleringsbrev vilken rapportering skall göras i annan ordning

- ”Redovisning till regeringen om på vilket sätt Kulturrådets verksamhet kan bidra till regionernas utvecklingsförutsättningar m.m.”, 21/2 2003
- ”Rapport till regeringen rörande vissa myndigheters engagemang i arbetet med de regionala tillväxtavtalen”, 1/7 2002
- Omvärldsanalys, rapportering den 1/10 2003
- Bevarande, rapportering den 1/5 2003
- Regionala museernas verksamhet inom kulturmiljöområdets verksamhetsgrenar, rapport 17/6 2002
- Ansökningar till EU:s ramprogram, rapportering den 1/4 2003
- Beviljat stöd från EU: strukturfondsprogram, rapportering den 1/4 2003
- Handikapp politiken, Kulturrådets definition av sektorsansvaret och etappmål för ökad tillgänglighet till kultur för personer med funktionshinder har återrapporterats till Kulturdepartementet 2002-09-02, dnr 1023/02-223, 3/8 2002
- Utgiftsprognoser, dnr 102/02-111

Finansiell redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter, tkr

	2002-12-31	2001-12-31	2000-12-31	1999-12-31	1998-12-31
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad låneram	5 000	3 000	2 500	2 000	2 000
Utnyttjad låneram	1 428	1 655	2 165	835	628
Kvar av låneramen	3 572	1 345	335	1 165	1 372
Räntekontokredit hos Riksgäldskontoret					
Räntekontokredit	3 673	3 064	1 801	1 568	2 943
Maximalt utnyttjad kredit under året	3 673	0	2 092	2 701	0
Räntekonto i Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	9	114	110	156	220
Räntekostnader	69	2	0	0	0
Avgiftsintäkter					
Budget regleringsbrev	0	0	0	0	0
Faktiska avgiftsintäkter	1 855	1 955	2 723	1 428	1 390
Anslagskredit					
Beviljad anslagskredit UO 17 28:1:1	1 353	1 305	1 241	1 055	816
Utnyttjad anslagskredit UO 17 28:1:1	521	248	216	0	133
Personal					
Årsarbetskrafter (st)	62	49	61	57	49
Medeltal anställda (st)	64	61	64	61	59
Driftskostnad per årsarbetskraft	928	1 096	866	801	801
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-284	-235	105	-883	70
Balanserad kapitalförändring	-2 203	-1 968	-2 073	-1 190	-1 260
Utgående överföringsbelopp					
C17:1					861
					Stöd till utgivning av litteratur
C31:1					2 775
					Stöd till fonogramproduktion
C31:2					17
					Stöd till fonogramdistribution
A3.2				496	1 194
					Kulturhuvudstadsåret 1998
A2.3.6					43
					Bidrag till organisationer för internationellt kulturutbyte
C3.1					531
					Produktionsstöd kulturtidskrifter
C3.2					2
					Utvecklingsstöd kulturtidskrifter
H3.3					16
					Lönebidragsanställda vid regionala museer
UO 17 28:1.1	-522	-248	-119	152	-133
					Statens kulturråd, förvaltningskostnader
UO 17 28:1.2		903			
					Forum för världskultur
UO 17 28:2.1		1 680	153	1 662	717
					Till statens kulturråds disposition för
UO 17 28:2.2.6	82				
					utvecklingsverksamhet Nationella minoriteteters språk och kultur
UO 17 28:2.3.1	20	2 694	29	120	155
					Bidrag till internationellt

KULTURRÅDET

	kulturutbyte					
UO 17 28:2.3.5	Bidrag till organisationer för internationellt kulturutbyte	58	12	40		
UO 17 28:2.4.1	Kultur i arbetslivet	597	180	110	273	108
UO 17 28:2.4.3	Länskonstnärer Funktionshindrades delt. I arbetslivet	305	1 230	2 030	2 169	1 344
UO 17 28:2.4.4	Regionala konsulenter för mångkultur	0	947	35	118	
UO 17 28:2.4.5	Fria teater, dans och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar	2 650				
UO 17 28:7.1		1 719	2 649	881	1 322	746
UO 17 28:7.2	Fonogram och musikalier					
UO 17 28:8.2	Bidrag till lånecentraler o depåbibl	1				
UO 17 28:9.1	Stöd till utgivning av litteratur	609	1 241	9 501	9 777	6 297
UO 17 28:9.2	Stöd till inköp av litteratur till folk- o skolbibliotek	9	5	51		
UO 17 28:9.3	Stöd till läsfrämjande verksamhet	435	737	123	873	
UO 17 28:10.1	K-tidskr prod/utveckl.stöd	622	277			
UO 17 28:10.2	K-tidskr pren.stöd till bibliotek	72	161			
UO 17 28:19.1	Bidrag till organisationer inom bild och form	298	224	18	23	
	bild- och formområdet					
UO 17 28:31.5	Samarbete inom museipedagogik	6				
UO 17 28:36.1	FoU Statens kulturråd	100	325	-97	59	918
UO 17 28:36.2	FoU Ansvarsmuseerna	0	5	5	131	120
		7 061				
Anslag intecknat av framtida åtaganden						
UO 17 28:2.1	Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet		1 645	153	1 470	
UO 17 28:2.2.6	Nationella minoriteters språk och kultur	82				
UO 17 28:2.3.5	Bidrag till organisationer för internationellt kulturutbyte	58	2 673	29		60
UO 17 28:2.4.1	Kultur i arbetslivet	597		110	222	
UO 17 28:2.4.3	Länskonstnärer Funktionshindrades delt. I arbetslivet	305	1 230	2 030	2 169	1 344
UO 17 28:2.4.4	Regionala konsulenter för mångkultur		367	35		
UO 17 28:2.4.5	Fria teater, dans och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar	2 650				
UO 17 28:7.1		1 719	1 131	881		
UO 17 28:7.2	Fonogram och musikalier	9 497	11 659	11 965	11 402	
UO 17 28:9.1	Stöd till utgivning av litteratur	609	1 241	9 501	9 777	861
UO 17 28:9.3	Stöd till läsfrämjande verksamhet	427	637	123	669	
UO 17 28:10.1	K-tidskr prod/utveckl.stöd	293	129			
UO 17 28:10.2	K-tidskr pren.stöd till bibliotek	72				
UO 17 28:19.1	Bidrag till organisationer inom bild och form	298		18	2 000	
	bild- och formområdet					
UO 17 28:36.1	FoU Statens kulturråd	75	325			

KULTURRÅDET

Resultaträkning, tkr

	Not	2002-01-01-- 2002-12-31	2001-01-01 -- 2001-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		54 493	51 304
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	1 855	1 955
Intäkter av bidrag		1 622	1 198
Finansiella intäkter	2	9	137
Summa verksamhetens intäkter		57 979	54 594
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-35 879	-31 469
Kostnader för lokaler		-2 532	-2 581
Övriga driftskostnader	4	-18 994	-19 798
Finansiella kostnader	5	-157	-105
Avskrivningar och nedskrivningar		-701	-876
Summa verksamhetens kostnader		-58 263	-54 829
VERKSAMHETSUTFALL		-284	-235
		1	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter och avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten		0	43
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten		0	-43
		0	0
Transfereringar			
Medel som erh från statsbudgeten för finansiering av bidrag		1 395 650	1 310 684
Medel som erh från myndigheter för finansiering av bidrag		535	2 950
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		285	93
Lämnade bidrag		-1 396 470	-1 313 727
Saldo transfereringar		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	6	-284	-235

KULTURRÅDET

Balansräkning

TILLGÅNGAR	Not	2002-12-31	2001-12-31
Materiella anläggningstillgångar	7		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		364	522
Maskiner, inventarier, installationer m m		1 067	942
Summa materiella anläggningstillgångar		1 431	1 464
Varulager m m			
Varulager och förråd		1 159	691
Summa varulager m m		1 159	691
Fordringar			
Kundfordringar		195	181
Fordringar hos andra myndigheter	8	478	623
Övriga fordringar		40	21
Summa fordringar		713	825
Periodavgränsningsposter	9		
Förutbetalda kostnader		528	634
Upplupna bidragsintäkter		813	579
Övriga upplupna intäkter		44	309
Summa periodavgränsningsposter		1 385	1 522
Avräkning med statsverket	10	2 057	2 713
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	11	1 028	437
Summa kassa och bank		1 028	437
SUMMA TILLGÅNGAR		7 773	7 652
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	6		
Balanserad kapitalförändring		-2 203	-1 968
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-284	-235
Summa myndighetskapital		-2 487	-2 203
Skulder m m			
Lån i Riksgäldskontoret	12	1 428	1 655
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		0	0
Skulder till andra myndigheter	13	2 002	1 994
Leverantörsskulder		1 346	1 563
Övriga skulder		774	736
Summa skulder m m		5 550	5 948
Periodavgränsningsposter	14		
Upplupna kostnader		3 677	3 100
Oförbrukade bidrag		1 033	807
Summa periodavgränsningsposter		4 710	3 907
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		7 773	7 652

KULTURRÅDET

Anslagsredovisning

Utgiftsområde 17, Kulturpolitik								
Anslag	Anslags-benämning	Not	Ing.över-förings-belopp	Årets tilldeln. enl.regle-ringsbrev	Omdisp. anslags-belopp	Totalt disp. belopp	Utgifter	Utg.över- belopp
28:1.	Ramanslag Statens Kulturråd, förvaltningskostnader	15	655	38 967		39 622	40 144	-522
28:2.	Ramanslag Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveck- ling & internat. kulturutbyte o. samarbete		6 744	135 791		142 535	138 823	3 712
28:2.1	Ramanslag Till KULTURRÅDET:s disp för utvecklingsverksamhet och bidrag till allmän kulturverksamhet	16	1 680	18 469		20 149	20 149	-
28:2.2	Obetecknat Bidrag till organisationer inom kulturområdet Centrala			66 988		66 988	66 906	82
28:2.2.1	amatörorganisationer	17		7 243		7 243	7 243	-
28:2.2.2	Centrumbildningar Lokalhållande	18		22 721		22 721	22 721	-
28:2.2.3	organisationer Mångkulturella			11 951		11 951	11 951	-
28:2.2.4	organisationer	19		3 073		3 073	3 073	-
28:2.2.5	TA Teateralliansen AB Nationella minoriteters			15 000		15 000	15 000	-
28:2.2.6	språk och kultur (ram)			7 000		7 000	6 918	82
28:2.3	Ramanslag Bidrag till internationellt kulturutbyte KULTURRÅDET internationellt		2 707	17 871		20 578	20 500	78
28:2.3.1	kulturutbyte (ram) Svenskhemmet		2 695	4 706		7 401	7 381	20
28:2.3.2	Voksenåsen (obetecknat) Sv-no samarbetsf stip			8 597		8 597	8 597	-
28:2.3.3	Voksen (obetecknat) Hanaholmens kulturcentrum	20		400		400	400	-
28:2.3.4	(obetecknat) Bidrag till org för int.			918		918	918	-
28:2.3.5	kulturutbyte (ram)		12	3 250		3 262	3 204	58
28:2.4	Ramanslag Bidrag t övriga ändamål inom kulturområdet		2 357	32 463		34 820	31 268	3 552
28:2.4.1	Kultur i arbetslivet (ram) Bidrag till		180	8 331		8 511	7 914	597
28:2.4.2	länsbildningsförbund (obetecknat)			4 932		4 932	4 932	-
28:2.4.3	Länskonstnärer (ram) Funktionshindr deltagande i kulturlivet		1 230	6 700		7 930	7 625	305
28:2.4.4	(ram) Regionala konsulenter		947	9 500		10 447	10 447	-
28:2.4.5	för mångkultur (ram)			3 000		3 000	350	2 650
28:3.	Ramanslag Nationella uppdrag	21		8 000		8 000	8 000	-

KULTURRÅDET

28:4.	Obetecknat								
	Försöksverksamh ändr								
	reg fördelning			162 815			162	162	
	Regionförbundet Skåne						815	815	-
	län	22		133 952			133	133	
28:4.1	Regionförbundet Kalmar						952	952	-
28:4.2	län	23		14 930			14 930	14 930	-
28:4.3	Gotlands kommun	24		13 933			13 933	13 933	-
28:6.	Obetecknat	25							
	Bidr reg musikverks & reg o lok								
	TDM-inst			647 150			647	647	-
	Bidr till						150	150	-
28:6.1	länsmusikverksamheten	26		194 877			194	194	-
	Bidr reg o lok						877	877	-
28:6.2	orkesterinstitutioner	27		84 879			84 879	84 879	-
	Bidr reg o lok teater o						351	351	-
28:6.3	dansinst.	28		351 841			841	841	-
28:6.4	Utvecklingsbidrag			13 482			13 482	13 482	-
	Samarbete med								
28:6.5	tonsättare			2 071			2 071	2 071	-
28:7.	Ramanslag								
	Bidrag vissa teater-, dans,								
	musikändamål	14 308		134 000			148	137	
	Fria TDM-grupper o arr						308	092	11 216
28:7.1	musikfören (ram)	29	2 649	99 356			102	100	
	Fonogram o musikalier						005	286	1 719
28:7.2	(ram)	30	11 659	10 218			21 877	12 380	9 497
	Bidrag till viss								
	teaterverksamhet								
28:7.3	(obetecknat)			14 085			14 085	14 085	-
28:7.4	Musikaliska akademien			3 559			3 559	3 559	-
	(obetecknat)								
28:7.5	Skådebaneverksamheten			5 282			5 282	5 282	-
	(ram)								
28:7.6	Eric Sahlström-institutet			1 500			1 500	1 500	-
	(obetecknat)								
28:8.	Obetecknat								
	Bidrag till regional								
	biblioteksverksamhet			40 434			40 434	40 433	1
28:8.1	Bidrag till länsbibliotek			22 936			22 936	22 936	-
	Bidrag till länecentraler o								
28:8.2	depåbibl			11 601			11 601	11 600	1
28:8.3	Utvecklingsbidrag			2 897			2 897	2 897	-
28:8.4	Folkbibliotek			3 000			3 000	3 000	-
28:9.	Ramanslag								
	Litteraturstöd	1 983		91 917			93 900	92 847	1 053
	Stöd t utgivning av								
28:9.1	litteratur	31	1 241	49 817			51 058	50 449	609
	Inköp av litt till folk- och								
28:9.2	skolbibliotek	32	5	25 000			25 005	24 996	9
	Stöd till läsfrämjande								
28:9.3	verksamhet	33	737	6 800			7 537	7 102	435
28:9.4	En bok för alla AB			10 200			10 200	10 200	-
	Expertkomm f övers finsk								
28:9.5	facklitt t Sv			100			100	100	-
28:10.	Ramanslag								
	Stöd till kulturtidskrifter	437		20 650	0		21 087	20 393	694
28:10.1	K-tidskr prod/utvecklstöd	34	276	20 150	400		20 826	20 204	622
	K-tidskr prenstöd t								
28:10.2	bibliotek	161		500	-400		261	189	72
28:16.	Ramanslag								
	Konstnärlig gestaltning								
	gemensamma miljön			3 905			3 905	3 905	-
	Bidrag till konstinköp till								
28:16.2	folkparker m.fl.	35		3 905			3 905	3 905	-

KULTURRÅDET

28:19.	Ramanslag Bidrag till bild- och formområdet		224	29 708	29 932	29 634	298	
28:19.1	Bidrag t org inom bild- och formomr (ram)	36	224	21 181	21 405	21 107	298	
28:19.2	Akademien för de fria konsterna (obetecknat)			1 675	1 675	1 675	-	
28:19.3	Verksamhetsstöd t vissa utställare (ram)			6 852	6 852	6 852	-	
28:31.	Obetecknat Bidrag till regionala museer			125 007	125 007	125 001	6	
28:31.1	Bidrag till regionala museer			85 207	85 207	85 207	-	
28:31.2	Utvecklingsbidrag Lönebidragsanställda reg			6 700	6 700	6 700	-	
28:31.4	museer			23 100	23 100	23 100	-	
28:31.5	Samarbete inom museipedagogik			10 000	10 000	9 994	6	
28:37.	Ramanslag Forskning och utvecklingsinsatser kulturomr		330	3 676	4 006	3 906	100	
28:37.1	FoU Statens Kulturråd	37	325	2 398	2 723	2 623	100	
28:37.2	FoU ansvarsmuseerna		5	1 278	1 283	1 283	-	
SUMMA ANSLAG			24 681	1 442 020	0	1 466 701	1 450 143	16 558

Anslag in-tecknat av framtida åtaganden

UO 17 28:2.1	Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet	
UO 17 28:2.2.6	Nationella minoriteteters språk och kultur	82
UO 17 28:2.3.5	Bidrag till organisationer för internationellt kulturutbyte	58
UO 17 28:2.4.1	Kultur i arbetslivet	597
UO 17 28:2.4.3	Länskonstnärer	305
UO 17 28:2.4.4	Funktionshindrades delt. I arbetslivet	
UO 17 28:2.4.5	Regionala konsulenter för mångkultur	2 650
UO 17 28:7.1	Fria teater, dans och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar	1 719
UO 17 28:7.2	Fonogram och musikalier	9 497
UO 17 28:9.1	Stöd till utgivning av litteratur	609
UO 17 28:9.3	Stöd till läsförbättrings verksamhet	427
UO 17 28:10.1	K-tidskr prod/utveckl.stöd	293
UO 17 28:10.2	K-tidskr pren.stöd till bibliotek	72
UO 17 28:19.1	Bidrag till organisationer inom bild och form bild- och formområdet	298
UO 17 28:36.1	FoU Statens kulturråd	75

KULTURRÅDET

Finansieringsanalys

	2002	2001
Drift		
Kostnader	-57 562	-53 715
Finansiering av drift		
Intäkter av anslag	54 493	51 304
Intäkter av avgifter och ersättningar	1 855	1 955
Intäkter av bidrag	1 622	1 199
Övriga intäkter	9	137
Summa medel som tillförts för finansiering av drift	57 979	54 595
Ökning(-) av lager	-468	-252
Ökning(-)/minskning(+) av kortfristiga fordringar	250	-290
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder	632	-745
KASSAFLÖDE FRÅN/TILL DRIFT	831	-407
Investeringar		
Investeringar i materiella tillgångar	-669	-577
Investeringar i immateriella tillgångar	0	0
Summa investeringsutgifter	-669	-577
Finansiering av investeringar:		
Lån från Riksgäldskontoret	672	618
- amorteringar	-899	-1 128
Försäljning av anläggningstillgångar	x 0	75
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar	-227	-435
KASSAFLÖDE FRÅN/TILL INVESTERINGAR	-896	-1 012
Uppbördsverksamhet		
Intäkter av avgifter m m samt andra intäkter som inte disp. Av myndigheten	0	43
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	0	0
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>	0	43
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet	0	-43
KASSAFLÖDE FRÅN/TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET	0	0
Transfereringsverksamhet		
Lämnade bidrag	-1 396 470	-1 313 727
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	0	0
Utbetalningar i transfereringsverksamhet	-1 396 470	-1 313 727
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	1 395 650	1 310 684
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag	535	2 950
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	285	93
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet	1 396 470	1 313 727
KASSAFLÖDE FRÅN/TILL TRANSFERERINGS-VERKSAMHET	0	0
Förändring av likvida medel	-65	-1 419

KULTURRÅDET

Specifikation av förändring av likvida medel	-65	-1 419
Likvida medel vid årets början	3 150	4 569
Ökning(+)/minskning(-) av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	591	-2 449
Ökning(+)/minskning (-) av avräkning med statsverket	-656	1 030
Summa förändring av likvida medel	-65	-1 419
Likvida medel vid årets slut	3 085	3 150

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Belopp i tkr där ej annat anges.

Myndighetens redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, FÅB och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring, FBF samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till dessa.

Brytdag

Efter, den för myndigheterna gemensamma, brytdagen 10 januari 2003 inkomna fakturor har bokförts som periodavgränsningsposter. Fakturor understigande 15 tkr exklusive moms har inte periodiserats enligt myndighetsbeslut.

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier med anskaffningsvärde om minst 10 tkr och beräknad ekonomisk livslängd om lägst tre år. Avskrivning sker normalt från den månad tillgången tas i bruk. Följande avskrivningstider tillämpas:

- 3 år Datorer och kontorsmaskiner
- 5 år Anläggningar (telefonväxel, kabeldragning datanät)
- 5 år Inventarier och möbler

Skriftlager

Inventering av skriftlagret sker halvårsvis. Inneliggande lager värderas till försäljningspris exkl moms, d v s det värde kommande försäljning väntas inbringa. Av anskaffningskostnad respektive försäljningspris utgör försäljningspriset i de flesta fall det lägsta värdet. Av kulturpolitiska skäl tas ej full kostnadstäckning ut för skrifterna. Endast nyare titlar tas med i värderingen eftersom skriftförsäljningen är koncentrerad till det första året efter utgivningen. Äldre skrifter bevaras som arkivexemplar för t ex studieändamål.

Kundfordringar och skulder

Varje enskild fordran värderas för sig. Fordringar som är osäkra tas upp till det belopp som beräknas inflyta i framtiden. Värdelösa fordringar avskrivs och kostnadsförs löpande under

KULTURRÅDET

året. Skulder tas upp till det nominella verkliga värdet på bokslutsdagen. Fordringar eller skulder i utländska belopp förekommer endast i undantagsfall. Värderingen sker då till balansdagens kurs.

Övrigt

Ändring av Regleringsbrev år 2002

Enligt regeringsbeslut den 16 maj ändras anslaget 28:10 Stöd till kulturtidskrifter får 239 tkr från anslagspost 2 Prenumerationsstöd till bibliotek föras över till anslagspost 1 Produktions- och utvecklingsstöd. På samma sätt får anslagssparandet på 161 tkr kr från år 2001 överföras från prenumerationsstödet.

Enligt regeringsbeslut den 27 juni höjdes räntekontokrediterna med 500 till 3 673. För anslaget 28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet ändrades, enligt regeringsbeslut 22 augusti, utbetalningen till räntekontot i september att omfatta _ av anslagspost 1.

Uppgifter om styrelsen och ledande befattningshavare enligt kap 7 §2 FÅB

	Ersättning	Styrelseuppdrag
Styrelseledamöter 2002		
Kristina Rennerstedt, generaldirektör	799	Green Cargo AB
Maj Britt Theorin, styrelsens ordförande	42	
Johan Bengt Pålsson	0	
Peter Curman	15	Högskolan på Gotland
Marianne Eriksson	27	
Roj Friberg	5	
Ulla Holmström	2	Länsstyrelsen i Norrbottens län
Kent Johansson	7	Folkbildningsrådet, Göteborgs Operan AB
Felicia Moritz Malmcrona	25	
Ewa Söderberg	5	Furniture Sweden AB
Stig-Magnus Thorsén	12	Göteborgs universitet, SIDA
Ana L Valdés	14	
Majvor Östergren	7	
Styrelseledamöter 2003		
Nabila Alfakir		Migrationsverket, BRIS
Sture Carlsson		Konsult AB, Probus
Ljiljana Dufgran		
Lars Hjertén		
Britt Marie Häggström		
Alf Johansson		Dala Airport
Marianne Lindberg-de Geer		Bokomotiv
Thomas Millroth		
Magnus Nilsson		
Christer Nylén		
Emma Stenström		

KULTURRÅDET

Notförteckning

Resultaträkning

	2002	2001
Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Konferensavgifter	169	414
Försäljning av skrifter	414	270
Sålda tjänster (varav utställningsgarantier 690)	1 272	1 271
Summa:	1 855	1 955
<i>Intäkter som tagits ut enligt § 4 uppgår till 1 164</i>		
Not 2 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	9	114
Övriga finansiella intäkter	0	23
Summa:	9	137
Not 3 Kostnader för personal	35 879	31 469
Varav lönekostnader exkl. arbetsgivaravgifter, premier m.fl.	22 767	20 997
Avsättning till trygghetsstiftelsen	145	102
Not 4 Övriga driftkostnader	18 993	19 798
Varav reaförlust försålda och uttrangerade anl.tillgångar	0	238
Varav ökning av varulager	-470	-251
Not 5 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	69	2
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	84	91
Övriga finansiella kostnader	4	14
Summa:	157	105
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret är räntekostnad pga utnyttjad kredit		
Not 6 Årets kapitalförändring		
Korr. anslagsfinansierade anläggningstillgångar	0	41
Periodiseringsförändringar	-284	-276
Summa:	-284	-235
Balanserad kapitalförändring	-2 203	-1 968
Posten utgörs av periodiseringar mellan åren		

Balansräkning

	2002-12-31	2001-12-31
Not 7 Anläggningstillgångar	1 431	1 464
Förbättringsutgift på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	918	918
Årets anskaffningar	0	0
Årets avskrivningar	-157	-156
Ingående ackumulerade avskrivningar	-397	-240
Utgående bokfört värde	364	522
Maskiner, inventarier, installationer m.m		
Ingående anskaffningsvärde	3 688	3 424
Årets anskaffningar	669	618
Avyttrat/utrangerat, anskaffningsvärde	0	-354
Årets avskrivningar	-544	-720
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 746	-2 026
Utgående bokfört värde	1 067	942

KULTURRÅDET

	2002-12-31	2001-12-31
Not 8 Fordringar hos andra myndigheter		
Fordran mervärdesskatt	425	547
Kundfordringar	47	67
Övriga fordringar (ränta räntekonto 4 kv. RGK)	6	9
Summa:	478	623
Not 9 Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda hyreskostnader inomstatliga	528	522
Övriga förutbetalda kostnader utomstatliga		62
Övriga förutbetalda kostnader inomstatliga		50
Upplupna bidragsintäkter från myndigheter		0
Upplupna bidragsintäkter icke-statliga organisationer	813	579
Övriga upplupna intäkter inomstatliga	15	287
Övriga upplupna intäkter utomstatliga	29	23
Summa	1 385	1 522
Not 10 Avräkning med statsverket		
Ingående balans	2 714	1 683
Avräknat mot statsbudgeten:		
Anslag	1 450 143	1 361 988
Inkomstitlar		-44
Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-41 365	-39 835
Medel från räntekonto som tillförs inkomstittel	44	
Uppbördsmedel m.m.	9 776	5 443
Transfereringar m.m.	-1 419 255	-1 326 522
Utgående balans	2 057	2 713
Not 11 Räntekonto hos Riksgäldskontoret		
Beviljad kreditram tkr	3 673	3 064
Tillgodohavande	1 027	437
Anslagsmedel	-421	77
Avgifter som inlevereras till inkomstittel	0	43
Bidrag från annan statlig myndighet	1 033	425
Övriga icke statliga medel	-813	-196
Övriga medel (förändringar fordringar och skulder)	1 229	89
Summa behållning på räntekonto:	1 028	438
<i>varav kortsiktigt likviditetsbehov</i>	<i>2000</i>	<i>697</i>
<i>Saldoutvecklingen påverkas främst av anslagsmedel och bidragsmedel.</i>		
Not 12 Skuld till Riksgäldskontoret		
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	5 000	3 000
Ingående balans	1 655	2 165
Årets amorteringar	-899	-1 128
Nya lån under året	672	618
Utgående balans	1 428	1 655
Not 13 Skulder till andra myndigheter		
Leverantörsskulder	825	957
Arbetsgivaravgifter, skatter m.m.	1 169	1 019
Övriga skulder, utg.moms	8	18
Summa:	2 002	1 994
Balansräkning	2002-12-31	2001-12-31

KULTURRÅDET

Not 14 Periodavgränsningsposter

Oförbrukade bidrag utomstatliga	0	383
Oförbrukade bidrag inomstatliga	1 033	425
Upplupna löner och semesterlöner inkl sociala avgifter	3 377	2 738
Upplupna räntor avseende lån RGK	8	12
Övriga upplupna kostnader utomstatliga	292	348
Summa:	4 710	3 906

Posten oförbrukade bidrag utomstatliga är förbrukade medel som skall rekvireras

Anslagsredovisning)

Not 15

28:1 Statens Kulturråd, förvaltningskostnader

Kulturrådet disponerar en anslagskredit på 1 169 tkr. Utnyttjad kredit per 2002-12-31: 744 tkr.

Av anslaget skall minst 1300 tkr användas för samordnings- och utvecklingsinsatser på det mångkulturella området.

Utfall: 2 575 tkr.

Not 16

28:2.1 Utvecklingsverksamhet och bidrag till allmän kulturverksamhet

Av anslagsposten skall minst 500 tkr användas för bidrag till Sveriges Dramatikerförbund för driften och administrationen av en digital pjäsbank. Utfall: 500 tkr.

Minst 500 tkr skall användas till verksamhet med en barn-och ungdomsteaterkonsulent. Utfall: 443 tkr

Minst 3.000 tkr skall avsättas för bidrag till försök med länsteaterverksamhet i Jämtlands län och i Sörmlands län.

Utfall: 3 000 tkr.

1.000 tkr skall användas till försöksverksamhet med stöd till arrangerande konstföreningar. Utfall: 970 tkr.

Not 17

28:2.2.1 Centrala amatörorganisationer för riksorganisationernas verksamhet

Minst 500 tkr skall användas för bidrag till Sverigefinska Riksförbundet för sverigefinsk amatörteater. Utfall: 750 tkr. amatörteater.

Not 18

28:2.2.2 Centrumbildningar för deras centrala och regionala verksamhet

Minst 10.212 tkr skall användas för bidrag till arbetsförmedlande verksamhet vid centrumbildningarna, folkparkerna och studieförbunden.

Not 19

28:2.2.4 Mångkulturella organisationer

1.000 tkr skall användas för verksamhetsbidrag till Kurdiska biblioteket. Utfall: 1 000 tkr.

Not 20

28:2.3.3 Svensk-norska samarbetsfonden för stipendier för vistelse vid Svenskhemmet Voksenåsen

Minst 100 tkr skall användas för stipendier till författare och andra konstnärer med utomnordisk bakgrund.

Not 21

28:3 Nationella uppdrag

Statens Kulturråd skall betala ut 1.000 tkr till var och en av följande institutioner: Föreningen Svensk Form, Gottsunda Teater,

Cirkus Cirkör, Sveriges Musik- och Kulturskoleråd, Bildmuseet i Umeå, Kalmar läns museum och Regionteatern

Blekinge -Kronoberg Utfall: 7 000 tkr.

Stiftelsen Svenska Filminstitutet skall, efter rekvisition hos Statens kulturråd, betala ut 1 000 tkr till Filmpool Nord.

Not 22

28:4.1 Landstinget i Skåne län

Av anslagsposten får högst 300 tkr användas till administrationskostnader för Landstinget i Skåne län.

Från anslagsposten skall 15 835 tkr fördelas till berörda institutioner som kompensation för höjda pensionspremier.

Not 23

28:4.2 Regionförbundet i Kalmar län

KULTURRÅDET

Från anslagsposten skall 292 tkr fördelas till berörda institutioner som kompensation för höjda pensionspremier. Av anslagsposten får högst 100 tkr användas till administrationskostnader för Regionförbundet i Kalmar.

Not 24

28:4.3 Gotlands kommun

Från anslagsposten skall 582 tkr fördelas till berörda institutioner som kompensation för höjda pensionspremier. Av anslagsposten får högst 100 tkr användas till administrationskostnader för Gotlands kommun.

Not 25

28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner.

Statens Kulturråd får använda högst 500 tkr för utvärdering av verksamhet som får bidrag från detta anslag. Utfall: 500 tkr.

Not 26

28:6.1 Bidrag till länsmusikverksamhet

Från anslagsposten skall 8 586 tkr fördelas till berörda institutioner som kompensation för höjda pensionspremier.

Not 27

28:6.2 Bidrag till regionala och lokala orkesterinstitutioner

Från anslagsposten skall 10 463 tkr fördelas till berörda institutioner som kompensation för höjda pensionspremier.

Not 28

28:6.3 Bidrag till regionala och lokala orkesterinstitutioner

Från anslagsposten skall 47496 tkr fördelas till berörda institutioner som kompensation för höjda pensionspremier.

Not 29

28:7.1 Fria teater-, dans- och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar m.m.

Minst 900 tkr skall lämnas som bidrag till daglig träning för frilansdansare. Utfall: 1 050 tkr

Högst 250 tkr får användas för kostnader i samband med referensgruppernas bedömningar och resor. Utfall: 266 tkr inkl. 16 tkr i överföringsbelopp från år 2001.

Not 30

28:7.2 Fonogram och musikalier m.m.

Bidrag till fonogram utbetalas normalt med 1/3 av beviljat bidrag i förskott. Resterande del utbetalas när fonogrammet producerats. Högst 600 tkr får användas för informationsinsatser och löande utvärdering av fonogramstödet samt för kostnader i samband med referensgruppens bedömningar och resor. Utfall: 746 tkr inkl överföringsbelopp.

Not 31

28:9.1 Stöd till utgivning och distribution av litteratur

Stöd med förhandsbesked där beslutade belopp är preliminära. Justering sker i efterhand när boken kommit ut.

Minst 750 tkr skall användas för att främja utgivning av nationella minoriteters litteratur. Utfall: 900 tkr

Högst 1.600 tkr får användas för nytryck, marknadsföring m.m av klassisk litteratur för skolans behov. Utfall 558 tkr.

Not 32

28:9.2 Stöd till inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek

Högst 500 tkr får användas för administrationskostnader. Utfall 496 tkr.

Not 33

28:9.3 Stöd till länsfrämjande verksamhet

Högst 1.800 tkr får användas för produktion och distribution av en barnbokskatalog. Utfall 1 733 tkr.

Not 34

28:10.1 Produktions- och utvecklingsstöd

Av anslaget skall minst 250 tkr användas för att främja utgivning av nationella minoriteters kulturtidskrifter. Utfall: 293 tkr

Verksamhetsbidrag till tidskriftverkstäder får uppgå till högst 2.000 tkr. Utfall: 2.000 tkr.

Högst 400 tkr får användas för produktion av en kulturtidskriftskatalog på internet. Utfall: 350 tkr.

Enligt regeringsbeslut 7 Ku2002/980/Ko 2002-05-16 medger regeringen att 239 tkr får överföras från anslagsposten 28:10.2 till anslagsposten 28:10.1. Likaså får anslagssparandet från 2001 på 161 tkr överföras från anslagsposten 28:10.2

KULTURRÅDET

Not 35

28:16.2 Bidrag till konstinköp till folkparker, folkets hus, bygdegårdar och nykterhetsorganisationernas samlingslokaler.

Statens kulturråd skall betala ut 1 374 tkr till Folkparkerna i Sverige och 2 531 tkr till Samlingsorganisationernas samarbetskommitté för fördelning mellan Folkets husföreningars riksorganisation, Bygdegårdarnas riksförbund och Riksföreningen Våra gårdar.

Not 36

28:19.1 Organisationer inom bild- och formområdet

Av anslagsposten skall 3.000 tkr betalas ut till Folkrörelsernas konstfrämjande som ett allmänt verksamhetsbidrag. Utfall: 3 000 tkr

Not 37

28:37.1 FoU Statens kulturråd

Kulturrådet disponerar en anslagskredit på 120 tkr.

Anslagssparandet på 100 tkr avser redan beslutade, men ej utbetalda bidrag.

Not 38

28:37.2 FoU ansvarsmuseerna

Kulturrådet disponerar en anslagskredit på 634tkr.

Finansieringsanalys

Not 39

Kostnader

Kostnader enligt resultaträkningen

Avskrivningar

Reaförlust vid avyttring och utrangering av anläggningstillgångar

Kostnader enligt finansieringsanalysen

	<u>2002</u>
Kostnader enligt resultaträkningen	58 249
Avskrivningar	-701
Reaförlust vid avyttring och utrangering av anläggningstillgångar	0
Kostnader enligt finansieringsanalysen	<u>57 548</u>

KULTURRÅDET

Stockholm den 21 mars 2003

Maj Britt Theorin
Ordförande

Kristina Rennerstedt
Generaldirektör

Nabila Alfakir

Sture Carlsson

Ljiljana Dufgran

Lars Hjertén

Britt Marie Häggström

Alf Johansson

Marianne Lindberg- de Geer

Thomas Millroth

Magnus Nilsson

Christer Nylén

Emma Stenström